

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Å R H U S
K O M M U N A L E
S K O L E V Æ S E N

ÅRSBERETNING
1964-65

MEDDELELSER

OM

ÅRHUS KOMMUNALE
SKOLEVÆSEN

I. AUGUST 1964—31. JULI 1965

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Skolevæsenets ledelse og administration:	
Magistratens 4. afdeling	5
Skolekommissionen	5
Skolnævnene	5
Indstillingsudvalget	6
Ungdomsnævnet	6
Ungdomsskoleudvalget	6
Det rådgivende aftenskoleudvalg	7
Århus-ungdommens fællesråd	7
Lærrådsformændene	7
Kommunale skoler og skoleledere	7
Fælleslærrådet og lærerforeninger	8
Skolevæsenets kontor	8
Skoleplan for Århus kommunale skolevæsen	9
Skolebygninger	13 og 50
Eleverne:	
Elevantal	14 og 51
Klasseantal	51 og 52-53
Oversidning	51
Elevernes sundhed:	
Skolelægevirksomheden	44
Børnetandplejen	45
Skolebespisning	45
Feriekoloni	46
Hjemmene:	
»Forældredage«	46
Skolebladet »Fra skole til hjem«	46
Lærerpersonalet:	
Normeringer, af- og tilgang	14
Timetal og timestfordeling	52
Lærerudveksling	17
Kursusvirksomhed	17
Forsømmelser blandt lærerpersonalet	54
Anciennitetsliste	59
Undervisningen:	
Timeplaner	54
Ferieplanen	40
Standpunktsprøver og årspøver	19
Realeksamen og statskontrollerede prøver	58
Svømmeundervisning	20 og 58
Erhvervsvejledning	20
Fritidsbeskæftigelse	22
Lejrskoleophold og skolerejser	23
Skolebiblioteker	18
Båndcentralen	21
Stipendier	21

Særundervisning for:	Side
Kirkevængets skole.....	24
tale- og sproghæmmede	24
svagthørende.....	25
svagsynede	26
bevægelseshæmmede.....	26
Sygeundervisning og hjemmeundervisning.....	26
Skolepsykologisk virksomhed.....	27
Spørgsmålet om undervisningspligtens forlængelse.....	37
Anden skolevirksomhed:	
Marselisborg Gymnasium.....	47
Ungdomsskolen.....	47
»Taarupgaard«.....	49
Aftenskolerne	49
Private skoler	50
Tabelafdeling	50
Anciennitetsliste.....	59
Skolebetjente	67

Skolevæsenets ledelse og administration.

Magistratens 4 afdeling: rådmand Rudolf Jensen.

Århus byråd vedtog i sit møde den 5. april 1962, at tilsynet med og styrelsen af kommunens skolevæsen i perioden 1. april 1962–31. marts 1966 vil være at føre af en skolekommission for hele kommunen i forbindelse med skolenævn ved hver enkelt skole.

Skolekommissionen:

Byrådsvalgte medlemmer:

Rådmand Rud. Jensen (formand).
Pastor Richard Sørensen (næstformand).
Forretningsfører K. Sølvsten Rasmussen.
Cand. scient. pol. Jørgen Flindt Pedersen.
Fuldmægtig fru Edith Madsen.
Direktionssekretær, cand. oecon. Olaf P. Lauritzen.
Kreditforeningsfuldmægtig O. Hammeleff.

Forældrevalgte medlemmer:

Forstander Carl Schultz.
Sognepræst J. Chr. Basse.

Skolenævnenes medlemmer:

Brobjergskolen:

Skolekommissionsmedlem, forretningsfører K. Sølvsten Rasmussen.
Hospitalsarbejder Hans Aage Jensen (formand).
Husmoder fru Inga Wixø.
DSB-hjælpearbejder H. P. Hare.
Bogholder Villy Rasmussen.

Finsensgades skole:

Skolekommissionsmedlem, kreditforeningsfuldmægtig O. Hammeleff.
Kontorassistent Erna Bing Lauritzen.
Maskinarbejder Leif Schultz (formand).
Maskinarbejder J. Weibel.
Købmand Herluf B. Pedersen.

N. J. Fjordsgades skole:

Skolekommissionsmedlem, pastor Rich. Sørensen.
Sekretær fru Grete Frederiksen.
Prokurist S. A. Jensen (formand).
Ekspeditionssekretær Rejnholdt Mikkelsen.
Assistent Henry Jørgensen.

Frydenlundskolen:

Skolekommissionsmedlem, rådmand Rud. Jensen.
Pastor Børge Hansen.
Kontorassistent Chr. Richter.
Kontorassistent Niels Seeberg.
Husmoder fru Grethe Møller (formand).

Ingerslevs Boulevards skole:

Skolekommissionsmedlem, pastor Rich. Sørensen.
Husmoder fru Oda Øvlisen.
Husmoder fru Vera Friis.
Ejendomsmægler Axel Kjær (formand).
Typograf Victor Christensen.

Katrinebjergskolen:

Skolekommissionsmedlem, direktionssekretær Olaf P. Lauritzen.
Reviser Poul Hougaard.
Gartner Christian Spile.
Skolebetjent C. Aa. Thodesen (formand).
Savskærer Leo Damsø.

Lisbjergskolen:

Skolekommissionsmedlem, rådmand Rud. Jensen.
Vognmand Kjeld Sørensen (formand).
Husmoder fru Helga Overgaard.
Husmoder fru Edith Sommer.
Forpagter Andreas Hansen.

Læssøesgades skole:

Skolekommissionsmedlem, pastor Rich. Sørensen.
Overbetjent Knud Jørgensen (formand).

Forstander C. Schultz.
Husmoder fru Alice Sørensen.
Montør Egon Stroustrup.

Møllevangskolen:

Skolekommissionsmedlem, forretningsfører K. Sølvsten Rasmussen.
Forretningsfører Holger Andersen (formand).
Trafikkontrollør K. Nors Petersen.
Kedelsmed Svend Persson.

Ny Munkegades skole:

Skolekommissionsmedlem, dircktionssekretær Olaf P. Lauritzen.
Slagter N. H. Skou (formand).
Lagerarbejder J. Trøjborg Nielsen.
Husmoderafløser fru Karen Haug.
Husmoder fru E. V. Bak.

Nørre Boulevards skole:

Skolekommissionsmedlem, fuldmægtig fru Edith Madsen.
Husmoder fru M. Vedholm (formand).
Mekaniker Karl Østergaard Jensen.
El-arbejder Sv. Hyllested.
Husmoder fru Edith Olsen.

Paradisgades skole:

Skolekommissionsmedlem, Kreditforeningsfuldmægtig O. Hammeleff.
Læderhandler Viggo Sørensen (formand).
Kontorassistent fru Else Brøchner Sørensen.
Restauratrice fru Karen Ceccarelli.
Husmoderafløser fru Vikka Smidt.

Samsøgades skole:

Skolekommissionsmedlem, fuldmægtig fru Edith Madsen.
Kriminaloverbetjent Jørgen Boutrup (formand).
Maskinarbejder Carlo Køhler.
Overassistent Jørn Bjerre Andersen.
Fru Grete Bigum.

Sct. Annagades skole:

Skolekommissionsmedlem, cand. scient. pol. Jørgen Flindt Pedersen.
Købmand Knud Hoberg (formand).
Finmekaniker Emil Jensen.
Hospitalarbejder Anker Wachter.
Husmoder fru Helga Rishøj.

Skovvangskolen:

Skolekommissionsmedlem, cand. scient. pol. Jørgen Flindt Pedersen.
Fuldmægtig Hans E. Bygholm (formand).
Husmoder fru Else Therkildsen.
Bogholder Anker Honoré Rasmussen.
Købstadlærer J. Kingo Nielsen.

Vorrevangskolen:

Skolekommissionsmedlem, rådmand Rud. Jensen.
Assistent Herluf Nielsen (formand).
Skolebetjent O. Vitt.
Vagtmester F. Kejlstrup.
Husmoder fru I. Thaysen.

Marselisborg Gymnasium:

Skolekommissionsmedlem, direktionsssekretær Olaf P. Lauritzen.
Programleder Chr. Kryger (formand).
Repræsentant Aksel Hougaard Sørensen.
Husmoder fru Gudrun Raae Ballisager.
Maskinarbejder O. Houmann Sørensen.

Indstillingsudvalget vedr. besættelse af lærerstillinger:

Overbetjent Knud Jørgensen.
Maskinarbejder Ove Houmann Sørensen.
Sekretær fru Grethe Frederiksen.
Fuldmægtig Hans E. Bygholm.
Forretningsfører Holger Andersen.

Ungdomsnævnet i Århus.

Rådmand Rud. Jensen (formand).
Disponent Leif Nilsson.
Overlærer frk. Ellen Jeppesen.
Stud. jur. Henning K. Mathiassen.
Trafikassistent Arne Møller Sørensen.
Sekretær Emil V. Hansen.
Forstander C. M. Andersen.
Sekretær Niels J. Jensen.
Fru Elisabeth Kirkebak.

Ungdomsskoleudvalget.

Rådmand Rud. Jensen (formand).
Overlærer frk. Ellen Jeppesen.
Stud. jur. Henning K. Mathiassen.
Murermester Harry Kudahl Jensen.
Sekretær Olaf Jespersen.
(Ved gennemførelse af en 2-årig ungdomsskole):
Fuldmægtig fru Edith Madsen.

Det rådgivende aftenskoleudvalg i Århus.

Sekretær Emil V. Hansen (formand),
Arbejdernes Oplysningsforbund.
Fru V. Friis Olsen,
Dansk Kvindesamfund, Århus.
Fru Britta Madsen,
Dansk Stenografisk Forening, Århus.
Forstander C. M. Andersen,
Folkeligt Oplysnings Forbund, Århus.
Sekretær Niels J. Jensen,
Handels- & Kontorfunktionærforeningen, Århus.
Fru Vera Friis,
KFUKs Hovedforening, Århus.
Fru Dagny Hyllested,
Kvindeligt Arbejderforbund, afd. 1., Århus.
Fru Ingeborg Windeløv,
Marthaforbundet, Århus.
Hr. Leo Peitersen,
Oplysningsudvalget DSB, Århus.
Snedker E. Robert Johansen,
Snedkernes Fagforening, Århus.
Arbejdsmand Harry Hansen,
Socialdemokratisk Forening, nordre kreds.
Hr. Ove Kjær,
Socialistisk Folkeparti, Århus.
Fru Anne Ravn Sørensen,
Århus Husmoderforening.
Fru Elisabeth Kirkebæk,
Århus Midtkredsens Kvindeudvalg.
Fru Grethe Rasmussen,
Århus Nordre Kreds' Kvindeudvalg.
Fru Esther Dullum,
Århus Søndre Kreds' Kvindeudvalg.

Århus-ungdommens fællesråd.

Trafikassistent Arne Møller Sørensen (formand).
Prokurist Grethe Tolstrup.
Kreditforeningsfuldmægtig Bent Andersen.
Bogholderske Poula Olesen.
Lærer Jørgen Sletved.
Fritidshjemslerer Villy Nysom.
Lærer Henning Iburg Andersen.
Forbundssekretær Bodil Hansen.
Fysioterapeut Inger Kruse.
Assistent Kaj Fisker Petersen.
Jord- og betonarbejder Chr. Bundgård.
Sekretær Jytte Sørensen.
Værktøjsmager Kaj Frederiksen.
Eksportassistent A. Steinfeldt Sørensen.
Revisor Mogens Asmussen.
Stud. scient. pol. Arne Normann Jørgensen.
Stud. soc. Per Bak.
Kontorassistent Thorkild S. Andersen.
Mekaniker Ib Andersen.

Sekretær Edith Pedersen.
Værkfører B. W. Aarup.
Skrædder Sv. Aa. Rasmussen.
Kontorassistent J. S. Frøslund-Jensen.
Elektromekaniker Hans Møller.
Stud. oecon. Bent Hansen.
Stud. jur. H. Bro Nielsen.
Overlærer Svend Dalgaard Petersen.
Stud. scient. Karen Helveg Petersen.
Stud. mag. Flemming Talbo Hansen.
Stud. scient. pol. Benno Rasmussen.

Lærerrådsformænd pr. august 1965:

Brobjergskolen:
Overlærer Carl Otto Rich.
Finsensgades skole:
Overlærer Axel Sørensen.
N. J. Fjordsgades skole:
Købstadlærer Carsten Funding.
Frydenlundskolen:
Overlærer Edith Henningsen.
Ingerslevs Boulevards skole:
Overlærer Martin Christiansen.
Katrinebjergskolen:
Købstadlærer Knud Hermansen.
Lisbjergskolen:
Købstadlærer Søren Hede.
Læssøesgades skole:
Overlærer Jens Sigurd Thomsen.
Møllevangskolen:
Overlærer Vagn Baggesen.
Ny Munkegades skole:
Købstadlærer Leo Winkler.
Nørre Boulevards skole:
Overlærer Henry Møller.
Paradisgades skole:
Købstadlærer Bent Meng.
Samsøgades skole:
Købstadlærer Benny Clausen.
Sct. Annagades skole:
Overlærer fru Inger Lillelund.
Skovvangskolen:
Overlærer Niels Peder Flytkjær.
Vorrevangskolen:
Købstadlærer Søren Isager.
Marselisborg Gymnasium:
Lektor Erik Tyrrestrup.

Kommunale skoler og skoleledere
pr. august 1965:

Brobjergskolen (C):
Skoleinspektør Th. Simonsen.
Finsensgades skole (C):
Skoleinspektør J. G. Søndergaard.

N. J. Fjordsgades skole (C):
 Skoleinspektør A. Holm.
 Frydenlundskolen (V):
 Skoleinspektør frk. J. Esben-Petersen.
 Ingerslevs Boulevards skole (C):
 Skoleinspektør G. M. Nielsen.
 Katrinebjergskolen (N):
 Skoleinspektør P. Vesterbak.
 Lisbjergskolen (C):
 Skoleinspektør H. Rahbek.
 Læssøesgades skole (C):
 Skoleinspektør K. A. Mønster.
 Møllevangskolen (V):
 Skoleinspektør S. Aagaard.
 Ny Munkegades skole (C):
 Skoleinspektør Sv. E. Bang-Sørensen.
 Nørre Boulevards skole (C):
 Skoleinspektør B. Kalsbøll.
 Paradisgades skole (C):
 Skoleinspektør frk. E. Heeno.
 Samsøgades skole (C):
 Skoleinspektør H. P. Pedersen.
 Sct. Annagades skole (C):
 Skoleinspektør A. Nordvig-Rasmussen.
 Skovvangskolen (N):
 Skoleinspektør A. M. Pedersen.

Vorrevangskolen (N):
 Skoleinspektør V. Herholdt.
 Marselisborg Gymnasium (C):
 Rektor B. Baunsgård.

Fælleslærerrådet:

Formand: Overlærer Else Byrith, Finsensgades skole.
 Næstformand: Overlærer Laurs Gravesen, Samsøgades skole.
 Sekretær: Overlærer Preben Høiriis, Finsensgades skole.

Århus Lærerforening:

Formand: Skoleinspektør Thorkild Simonsen.
 Næstformand: Lærer J. C. Jørgensen.

Århus Lærerindeforening:

Formand: Overlærer Grete Holmboe.
 Næstformand: Overlærer Birgit Haaning.

Skolevæsenets kontor:

Skoledirektør Sv. Aa. Rasmussen.
 Viceskoledirektør P. J. Dethlefsen.

Skolevæsenet.

Skoleplan for Århus kommunale skolevæsen.

§ 1.

Det kommunale skolevæsen, der er købstadordnet, består af en 7- eller 8-årig hovedskole, der kan videreføres med 9. og 10. klasser, og omfatter endvidere 8. og 9. klasser til teknisk forberedelseseksamen samt en 3-årig realafdeling.

Til skolevæsenet er knyttet ungdomsskoleundervisning med dertil knyttet fritidsbeskæftigelse for 14-18 årige. (Godk. 24. oktober 1963).

For børn med specielle vanskeligheder etableres undervisning i henhold til undervisningsministeriets cirkulærer af 4. august 1961 om folkeskolens specialundervisning. Undervisningen skal imødekomme disse børns særlige behov (talelidende, svagtseende, tung-høre, svagtbegavede, læseretarderede).

For børn, der ved langvarig sygdom eller ved særegne defekter er afskåret fra at søge skole, etableres der undervisning efter reglerne i folkeskolelovens § 51 a. Århus skolevæsen etablerer undervisning på følgende hospitaler:

Århus Kommunehospital,
Marselisborg Hospital,
Radiumstationen i Århus.

Det kommunale gymnasium består af en 3-årig realafdeling og en 3-årig gymnasieafdeling med nysproglig og matematisk-naturvidenskabelig linje. - For denne skole gælder en særlig skoleplan.

§ 2.

Det kommunale skolevæsen omfatter for tiden:

1. Brobjergskolen (tidligere 2 skoler: Valdemarsgades skole og Frederiks Allés skole, der blev sammenlagt til én skole august 1961).
2. Christiansgades skole (afløses af Frydenlundskolen, da Christiansgades skole er solgt til Handelskolen og således nedlægges august 1962).
3. Finsensgades skole.
4. N. J. Fjordsgades skole.
5. Frydenlundskolen.
6. Ingerslevs Boulevards skole.
7. Katrinebjergskolen.
8. Lisbjergskolen.
9. Læssøsgades skole.
10. Møllevangskolen.
11. Ny Munkegades skole.
12. Nørrebrogades skole (fra august 1962 ændres navnet til Nørre Boulevards skole).

13. Paradisgades skole.
14. Samsøgades skole.
15. Sct. Annagades skole.
16. Skovvangskolen.
17. Vorrevangskolen.
18. Kirkevængets skole.
19. Marselisborg Gymnasium.

Samtlige skoler med undtagelse af Marselisborg Gymnasium og Kirkevængets skole har 1.-7. klasse samt efter skolekommissionens nærmere bestemmelse 8. og 9. klasse (eventuelt 10. klasse) samt realafdeling. Kirkevængets skole er heldagsskole med indtil 24 elever med særlige tilpasningsvanskeligheder.

Specialundervisningen knyttes til de enkelte skoler efter skolekommissionens nærmere bestemmelse, jfr. § 8.

Ungdomsskolerne er p. t. placeret på tre af de kommunale skoler, nemlig Møllevangskolen, Sct. Annagades skole og Vorrevangskolen. (Godk. 24. oktober 1963).

§ 3.

Med undtagelse af Kirkevængets skole, Marselisborg Gymnasium og ungdomsskolerne (godk. 24. oktober 1963) er skolerne distriktsskoler og optager kun elever, der har bopæl i distriktet, som fastsættes af skolekommissionen forud for hvert skoleår. Søkende placeres så vidt muligt i samme skole.

Hvis forholdene gør det nødvendigt, kan børn henvises til skolegang i skoler uden for det gældende skole-distrikt, hvori de har bopæl.

For klasser med specialundervisning, teknisk 8. og 9. klasser, 10. klasser samt tekniske realklasser kommer distriktsordningen ikke i betragtning.

§ 4.

Skoleåret går fra 1. august til 31. juli og afsluttes fra og med 8. skoleår med en årsprøve for de elever, der ikke deltager i en statskontrolleret prøve.

Ungdomsskoleundervisningen tilrettelægges i overensstemmelse med lov om ungdoms- og aften-skoler m. v. (Godk. 24. oktober 1963).

§ 5.

Undervisningspligten indtræder ved skoleårets begyndelse for de børn, der på dette tidspunkt er fyldt 7 år.

Undervisningspligten ophører med udgangen af et skoleår for de børn, der på dette tidspunkt er fyldt 14 år.

Et barn, der fylder 7 år i skoleårets første 6 måneder, kan optages i skolen ved skoleårets begyndelse, når dette forlanges af den for dets skolegang ansvarlige; det stilles da med hensyn til undervisningspligten indtræden og ophør, som om det var fyldt 7 år før skoleårets begyndelse.

§ 6.

Det påhviler klasselæreren at tage initiativet til undersøgelse hos skolepsykologen af et barn med henblik på specialundervisning.

Da klasselæreren i almindelighed behøver nogen tids iagttagelse af barnet, forinden han kan afgøre, om en undersøgelse er nødvendig, og da en del børn efter at være begyndt skolegangen gennemgår en ret stærk udvikling, kan spørgsmålet som regel først rejses henimod slutningen af 1. skoleår. Såfremt det drejer sig om åbenbart svagtbegavede børn, bør henvisning til undersøgelse dog ske så hurtigt som muligt.

Forud for henvisning må såvel dansk- som regnelærer have afholdt standpunktsprøver, hvor det er muligt. Klasselærerens indstilling om undersøgelse af et barn fremsendes gennem skolens leder.

Under hensyntagen til skolevæsenets muligheder giver skolepsykologen anvisning på, under hvilken form specialundervisningen i det enkelte tilfælde skal gives. Al henvisning til specialundervisning foregår i henhold til skoletilsynslovens § 37, stk. 2.

I Kirkevængets skole indskrives børnene af den ledende skolepsykolog, der ligeledes foretager udskrivning efter indstilling af skolens lærerkollegium. (Min. skr. 30. marts 1965).

§ 7.

Elevtallet i de enkelte klasser fastsættes i henhold til § 12 i lov af 7. juni 1958 om folkeskolen.

Vedrørende elevtal i de i henhold til § 2, stk. 2, i folkeskoleloven af 7. juni 1958 oprettede særklasser henvises til undervisningsministeriets cirkulærer af 4. august 1961 om specialundervisning af børn med talevanskeligheder, af svagtseende børn, af tunghøre børn, af svagtbegavede børn og af læseretarderede børn.

§ 8.

Tilsynet med det kommunale skolevæsen føres såvel i pædagogisk som i økonomisk henseende af en skoledirektør.

Til bistand for skoledirektøren er ansat en viceskoleledende direktør.

Gymnasieskolen ledes af en rektor.

Hver af kommuneskolerne med undtagelse af Kirkevængets skole ledes af en skoleinspektør, der ansættes ved en bestemt skole.

Specialklasserne for svagtbegavede børn er fordelt på fortrinsvis 4 af byens største skoler, hvor de sammen med skolens øvrige klasser udgør en administrativ enhed, der varetages af den pågældende skoles leder.

For hjælpeklasserne er desuden normeret en inspektør, der har det pædagogiske tilsyn med samtlige hjælpeklasser.

Specialundervisning af talelidende, svagtseende, svagthørende samt elever, der ved særegne defekter er afskåret fra at modtage undervisning i en almindelig klasse eller på grund af langvarig sygdom er forhindret i at søge skole, sorterer i pædagogisk henseende under en særlig inspektør. Denne inspektør leder endvidere Kirkevængets skole. Der ydes timerreduktion med 6 ugentlige timer til den ene lærer og 4½ ugentlig time til den anden lærer ved Kirkevængets skole for koordineringen af det nødvendige samarbejde og for deltageringen i de krævende kontaktarbejder, der knytter sig til skolen.

Arbejdet med ledelsen og tilrettelæggelsen af ungdomsskole- og aftenskoleundervisningen og den dertil knyttede fritidsbeskæftigelse varetages af en ungdomsskoleinspektør. (Godk. 24. oktober 1963).

§ 9.

Til skolevæsenet er knyttet en ledende heldagsbeskæftiget skolepsykolog. Den ledende skolepsykolog kan tillægges enkelte undervisningstimer, hvis han skulle ønske det.

Kuratorvirksomheden for de svagtbegavede og andre børn og unge, der kan have særlige vanskeligheder i forbindelse med overgangen til erhvervslivet, udføres af to kuratorer – en lærerinde og en lærer. De tildeles tilsammen en timerreduktion på 12 timer ugentlig. For kuratorvirksomheden fastsættes endvidere et honorar på - - - kr., der afholdes af skolevæsenet uden refusion fra staten. – (Ved ministeriel skrivelse af 11. juni 1964 forsøgsræddigt godkendt foreløbig til udgangen af skoleåret 1966/67).

§ 10.

Som medhjælpere for skoleinspektørerne ansættes viceinspektører i overensstemmelse med reglerne i § 33, stk. 1, i lov af 7. juni 1958 om lønninger m. m. til folkeskolens lærere.

Viceinspektørerne ansættes ved en bestemt skole. Der er pr. august 1962 følgende antal viceinspektører ved skolerne:

Brobjergskolen	2
Finsensgades skole	3 + 1* fra 1.9.65
	(Godk. 10.8.65)

*) Ved ledighed i en stilling som viceinspektør ved en af kommunens skoler optages normeringsantallet til fornyet overvejelse (godkendt 10. august 1965).

N.J. Fjordsgades skole . . .	2
Frydenlundskolen	1+1 fra 1.8.64 (Godk. 3.4.64)
Ingerslevs Boulevards skole	2
Katrinebjergskolen	2
Læssøsgades skole	2
Møllevangskolen	3
Ny Munkegades skole . . .	1
Nørre Boulevards skole . .	1
Paradisgades skole	1
Samsøgades skole	2
Sct. Annagades skole . . .	2
Skovvangskolen	3
Vorrevangskolen	2
	29+2

§ 11.

Fra august 1965 normeres ved skolevæsenet 9 pædagogiske konsulentstillinger (viceinspektørlønnede).

De pågældende stillinger oprettes som konsulentstillinger i henholdsvis fagene:

dansk,
regning,
erhvervsorientering,
sløjd (værkstedundervisning),
håndarbejde,
orientering,
sang,
biologi,
husgerning

på alle de klassetrin, hvor nævnte fag forekommer. (Godk. 4. maj 1965).

Disse pædagogiske konsulenter skal være skoleinspektørernes pædagogiske medhjælpere. De skal tillige som konsulenter ved det samlede skolevæsen være rådgivende for skolemyndighederne og for lærere, der måtte ønske råd og vejledning. De er ikke beføjet til at føre tilsyn med lærernes undervisning. Overværelse af undervisningen kan ske efter aftale med skoleinspektøren og den enkelte lærer, der ønsker råd og vejledning. I udøvelsen af deres virksomhed skal de handle i forståelse med statens faginspektion og følge de regler og anvisninger, som faginspektionen anser for påkrævet. De statens faginspektion tillagte beføjelser over for kommunens skolevæsen berøres ikke af denne ordning. Forinden konsulentstillingerne besættes, skal statskonsulenten for folkeskolen have lejlighed til at udtale sig om ansørgernes kvalifikationer.

Med hensyn til det pligtige timetal for disse stillinger henvises til bemærkningerne til § 18.

§ 12.

Lærere og lærerinder ansættes efter reglerne i skoletilsynsloven af 12. april 1949, § 38, jfr. undervisningsministeriets bekendtgørelse af 22. februar 1962.

Ungdomsnævnet (ungdomsskoleudvalget) foretager indstilling vedrørende besættelse af stillingen som ungdomsskoleinspektør. (Godk. 24. oktober 1963).

Af de faste lærer- og lærerindstillinger er normeret 2 stillinger for talelærere samt p. t. 8 stillinger for skolepsykologer, jfr. skrivelse af 30. marts 1965 fra direktoratet for folkeskolen og seminarierne til Århus byråd. (Godk. 30. marts 1965 og 19. november 1965).

Skolepsykologerne underviser mindst 12 ugentlige timer, jfr. undervisningsministeriets cirkulære af 14. september 1961. (Godk. 30. marts 1965).

Ved hver skole ansættes en lærer som skolebibliotekar, der skal lede og forestå skolens læsestue samt udlånet fra skolebiblioteket.

Efter opslag ved det samlede skolevæsen udnævnes skolebibliotekaren af skolekommissionen efter indstilling fra skoleinspektøren ved den skole, hvor den ledige stilling skal besættes.

Skolebibliotekarerne får reduceret deres pligtige timetal som lærere med så mange timer, som de gennemsnitlig er pligtige at varetage udlånsvirksomhed og arbejdet i skolelæsestuen samt andet hertil knyttet arbejde.

Skolebibliotekaren ved en 4-sporet skole tillægges inden for det pligtige timetal 8% ugentlige timer til skolebiblioteksarbejde (gennemsnitlig 6% ugentlige timer til udlåns- og læsestuetimer samt 2 ugentlige timer til pædagogiske rådighedstimer). Skolebibliotekaren ved en 2-sporet skole tillægges inden for det pligtige timetal 7% ugentlige timer til skolebiblioteksarbejde (gennemsnitlig 5% ugentlige timer til udlåns- og læsestuetimer samt 2 ugentlige timer til pædagogiske rådighedstimer).

For andet arbejde, der i henhold til undervisningsministeriets cirkulære af 10. februar 1961 ikke kan indgå i de pågældende læreres pligtige timetal, ydes der skolebibliotekaren et honorar, der ved 4-sporede skoler udgør kvotaløn for 4 ugentlige timer og ved 2-sporede skoler for 3 ugentlige timer. Dette honorar udredes af kommunen alene uden refusion fra stat eller skolefond.

Skolebibliotekaren ved Lisbjergskolen får inden for sit pligtige timetal som lærer 2 ugentlige timer til udlån og læsestuearbejde, der placeres fra kl. 14 på mindst 2 af ugens første dage. For skolebiblioteksarbejde, der i henhold til undervisningsministeriets cirkulære af 10. februar 1961 ikke kan indlægges i skolebibliotekarens plan, ydes der skolebibliotekaren ved Lisbjergskolen kvotaløn for 1 ugentlig time. Dette honorar udredes ligeledes af kommunen uden refusion fra staten eller skolefonden.

§ 13.

Antallet af faste lærer- og lærerindstillinger bestemmes således, at der efter fradrag af 1/15 af det sam-

lede ugentlige timetal samt det antal timer, der besør- ges af lærerkrafter med nedsat timetal, skal være en fast stilling for hver 32 timer af resten. Det oversky- dende antal timer og den ovennævnte 1/15 af det samlede timetal besør- ges af timelærpersonale.

Vedrørende normeringernes antal fra skoleåret 1962/63 henvises i øvrigt til undervisningsministeriets cirkulære af 5. marts 1962 om foranstaltninger mod lærermanglen i folkeskolen.

§ 14.

Timelærere og faste vikarer ansættes af byrådet. Med hensyn til opslag og indstilling behandles disse stillin- ger på samme måde som faste lærerstillinger.

Løse vikarer antages af skolekommissionen.

§ 15.

For de i skoleplanen normerede stillinger udfærdiges en instruks, der nærmere fastsætter de med stillingen forbundne tjenesteplichter.

Skoledirektørens, viceskoledirektørens, rektors, sko- leinspektørernes, ungdomsskoleinspektørens (godk. 24. oktober 1963), inspektørernes for hjælpeklasserne og anden specialundervisning, skolepsykologernes, talelæ- rernes, viceinspektørernes og undervisningskonsulen- ternes særlige tjenesteplichter fastsættes ved en instruks, der godkendes af undervisningsministeriet.

Instruks for de øvrige normerede stillinger godken- des af byrådet.

§ 16.

Skoledirektøren aflønnes efter bestemmelserne i lærer- lønnsloven af 7. juni 1958, § 32, 8. lønningsklasse. Her ud over oppebærer skoledirektøren et kommunalt løntillæg, der udgør differencen mellem den gældende lønning efter Århus kommunes lønningsvedtægts 29. lønningsklasse og forannævnte aflønning.

Viceskoledirektøren aflønnes efter Århus kommu- nes lønningsvedtægts 26. lønningsklasse plus et bestil- lingstillæg på 1.260 kr. årlig med honorartillæg efter de for statstjenestemænd gældende regler.

Skoleinspektørerne, ungdomsskoleinspektøren (godk. 24. oktober 1963), inspektørerne for hjælpeklasserne og for anden specialundervisning samt den ledende skolepsykolog aflønnes efter bestemmelserne i lærer- lønnsloven af 7. juni 1958, § 32, 6. lønningsklasse.

De øvrige skolepsykologer, talelærere (de nuværen- de), viceinspektørerne og undervisningskonsulenterne aflønnes efter bestemmelserne i lærerlønnsloven af 7. juni 1958, § 32, 5. lønningsklasse.

Det øvrige fast ansatte lærerpersonale, timelærer- personalet og de faste vikarer aflønnes efter den i læ- rerlønnsloven af 7. juni 1958, § 32, fastsatte be- stemmelse.

§ 17.

Der er tjenesteboliger til følgende skoleinspektører:

Skoleinspektøren ved	Årlig husleje
Brobjergskolen	kr. 1323
(Christiansgades skole. . . »	1404)
Finsensgades skole.	» 1485
N. J. Fjordsgades skole.	» 1485
Frydenlundskolen.	» 1485 (fra 1.8.62)
Ingersl. Boulev. skole.	» 1566
Katrinebjergskolen.	» 1323
Lisbjergskolen.	» 1566 + garage kr. 300.
Læssøesgades skole.	» 1323
Møllevangskolen.	» 1404
Ny Munkegades skole.	» 1485
Paradisgades skole.	» 1323
Samsøgades skole.	» 1485
Sct. Annagades skole.	» 1485
Skovvangskolen.	» 1566 + garage kr. 300.
Vorrevangskolen.	» 1161
Marselisborg Gymn.	» 1728

Huslejen er fastsat i henhold til lærerlønnsloven af 7. juni 1958, § 26, stk. 1, og undervisningsministe- riets bekendtgørelse af 17. oktober 1959.

§ 18.

Det ansatte lærerpersonales ugentlige timetal fastsættes i henhold til undervisningsministeriets cirkulære af 14. september 1961.

Den hidtil gældende skoleplansbestemmelse om om- regning af timer i dansk og regning i 6. og 7. hoved- skoleklasse i forholdet 5 til 6 bibeholdes indtil 1. april 1963, jfr. forannævnte cirkulære, § 8, ved min.skr. af 26. juni 1963 ændret til 1. april 1965, jfr. undervis- ningsministeriets cirkulære af 18. marts 1963 og ved min.skr. af 21. oktober 1965 ændret til 1. april 1966, jfr. undervisningsministeriets cirkulære af 26. februar 1965.

Det pligtige ugentlige antal undervisningstimer for ungdomsskoleinspektøren er 8 timer, at varetage for- trinsvis i folkeskolens 8., 9. og 10. klasser (godk. 24. oktober 1963).

Inspektøren for hjælpeklasserne læser 12 ugentlige timer.

Inspektøren for anden specialundervisning læser 20 ugentlige timer.

9 pædagogiske konsulenter har hver en timeredu- ktion på 6 ugentlige timer.

Vedrørende skolebibliotekarerne se skoleplanens § 12.

Lcdelsen og tilrettelæggelsen af århusianske skole- borns ferieophold kan overdrages en lærer, der for dette arbejde har timetalsreduktion med indtil 6 timer ugentlig. Udgiften til denne timetalsreduktion afhol- des af kommunens kasse uden tilskud fra statskassen og skolefonden.

§ 19.

Fra 1. august 1962 er der ved Århus kommunale skolevæsen følgende normeringer:

- 1 skoledirektør
- 1 viceskoleledende
- 1 ledende skolepsykolog
- 16 skoleinspektører
- 1 ungdomsskoleinspektør (godk. 24. oktober 1963)
- 2 inspektører for specialundervisning
- 8 skolepsykologer (antal i overensstemmelse med min. skr. af 30. marts 1965)
- 2 talelærere
- 9 pædagogiske konsulenter
- 29 viceinspektører plus 1 (Frydenl. fra 1. august 1964, godk. 3. april 1964)
- plus 1 (Fins. fra 1. september 1965, jfr. i øvrigt § 10, godk. 10. august 1965)
- 237 købstadlærere
- 266 købstadlærerinder
- 4 timelærere
- 36 timelærerinder
- 11 faste vikarer.

Se i øvrigt undervisningsministeriets cirkulære af 5. marts 1962 om foranstaltninger mod lærermangelen i folkeskolen.

§ 20.

Når en fastansat lærer, timelærer eller fast vikar på grund af sygdom eller anden ham utilregnelig årsag er forhindret i at udføre sin tjeneste, har vedkommende ret til fri vikar i henhold til bestemmelserne i lærerlønnsloven af 7. juni 1958, § 47, og undervisningsministeriets reglement af 20. juli 1959 om folkeskolelæreres forhold under sygdom eller andet forfald.

§ 21.

Skolelægetilsyn, skoletandpleje og skolebespising finder sted i overensstemmelse med de herom vedtagne love og efter de af byrådet nærmere fastsatte bestemmelser.

Reglement for skolelægeordningen godkendes af undervisningsministeriet.

Skoleplanen træder i kraft pr. 1. august 1961.

Nærværende skoleplan stadfæstes herved.

Undervisningsministeriet, den 4. januar 1963.

P. M. V.

E. B.

Hans Kjems.

(sign.).

Skolebygninger.

I tidsrummet 1. august 1964 til 1. august 1965 er der ud over almindelige bygningsvedligeholdelser og istandsættelser af inventar udført følgende større arbejder:

Brøbjergskolen. Der er påbegyndt en modernisering og udvidelse af biologilokalet i skolens tagetage. – Taget på boligen er lagt om.

Finsensgades skole. Trapperummet ved sanglokalerne har fået ny indgangsdør, ligesom trapperum og -løb er forsynet med gulvbelægning.

N. 7. Fjordsgades skole. I tagetagen er et normalklasseværelse blevet forsynet med ovenlys, og lokalet er blevet moderniseret.

Frydenlundskolen. Skolens 3. byggeafsnit, omfattende særlokaler, kontorer, sportsaula m. m. forventes i hovedsagen at kunne tages i brug inden 1. januar 1966.

Ingerslevs Boulevardsskole. I skolens tagetage er der indlagt nye ovenlys i formnings- og naturlære-lokalet.

Katrinebjergskolen. Der er monteret katederforhøjninger i 10 klasseværelser.

Lisbjergskolen. Der er oplagt nye vinduesoverligger i stueetagen mod syd. Gymnastiksalen er forsynet med nye belysninger.

Læssoesgades skole. Installationen af fjernvarme er afsluttet, og der er indrettet nye kontorer i det tidligere lægeværelse, som er flyttet til kælderetagen, hvor man også har indrettet lærertoiletter.

Ny Munkegades skole. Inspektørbolig er istandsat i forbindelse med inspektørskiftet.

Nørre Boulevardsskole. Der er installeret hustelefonanlæg.

Fløjen med klasselokaler for spastisk lammede børn, der påbegyndtes i december 1963, fuldførtes april 1965.

Paradisgades skole. Der er skabt adgang fra skolens stueetage til kælderetagen ved opstilling af en ny trappe.

Samsøgades skole. Her er påbegyndt indretning af nye kontorer i det tidligere naturlære-lokale. De nye toiletbygninger og læskure samt skolegården er taget i brug ved skoleårets begyndelse 1965.

Sct. Anna Gades skole. Fra tagetagen i afd. C. er der indrettet en nødudgang i henhold til Arbejdstilsynets krav.

Skovvangskolen. Der er indrettet depot for formningslokalet, og sanglokalet har fået nyt inventar.

Marselisborg Gymnasium. Rektorboligen er blevet hovedistandsat i forbindelse med rektorskiftet. I den gamle skole er der indrettet et sproglaboratorium. Kontorer og lærerværelse er ombygget.

Eleverne.

Antal skolesøgende elever pr. 1. september 1964 i Århus-skolerne (kommunale skoler og gymnasium, private skoler, statsgymnasier).

Klassetrin	Antal elevklasser	Antal elever		i alt
		drengene	piger	
1. klasse	59	757	709	1.466
2. »	62	800	706	1.506
3. »	63	799	732	1.531
4. »	63	759	700	1.459
5. »	65	761	774	1.535
6.A »	16	203	189	392
6.B »	10	122	138	260
6.C »	40	466	460	926
7.A »	18	203	204	407
7.B »	11	139	144	283
7.C »	40	433	449	882
8. »	38	421	408	829
9. »	34	255	313	568
10. »	5	32	57	89
8. TF	4	49	14	63
9. TF	3	40	14	54
1. real	31	365	408	773
2. »	32	338	370	708
3. »	31	283	335	618
1.G	20	306	236	542
2.G	23	265	219	484
3.G	20	240	226	466
I alt	688	8.036	7.805	15.841

Elever i kommuneskolerne i Århus (ekskl. Marselisborg Gymnasium).

<i>I undervisningspligtig alder</i>	Drengene	Piger	I alt
Pr. august 1962	5.360	5.333	10.693
Pr. august 1963	5.222	5.016	10.238
Pr. august 1964	5.044	4.814	9.858

Over undervisningspligtig alder

Pr. august 1962	1.373	1.398	2.771
Pr. august 1963	1.330	1.416	2.746
Pr. august 1964	1.269	1.412	2.681

Elever under specialundervisning ved Århus kommuneskoler:

Pr. 1. september 1964:

a) i specialklasser:	Drengene	Piger	I alt
svagtbegavede	122	107	229
læseretarderede	72	27	99
svagthørende	14	12	26
svagtseende	9	1	10
talehæmmede	3	5	8
spastikere	3	2	5
I alt	223	154	377

Pr. 1. September 1965:

a) i specialklasser:	Drengene	Piger	I alt
svagtbegavede	120	119	239
læseretarderede	79	30	109
svagthørende	10	7	17
svagtseende	7	1	8
talehæmmede	4	5	9
spastikere	6	3	9
I alt	226	165	391

Pr. 1. september 1964:

b) i specialskole:	Drengene	Piger	I alt
adfærdsvanskelige	14	2	16

Pr. 1. september 1965:

b) i specialskole:	Drengene	Piger	I alt
adfærdsvanskelige	14	2	16

Pr. 1. september 1964:

c) supplerende undervisning:	Drengene	Piger	I alt
læseretarderede	177	102	279
talehæmmede	30	18	48
I alt	207	120	327

Pr. 1. september 1965:

c) supplerende undervisning:	Drengene	Piger	I alt
læseretarderede	212	93	305
talehæmmede	24	6	30
I alt	236	99	335

Lærerpersonalet.

I henhold til undervisningsministeriets cirkulære af 5. marts 1962 om foranstaltninger mod lærermangelen i folkeskolen har direktoratet for folkeskolen og seminarierne under 30. april 1965 godkendt, at antallet af lærerstillinger i skoleåret 1965/66 ved Århus kommunale skolevæsen fastsættes til i alt 596. (I skoleåret 1964/65 i alt 591 stillinger).

Vedrørende de normerede stillingers besættelse er der sket følgende ændringer:

Skoleinspektorer:

Viceinspektør ved Paradisgades skole Sv. E. Bang-Sørensen er ansat som skoleinspektør ved Ny Munkegades skole fra 1. 11. 64.

En nyoprettet stilling som ungdomsskoleinspektør blev fra 1. 12. 64 at regne besat med overlærer ved Humble centralskole Jørgen Ove Gotfredsen.

Viceskoleinspektører:

Viceskoleinspektør ved Paradisgades skole Sv. E. Bang-Sørensen er fra 1. 11. 64 ansat som skoleinspektør ved Ny Munkegades skole.

Viceskoleinspektør ved Sct. Annagades skole O. B. Lauritzen er fra 1. 8. 65 ansat som skoleinspektør ved Strandskolen i Vejlbj-Risskov kommune.

Viceskoleinspektør frøken Jensine Jensen ved Skovvangskolen er bevilget afsked med pension på grund af alder fra 31.-7.-65 at regne.

Overlærer Johs. Bruun er ansat som viceskoleinspektør ved Møllevangskolen fra 1. 10. 64 at regne.

Købstadlærer Sv. Stræde Nielsen er ansat som viceskoleinspektør ved Finsensgades skole fra 1. 9. 65 at regne.

Købstadlærer H. J. Eriksen er ansat som viceinspektør ved Sct. Annagades skole fra 1. 10. 65 at regne.

Overlærer frøken Johanne Dreyer Sørensen er ansat som viceskoleinspektør ved Paradisgades skole fra 1. 1. 65 at regne.

Overlærer frøken Alice Lind Andersen er ansat som viceskoleinspektør ved Skovvangskolen fra 1. 8. 65 at regne.

Pædagogiske konsulenter:

Erhvervsvejleder ved Århus amts-arbejdsanvisningskontor Heinrich Kaae Holm er ansat som konsulent i faget erhvervsorientering fra 1. 8. 65 at regne.

Overlærer Knud Christensen er ansat som konsulent i faget biologi fra 1. 8. 65 at regne.

Købstadlærer Erik Bak Nielsen er ansat som konsulent i faget sang fra 1. 8. 65 at regne.

Købstadlærerinde fru Oda Hougaard Nielsen er ansat som konsulent i faget husgerning fra 1. 8. 65 at regne.

Overlærere:

Overlærer Ove Nielsen er afgang ved døden 4. 7. 65.

Overlærer H. O. Johannessen er bevilget afsked med pension på grund af alder fra 31. 7. 65 at regne.

Overlærer L. V. Bentzen er bevilget afsked med pension på grund af alder fra 31. 7. 65 at regne.

Overlærer Rasmus Rasmussen er bevilget afsked med pension på grund af alder fra 30. 9. 65 at regne.

Overlærer Knud Christensen er fra 1. 8. 65 at regne ansat som pædagogisk konsulent i faget biologi.

Overlærer Johs. Bruun er fra 1. 10. 64 at regne ansat som viceskoleinspektør ved Møllevangskolen.

Overlærer Carl Erik Pedersen er fra 1. 8. 65 at regne ansat ved Aby skolevæsen.

Overlærer frøken Ella Buhl er bevilget afsked med pension på grund af alder fra 31. 5. 65 at regne.

Overlærer frøken M. Kirstine Jensen er bevilget afsked med pension fra 31. 7. 65 at regne.

Overlærer frøken Johanne Dreyer Sørensen er fra 1. 1. 65 at regne ansat som viceskoleinspektør ved Paradisgades skole.

Overlærer frøken Judith Rasmussen er afgang ved døden 7. 1. 65.

Overlærer frøken Alice Lind Andersen er fra 1. 8. 65 at regne ansat som viceskoleinspektør ved Skovvangskolen.

Overlærer fru Anna Schmidt er efter ansøgning bevilget afsked fra 31. 7. 65.

Overlærer fru Karen Gravesen er efter ansøgning bevilget afsked fra 31. 7. 65.

Overlærer fru Inger Jensen er efter ansøgning bevilget afsked fra 31. 7. 65.

Lokale oprykninger til overlærerstilling:

Frank Ruda Andersen, Brobj. . . . . fra 1.8.65

Arne R. Jensen, Skovv. . . . . fra 1.8.65

Erik Ove Andersen, Læss. . . . . fra 1.9.65

Poul Kjær Andersen, Sams. . . . . fra 1.9.65

Ib V. Petersen, Fjord. . . . . fra 1.9.65

Jørn Dalsgaard Jensen, Ing. . . . . fra 1.10.65

Henning N. Bredahl, Fins. . . . . fra 1.11.65

Lydia Nydam, f. Larsen, Vorrev. . . . . fra 1.4.65

Inger Blichfeldt, f. Riis, Annag. . . . . fra 1.5.65

Esther Sørensen, f. Heltov, Annag. . . . . fra 1.8.65

Ingrid Grann, Annag. . . . . fra 1.8.65

Grethe Sørensen, Annag. . . . . fra 1.8.65

Milly K. Buhl, f. Lauridsen, Ing. . . . . fra 1.8.65

Elsa L. Knudsen, Frydenl. . . . . fra 1.8.65

Bodil Romanini, f. Zeuthen, Ing. . . . . fra 1.11.65

Købstadlærere:

Forannævnte oprykninger til overlærere:

Frank Ruda Andersen,

Arne R. Jensen,

Erik Ove Andersen,

Poul Kjær Andersen,

Ib V. Petersen,

Jørn Dalsgaard Jensen,

Henning N. Bredahl.

Lærer Ib J. Sørensen er fra 1. 8. 65 ansat ved Randers skolevæsen.

Lærer Erik Bak Nielsen er fra 1. 8. 65 ansat som pædagogisk konsulent i faget sang.

Lærer Frands Peter Madsen er fra 1. 12. 64 ansat ved Ormslev-Kolt skolevæsen.

Lærer Aksel Damkjær er fra 1. 8. 65 ansat ved skolevæsenet på Grønland.

Lærer Tage Lادن Andersen er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31. 7. 65.

Lærer Frode Søby er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31. 7. 65.

Lærer Jens Erik Fejfer er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31. 7. 65.

Lærer Bent Præstkær Jørgensen er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31. 7. 65.

Lærer S. Stræde Nielsen er fra 1. 9. 65 at regne ansat som viceinspektør ved Finsensgades skole.

Lærer H. J. Eriksen er fra 1. 10. 65 at regne ansat som viceinspektør ved Sct. Annagades skole.

Lærer Jerry Egon Pedersen er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31. 7. 65.

Lærer Erik Hyldahl Nielsen er fra 1. 8. 65 ansat ved Thisted skolevæsen.

Lokale oprykninger til købstadlærere :

Frede Byg	aspirant fra 1.5.65
Olav Matthiessen	fra 1.5.65
Knud Bülow Nielsen	aspirant fra 1.5.65
Erik Hyldahl Nielsen	aspirant fra 1.5.65
Vagn Koldby Jensen	aspirant fra 1.5.65
Kresten Særkjær Godrim	aspirant fra 1.5.65
Per Rasmussen	aspirant fra 1.5.65
Mogens Carsten Hansen	aspirant fra 1.5.65
Viggo Ib Nellemann	aspirant fra 1.5.65
Knud Frederik Jensen	aspirant fra 1.5.65
Poul Werner Thorup	aspirant fra 1.5.65
Egon Thusgaard	aspirant fra 1.5.65
Mogens Vind Lübker	aspirant fra 1.5.65
John Andersen	aspirant fra 1.5.65
Max Peter Mikkelsen	aspirant fra 1.5.65
Henning Mortensen	aspirant fra 1.5.65

Lærer ved Vallensbækskolen Mathias Hansen er ansat ved Århus kommunale skolevæsen fra 1. 10. 64 at regne som købstadlærer.

Lærer ved Haldum-Hinnerup skolen Tage Bo Frandsen er ansat ved Århus kommunale skolevæsen som købstadlærer fra 1. 8. 65 at regne.

Timelærer ved Bryrup centralskole Per Scheler David- sen er ansat ved Århus kommunale skolevæsen som købstadlærer fra 1. 8. 65 at regne.

Købstadlærerinder:

Forannævnte oprykninger til overlærere:

Lydia Nydam, f. Larsen,
Inger Blichfeldt, f. Riis,
Esther Sørensen, f. Heltov,
Ingrid Grann,
Grethe Sørensen,
Milly Kristine Buhl, f. Lauridsen,
Elsa Ladefoged Knudsen,
Bodil Romanini, f. Zeuthen.

Lærerinde Lissie Gjørup-Olesen, f. Gjørup, er fra 1. 8. 65 ansat ved Holstebro skolevæsen.

Lærerinde Ida Midtgaard Sørensen er fra 1. 8. 65 ansat ved Randers skolevæsen.

Lærerinde Birgit Kejser Andersen er fra 1. 8. 65 ansat ved Hinnerup skole.

Lærerinde Oda Hougaard Nielsen, f. Christiansen, er fra 1. 8. 65 ansat som pædagogisk konsulent i faget husgerning.

Lærerinde Hanne Kilstrup er fra 1. 8. 65 ansat ved Gladsaxe skolevæsen.

Lærerinde Ragna Vædele Madsen, f. Jensen, er bevilget afsked efter ansøgning fra 31. 7. 65 at regne.

Lærerinde Inga Olander, f. Lyngsø, er fra 1. 11. 64 ansat ved Thorsager skole.

Lærerinde Karen Haugsted Fuglsang, f. Hansen, er bevilget afsked efter ansøgning fra 31. 7. 65 at regne.

Lærerinde Ellen Jeanne Laursen, f. Jørgensen, er fra 1. 4. 65 ansat ved Hou skole.

Lærerinde Karin Andersen er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31. 7. 65.

Lærerinde Birgitte Thrane er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31. 7. 65.

Lærerinde Anna Christine Esmarch er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31. 7. 65.

Lærerinde Charlotte Kirk Hansen er efter ansøgning bevilget afsked pr. 31. 7. 65.

Lokale oprykninger til købstadlærerinder:

Inger Dybdahl Pedersen,
Anna Marie Poulsen, f. Eriksen,
Airi M. Andreasen, f. Lonka,
Hanne Christensen, f. Barlach,
Tove Graugaard Christiansen, f. Jepsen,
Anna Marie Toft Nielsen, f. Nielsen,
Helga Lauridsen, f. Bjørnekjær,
Hanne Schouby, f. Josefsen,
Vibeke Lyngsø,
Margit Møller Stounerberg, f. Andersen,
Birgitte Bedsted, f. Serritzlev.

Lærerinde ved Haldum-Hinnerup skolen Ellen Bo Frandsen, f. Andersen, er ansat som købstadlærerinde ved Århus kommunale skolevæsen fra 1. 8. 65 at regne. Aspirant ved Risingskolen Karen Land er ansat som købstadlærerinde ved Århus kommunale skolevæsen fra 1. 8. 65 at regne.

Timelærerpersonale:

Pr. 1. 8. 65 er der ved Århus kommunale skolevæsen ansat

17 timelærere og
20 timelærerinder.

Der er herefter besat følgende stillinger:

1 skoledirektør,
1 viceskoleledende,
1 ledende skolepsykolog,
16 skoleinspektører,

2 inspektører for specialundervisning,
 1 ungdomsskoleinspektør,
 31 viceskoleinspektører,
 5 skolepsykologer,
 2 talepædagoger,
 9 pædagogiske fagkonsulenter,
 97 mandlige overlærere,
 118 kvindelige overlærere,
 128 købstadlærere,
 148 købstadlærerinder,
 17 timelærere,
 20 timelærerinder.

I alt 594

Lærerudveksling.

Overlærer Karen Helms, Møllevangskolen, og lærer Niels Breindahl, Frydenlundskolen, har aflagt udvekslingsbesøg i Bergen i tiden 27. september–9. oktober 1965.

Udvekslingslærerne har til opgave at orientere eleverne om deres hjemlands natur, kultur, sprog og erhvervsforhold, og det påregnes, at udvekslingslærerne taler med og til eleverne 2–3 timer pr. dag.

Udvekslingslærerne havde anmeldt følgende programforslag:

Frøken Karen Helms:

- 1) Glimt af dansk litteratur.
- 2) Danske husdyr (Film beregnet for mindre børn).
- 3) Danskheden i Sydslesvig. Niels Fengers stumfilm med farver. Sammen med filmen vil der blive fortalt om Sydslesvig og det danske arbejde. (Beregnet for større børn).

Hr. Niels Breindahl:

- 1) Kaj Munk: Danmark.
- 2) Sandflugt – Klitter.
- 3) Landsbykirken.

Fra Bergen skolevæsen er modtaget meddelelse om, at 2 udvekslingslærere derfra påregner at komme til Århus for 2 uger i oktober-november 1965.

Der påregnes desuden et 2 ugers udvekslingsbesøg ved Göteborg skolevæsen for lærerne Carsten Funding, N. J. Fjordsgades skole og Erik Hall, Møllevangsskolen.

Kursusvirksomhed 1964/65.

Århus Lærerforeningens Årskursus afsluttede i maj 1965 sin 25. sæson. Kursusvirksomheden, hvortil såvel lærere fra Århus kommune som fra Århus amt har haft adgang, omfattede faglige og metodiske kursus. Til de faglige kursus har der været tilmeldt 144 kursister fordelt på 10 hold, til de metodiske kursus 348 kursister fordelt på 9 hold. Desuden har der været af-

holdt 5 instruktioner med 181 kursister – i alt 673 kursister, heraf 253 fra Århus kommune. Der har været læst 1.103 lærertimer og 21.307 elevtimer.

Årskursus.

Fysik I/v. cand. polyt. Kalnæs, dr. phil. C. B. Madsen.
 Geografi I/v. amanuensis, mag. scient. Kaj Nysted Jensen.

Historie I/v. adjunkt, cand. mag. Preben Sørensen.
 Håndarbejde I/v. pæd. konsulent Agnes Andersen.
 Kristendomskundskab II/v. seminarielektor, cand. theol. Grube Overgaard.

Matematik I (2 hold) v. seminarielektor Johs. Petersen, seminarieadjunkt, cand. mag. Inger Wendell.
 Metalsløjdv. lærer Laurits Hansen.

Tysk II/v. amanuensis, dr. phil. Bengt Algot Sørensen.
 Biologi I/v. afdelingsleder, mag. scient. Palle Johnsen.

Metodiske kursus.

Dansk 3–7 kl. (8 t) v. lærer Mogens Jansen, København, pæd. konsulent Knud Nymand.

Fundamental pige-gymnastik 3–7 kl. (24 t) v. gymnastikpædagog Else Bresann.

Historie (8 t) v. seminarieadjunkt J. E. Christiansen, Hjørring, rektor Ilsøe, København, skoleleder H. Cornelius Petersen, Hallelev.

Kombinatorik og sandsynlighedsregning (10 t) v. rektor C. C. Andersen, Gentofte.

Kristendomskundskab 1–10 kl. (8 t) v. seminarieadjunkt Henning Føge, Nr. Nissum, lærerinde Inger Kongsted Olsen, Skovlunde, lærer Høgsted-Jensen, Vodskov.

Maskinskrivning/v. skoleinspektør Hans Pedersen.
 Orienteringskursus i undervisning af svagtbegavede (24 timer) v. afdelingsleder Finn Lambert, København, skoleinspektør Børge Jørgensen, København, skoleinspektør Bøggill Nielsen, København, cand. psyk. Kurt Christoffersen, Haderslev.

Regning i 8.–9. kl. (6 timer) v. skoleinspektør P. Vesterbak.

Nye veje i tysk (6 timer) v. lektor A. P. Rossen.

Instruktioner:

Religionssociologiske undersøgelser v. universitetsadjunkt Per Salomonsen, København.

De nye opgavetyper i skr. engelsk v. fagkonsulent H. Munkholm, København.

Sproglig forståelse v. seminariektor Per Mogens Hansen, Jonstrup.

Fysik i 3. real v. fagkonsulent P. Hanghøj, Randers.
 Foredrag om: The new English Alphabet v. rektor Peter Pitman, London.

Pædagogiske dage, 16. og 17. september 1964:

2 arbejdsdage for lærerne, mens børnene havde fri.

Skolekommissionen havde på initiativ af lærerforeningernes pædagogiske udvalg bevilget to pædagogiske dage for lærerne ved Århus skolevæsen.

Mødedagen afvikledes på Katrinebjergskolen, og et omfattende arbejdsprogram præsenteredes for lærerne. Der var tilbud til alle.

Den nye skolelov af 1958 og dermed de nye læseplaner for børnene har bevirket, at et betydeligt pædagogisk arbejde er sat i gang og er under udvikling inden for skolen.

Lærerne skaber en skole, som på mange måder er forskellig fra den skole, forældrene gik i. Skolen søger i højere grad end tidligere at tilpasse sig samfundet.

Med de to pædagogiske dage havde skolekommissionen ønsket at give lærerne en hjælp i deres arbejde.

Udbyttet af dagene kan naturligvis ikke gøres op, men det er givet, at dette ikke mindst kommer børnene til gode.

Foredragsholdere og instruktører var hentet såvel uden for som inden for Århus skolevæsen.

Program:

Fælles foredrag:

Uddannelse i en teknisk tidsalder:

Rektor Jens Ahm, Esbjerg.

Det funktionelle og det formelle i undervisningen:

Domprovst Jørgen Bøgh, Århus.

Problemer omkring barnets tilpasning:

Forstander Jørgen Torpe, Himmelbjerggården.

De enkelte lærere valgte blandt nedenstående tilbud:

1. Dansk på begyndertrinnet.
2. Dansk i 8.-9. klasse.
3. Dansk i realafdelingen.
4. Regning på begyndertrinnet.
5. Regning i 8.-9. klasse.
6. Orienteringsfagene i de mindre klasser.
7. Orientering i 8.-9. klasse (stof, hjælpemidler, metoder og prøven efter 9. klasse).
8. Gruppearbejde i orienteringsfagene i realafdelingen.
9. Nye veje i tysk.
10. Formning på de yngste klassetrin.
11. Lerets anvendelighed på alle klassetrin - fra råvare til færdig keramik.
12. Sang i mindre klasser.
13. Fundamental pigestyngymnastik - demonstration af elever og aktiv instruktion med kursusedtagerne.
14. Husgerning (de nye planer i 8.-9. klasse).
15. Fysik i 3. real.
16. Matematik i 3. real og gennemgang af de nye eksamensopgaver i regning og matematik i 3. real.

17. Kristendomsundervisningens stilling i folkeskolen. (Derefter fremvisning og gennemgang af nye bøger og andet materiale).
18. Salmebogens brug i undervisningen.
19. Erhvervsorientering i 8.-9. kl.
20. Erhvervsorientering i realafdelingen.
21. Individuel undervisning i regning med særligt henblik på tunge regnere.
22. Individuel undervisning i dansk med særlig henblik på specialundervisning.
23. Skrivning.
24. De nye opgavetyper i skriftlig engelsk.
25. Matematik i 8.-9. klasse (teknisk forberedelseseksamen).

Skolebibliotekerne.

I »Undervisningsvejledning for folkeskolen« er der givet udtryk for, at skolebiblioteket må formodes at ville indtage en mere og mere central stilling i skolens daglige arbejde på tværs af fag og alderstrin. Dette er blevet bekræftet gennem de seneste år. Medens hovedvægten i skolebiblioteksarbejdet tidligere var placeret på udlåns- og læsestuearbejde efter skoletidens ophør, sker der i dag en forskydning i retning af, at skolebiblioteket er et undervisningsapparat, der i voksende omfang anvendes inden for skolernes undervisningstid.

Dette har også for skoleåret 1964/65 givet sig udslag i, at anvendelsen af supplerende bøger inden for de enkelte fagområder har været stigende, og at skolebibliotekernes bogbestand i højere grad er blevet anvendt uden for selve bibliotekslokalet. Udviklingen i retning af at decentralisere arbejdet med supplerende bøger har medført behov for en udbygning af såvel klassehåndbiblioteker (opslags- og håndbøger placeret i de enkelte klasser) som klassebiblioteker (skønletterære bøger placeret på de enkelte klassetrin, dels til udlån i 1.-3. klasse og dels til frilæsning på klassen i 4.-9. klasse).

Også benyttelsen af emnebiblioteker for såvel elever som lærere (supplerende skøn- og faglitterære bøger, der kan benyttes i forbindelse med særlige stofområder, der er taget op til behandling inden for de enkelte fag) har været i mærkbar fremgang.

Skolebibliotekarernes arbejde har såvel i de afsatte rådighedstimer (2 ugentlige timer) som i øvrigt i højere grad fået tyngdepunktet flyttet over mod en rådgivende virksomhed over for kolleger, der altså i stigende grad inddrager bøgerens benyttelse i deres respektive fagområder, en udvikling der sikkert vil forstærkes i de kommende år.

Et par tal fra statistikken 1964/65:

Til classesætsamlingen er indkøbt 320 nye sæt på i alt 8.478 bind.

Til hjemlån i 1.-3. klasserne er der anvendt 247 klassebiblioteker på i alt 9.144 bind.

Til 4.-9. klassernes frilæsning (til brug i dansktime) har været anvendt 261 klassebiblioteker på i alt 6.306 bind.

Der har været sammensat og benyttet 76 emnebiblioteker på i alt 1.345 bind.

Skolebibliotekarerne ved de enkelte skoler 1964/65:

Brobjergskolen	Overlærer Naomi Pedersen
Finsensgade	Overlærer Villy Ajstrup
N. J. Fjordsgade	Overlærer Kurt Nielsen
Frydenlundskolen	Overlærer Einar Møller
Ingerslevs Boulevard	Overlærer Hakon Bollesen
Katrinebjergskolen	Overlærer Børge Haurdahl
Lisbjergskolen	Lærer Søren Hede
Læssøesgade	Overlærer Aage Agger
Møllevangskolen	Overlærer Vagn Baggesen
Ny Munkegade	Lærer Finn Sørensen
Nørre Boulevard	Overlærer Henry Møller
Paradisgade	Lærer Knud Rasmussen
Samsøgade	Overl. J. Damsgaard Gregersen
Sct. Annagades skole	Overlærer Arne Bentzen
Skovvangskolen	Overlærer Wagn Kruse
Vorrevangskolen	Viceinsp. P. H. Kristiansen

Vedrørende forældreønsket: videreførelse af klasser som delte og udelte i 6. og 7. skoleår.

I henhold til stk. 6 i undervisningsministeriets cirkulære af 29. december 1958 om adgangen til på grundlag af forældrenes ønsker at unnlade den i folkeskolelovens § 17, stk. 7, omhandlede deling af børnene fra begyndelsen af 6. skoleår kan hermed oplyses, at der ved Århus kommunale skolevæsen for skoleåret 1965/66 vil blive videreført som delte og udelte klasser i 6. og 7. skoleår på grundlag af forældrenes ønsker som følger:

Skoleåret 1965/66:

På følgende skoler	Delte klasser		Udelte klasser	
	6. skoleår	7. skoleår	6. skoleår	7. skoleår
Brobjergskolen	—	4	4	—
Finsensgades skole	4	4	—	—
N. J. Fjordsgades skole	—	—	2	4
Frydenlundskolen	3	3	—	—
Ingersl. Boulevards skole	—	—	4	2
Katrinebjergskolen	4	4	—	—
Lisbjergskolen	—	—	1	1
Læssøesgades skole	2	4	3	—
Møllevangskolen	4	6	2	—
Ny Munkegades skole	—	—	2	2
Nørre Boulevards skole	—	—	2	2
Paradisgades skole	—	—	2	2
Samsøgades skole	—	—	4	4
Sct. Annagades skole	—	—	3	4
Skovvangskolen	—	—	5	6
Vorrevangskolen	—	—	6	4
I alt	17	25	40	31

Standpunktsprøver

for skoleåret 1964/65 er afholdt i følgende omfang:

3. hovedskoleklasse:

onsdag 12. maj 1965: diktat (50 minutter)
torsdag 13. maj 1965: regning (50 minutter)

4. hovedskoleklasse:

fredag 7. maj 1965: diktat (50 minutter)
onsdag 12. maj 1965: regning (50 minutter)
torsdag 13. maj 1965: spørgestil (100 minutter).
(Sidstnævnte prøve er kun afholdt på en enkelt skole – efter eget ønske.)

5. hovedskoleklasse:

1. prøve: mandag 11. januar 1965: diktat kl. 8.00–8.55.
mandag 11. januar 1965: læseprøve kl. 9.05–9.55 (heraf 15 min. til selve læseprøven).
torsdag 12. januar 1965: regning kl. 8.00–8.55.
2. prøve: torsdag 25. februar 1965: orddiktat kl. 8.00–8.55
torsdag 25. februar 1965: regning kl. 9.05–9.55
fredag 26. februar 1965: genfortælling kl. 8.00–9.55

6. hovedskoleklasse:

tirsdag 6. april 1965: regning (90 minutter)
onsdag 7. april 1965: diktat (50 minutter)
torsdag 8. april 1965: træningsregning (40 minutter)
fredag 9. april 1965: læsestil (100 minutter)
NB: Samme opgaver anvendes i 6.a-, b- og c-klasserne.

7. hovedskoleklasse:

mandag 25. januar 1965: træningsregning (40 min.)
onsdag 27. januar 1965: diktat (50 minutter)
fredag 29. januar 1965: tekstregning (100 min.)
lørdag 30. januar 1965: læseprøve (50 minutter, heraf 15 min. til selve læseprøven)

Standpunktsprøverne er kun et led i det daglige arbejde og er derfor kun vejledende i lærerens samlede bedømmelse af elevens præstationer.

Vedrørende *årsprøverne* i 8. hovedskoleklasse, 1. og 2. realklasse har skolekommissionen vedtaget følgende ordning:

Den mundtlige årsprøve:

De elever i 2. realklasse, der skal til eksamen i latin, får 2 dages læseferie for eksamen; de øvrige elever i klasserne har i almindelighed normal skolegang.

Inspektørerne placerer latinprøven.

I 2. realklasse og 8. klasse afholdes mundtlig årsprøve i indtil 3 fag efter lærerrådets afgørelse.

Forud for hvert fag, hvor det skønnes rimeligt, lægges 1 dags læseferie.

I 1. realklasse afholdes årsprøve i indtil 2 fag efter lærerrådets afgørelse. (Læseferie som for 8. klasse og 2. realklasse).

Prøvefagene udvælges af skoleinspektøren.

Censorer fås fra egen skole til alle mundtlige årsprøver.

Eventuelle mundtlige årsprøver afsluttes onsdag eller torsdag i sidste uge før sommerferien. Efter denne dag er der ikke almindelig skolegang for de pågældende elever.

Der gives kvartalskarakterer som sædvanlig i alle fag, inden årsprøven afholdes. Prøvens karakterer indføres derefter særskilt.

Skriftlig årsprøve i 8. hovedskoleklasse og 1. realklasse:

Dansk: Opgaver udsendes fra skolevæsenets kontor.

a) Læsestil eller fristil efter lærernes eller elevernes valg. Referatstil kan ligeledes stilles til rådighed, men dansklæreren kan efter aftale med skoleinspektøren selv udarbejde referatstilen.

Eleverne har fri efter prøven.

b) Diktat.

Der er almindelig skolegang efter prøven.

Regning/matematik samt maskinskrivning:

Opgaver udarbejdes af de enkelte skolars faglærere.

Tidspunktet for prøverne fastsættes af den enkelte skole.

Prøve i talopgaver kan afvikles kl. 8-9. Resten af dagen normal skolegang.

Prøve i tekstopgaver og matematik bliver prøvedag uden almindelig skolegang for de pågældende klasser.

Maskinskrivning: Prøven kan gennemføres kl. 8-10, derefter almindelig skolegang.

Vedrørende bestået realeksamen og statskontrolrede prøver 1965 se tabel nr. 19.

Svømmeundervisning.

I lighed med foregående år har skolevæsenets samtlige 4. hovedskoleklasser fået svømmeundervisning i 1 ugentlig time i skoleåret 1964/65.

Vorrevangskolen og Frydenlundskolen benytter egen svømmesal. De øvrige skolars svømmeundervisning finder sted i Århus kommunes svømmehal med undtagelse af Lisbjergskolens 4. hovedskoleklasse, der får svømmeundervisning i Vorrevangskolens svømmesal.

Med undtagelse af eleverne fra Brobjergskolen (- ligger meget nær Århus kommunes svømmehal -) befordres eleverne til og fra svømmehallen med rutebil.

Statistik vedrørende 4. hovedskoleklassernes svømmeundervisning i skoleåret 1964/65 findes side 58, tabel nr. 16.

Erhvervsvejledning.

1. april 1964-31. marts 1965.

Den offentlige erhvervsvejlednings erhvervsorientering i skolerne.

I beretningsåret 1964/65 er der af den offentlige erhvervsvejledning foretaget erhvervsorientering i 176 klasser med i alt 3.331 elever. Heraf er 68 klassebesøg med i alt 1.324 elever foretaget inden for Århus kommunale skolevæsen.

Disse besøg fordeler sig således:

- 12 besøg i 3. real med 262 elever,
- 2 besøg i 2. real med 32 elever,
- 20 besøg i 9. og 10. klasse med 343 elever,
- 26 besøg i 8. klasse med 539 elever,
- 8 besøg i 7. klasse med 148 elever.

Endvidere har de fra arbejdsdirektoratet udsendte »studentervejledere« sammen med erhvervsvejlederne givet erhvervsorientering på byens 3 gymnasier samt på Århus Akademi's studenterkursus.

Individuel erhvervsvejledning.

Der har i beretningsåret henvendt sig 1.559 personer til erhvervsvejledningen, og der er med de pågældende ført 2.993 samtaler. De tilsvarende tal var for beretningsåret 1963/64 1.741 personer og 3.366 samtaler. De 1.559 personer, der henvendte sig, fordeler sig med 820 mænd og 739 kvinder. Af de 820 mænd var 184 skolesøgende og 284 ikke-skolesøgende fra Århus kommune, og af de 739 kvinder, der henvendte sig, var 104 skolesøgende og 302 ikke-skolesøgende fra Århus kommune. En del af de ikke-skolesøgende henvender sig umiddelbart efter skoletidens ophør.

Det er kontorets opfattelse, at nedgangen i antallet af henvendelser skyldes arbejdsmarkedssituationen, herunder navnlig at det er lettere for de unge at få lærepladser end tidligere.

Virksomhedsbesøg.

Erhvervsvejledningen har arrangeret klassevis virksomhedsbesøg for 24 skoleklasser med 606 elever, heraf var 15 klasser med 239 elever fra Århus kommunale skolevæsen. Endvidere har der været arrangeret individuelle virksomhedsbesøg for 15 unge, hvoraf de 11 var skoleelever fra Århus kommunale skolevæsen.

Erhvervsorientering ved fagfolk.

Der har i beretningsåret været afholdt 3 erhvervsoplysende møder ved fagfolk i Århus rådhus. Mø-

derne var som tidligere år tilrettelagt for elever fra 8., 9. og 10. klasse, 2. og 3. real samt gymnasieklasser i kontorets område. Endvidere var indbudt elever fra gymnasierne i følgende byer: Randers, Hobro, Grenå, Rønde, Silkeborg og Horsens. Møderne blev i alt besøgt af 3.905 personer, fordelt med 1.183 den første aften, 1.411 den anden aften og 1.311 den tredje aften.

Endvidere har erhvervsvejledningen formidlet erhvervsorientering om sygeplejeuddannelsen for skoleelever fra 9. og 10. klasse, 2. og 3. real samt gymnasieklasserne. Orienteringen foregik på Århus kommunehospital og var fordelt på 3 møder. 241 elever fra skoler inden for Århus kommunale skolevæsen var tilmeldt disse møder.

Endelig har kontoret i forening med Handels- og kontorfunktionærforeningen arrangeret møde med henblik på orientering om den nye handelsskolelov. Mødet, hvortil var indbudt forældre og skoleelever fra Århus kommunale skolevæsen, formede sig som en rundbordssamtale mellem forstanderen for Århus Handelsstandsforenings Handelsskole og repræsentanter fra henholdsvis arbejdsgivere, lærlinge, handels- og kontorfunktionærforeningen samt kontorets lærlingeafdeling.

Forældremoder.

Der har i beretningsåret været afholdt 22 foredrag for forældrekræde med deltagelse af 1.151 forældre og 34 elever. 3 af foredragene med deltagelse af 109 forældre er afholdt inden for Århus kommunale skolevæsen.

Psykotekniske prøver.

I beretningsåret er 179 unge blevet psykoteknisk prøvet, nemlig 168 mænd og 11 kvinder. Af disse var 56 skole-søgende unge mænd og 1 skolesøgende ung pige fra Århus kommune.

Hovedparten af de psykotekniske prøver er ønsket af arbejdsgivere med henblik på senere ansættelse af de unge som lærlinge.

Lydbilledbånd.

Erhvervsvejledningen råder nu over 38 forskellige lydbilledbånd til udlån til skolerne. Der er i alt udlånt 247 lydbilledbånd, heraf 109 til skoler inden for Århus kommunale skolevæsen.

Erhvervspraktik.

Erhvervspraktikken har i det forløbne beretningsår fulgt de samme retningslinier som tidligere, således at der i 8. klasse har været foretaget én udstationering af en uges varighed, medens der i henholdsvis 9. og 10. klasse har været foretaget to udstationeringer, ligeledes hver af en uges varighed. Alle skoler inden for Århus

kommunale skolevæsen har deltaget i erhvervspraktik. Flere skoler end tidligere år har kun ønsket udstationering i 9. og 10. klasse.

Der har i alt i tiden 1. april 1964–31. marts 1965 været udstationeret 2.222 elever i 3.078 praktikpladser. Af disse var 783 elever i 1.447 praktikpladser fra Århus kommunale skolevæsen.

Lærlingeanvisning.

Der er i beretningsåret anvist lærepladser i henhold til lærlingeloven til 102 unge, medens der til 22 unge er anvist arbejde af rent beskæftigelsesmæssig art, ofte som forløber for en egentlig læreplads eller som led i en uddannelse.

Båndcentralen.

I skoleradioens sæson 1964/65 har båndcentralen op- taget 190 skoleradioudsendelser.

I årets løb er der til skolerne udsendt 571 kopier af sæsonens udsendelser samt udlånt 104 kopier fra bånd- arkivet.

Disse 675 lyd-bånd er hørt af mindst 955 klasser.

Stipendier 1964/65.

På foranledning af undervisningsministeriets cirkulære af 12. oktober 1964 om uddeling af stipendier til fortsat skolegang i 8. hovedskoleklasse, 9.–10. klasse og den 3-årige realafdeling samt til deltagelse i kursus til realeksamen vedtog Århus byråd for skoleåret 1964/65 at uddele stipendier efter følgende retningslinjer:

- 1) Elever med forsørgere, der har en skattepligtig indkomst på under 8.000 kr., tildeles i almindelighed et stipendium på 800 kr., såfremt der ikke er nogen særlig formue.
- 2) Elever med forsørgere, der har en skattepligtig indkomst på 8.000–10.000 kr., tildeles normalt et stipendium på 600 kr., såfremt der ikke er særlige formueforhold. Fra ovennævnte indkomst (under 1 og 2) går 1.000 kr. for hvert barn under uddannelse ud over ansøgeren, og såfremt det derved fremkomne beløb er under 8.000 kr., tildeles eleven et stipendium på 800 kr.
- 3) Elever med forsørgere med indkomst over 10.000 kr., som kommer i betragtning på grund af børneantal, forsørgerens død, separation, invaliditet, behandles skønsomt.

I lighed med foregående år nedsatte skolekommissionen et udvalg til nærmere gennemgang af de enkelte ansøgninger.

På dette grundlag blev der for skoleåret 1964/65 uddelt stipendier til i alt 214 elever.

Fritidsbeskæftigelsen.

Fritidsbeskæftigelsen ved Århus kommunale skolevæsen etableres efter godkendelse af direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen.

Hver elev må for deltagelse i fritidsbeskæftigelse betale et kontingent på 50 øre pr. måned pr. hold. – Der føres nøjagtig dagbog over elevernes fremmøde. For fritidsbeskæftigelsen gælder i øvrigt:

Det må være passende at starte med omkring 20 elever pr. hold. Møder der i sæsonens løb mindre end 10 elever pr. gang, må man overveje at inddrage holdet.

Elever, der går på fritidshjem, må ikke deltage i skolernes fritidsbeskæftigelse, hvis åbningstiderne falder sammen.

Fritidsbeskæftigelsen begynder sædvanligvis (skolehaverne undtagen) omkring 1. oktober og slutter omkring 1. marts, eventuelt 1. april. Undervisningen finder sted uden for de deltagende børns skoletid.

For timerens længde gælder samme bestemmelse som for aftenskoler: »En undervisningstime af mindst 50 minutters varighed gælder som fuld klokketime, såfremt den efterfølges af 10 friminutter, eller når den er sidste time. Gives en undervisning af flere timers varighed uden det anførte ophold mellem timerne, udbetales der kun løn for de klokketimer, undervisningen har været. Mindre dele af timer end 1/2 time medregnes ikke«.

Fritidsbeskæftigelsen har for det samlede skolevæsen omfattet:

a) i vinterhalvåret 1964/65:

Fritidsbeskæftigelse ved de enkelte skoler:

Blæse- og strygeorkester ved Møllevangskolen.

Blæseorkester ved Sct. Annagades skole.

Blokkfløjtehold ved Frydenlundskolen, Lisbjergskolen, Møllevangskolen.

Gymnastikhold ved Brobjergskolen, Frydenlundskolen, Skovvangskolen og Vorrevangskolen.

Skakhold på Brobjergskolen, Skovvangskolen og Vorrevangskolen.

Fotohold på Brobjergskolen.

Sløjdehold på Møllevangskolen og Paradisgades skole.

Maskinskrivning på Nørre Boulevards skole.

Husgerning på Paradisgades skole.

b) i sommerhalvåret 1965:

Skolehavevirksomhed ved Møllevangskolen og Vorrevangskolen:

1) Møllevangskolen:

Havearbejdet påbegyndtes omkring 1. maj og sluttedes først i oktober. Åbningstiderne har før ferien været hver mandag og onsdag kl. 15–18. I maj måned har der desuden været arbejdet også på andre ugedage. I sommerferien var åbent mandag kl. 9–12. Efter ferien mandag og onsdag kl. 15–17.

Haven var udstykket i 90 lodder, som alle var tildelt børn fra Møllevangskolen. Der har været stor interesse for skolehavearbejdet, så mange børn måtte afvises på grund af pladsmangel. De 90 børn, som fik skolehave, er fra 4.-5.-6.-7. og 8. klasse. De fordelte sig med 41 drenge og 49 piger.

2) Vorrevangen:

Ca. 120 elever fra 4. til 7. klasse ønskede i foråret en skolehave. Havearealet opdeltes i 101 lodder, der kunne fordeles blandt de 120 elever. De elever, der opnåede at få en have, fordelte sig på følgende klasser:

	Drenge	Piger	I alt
7. kl.	2	0	2
6. kl.	4	13	17
5. kl.	18	34	52
4. kl.	13	17	30
I alt ...	37	64	101

Haven har været åben til følgende tider:

Før ferien: mandag kl. 15⁰⁰–17³⁰

tirsdag kl. 15⁰⁰–17³⁰

onsdag kl. 15⁰⁰–17³⁰

I ferien: mandag kl. 8⁰⁰–11³⁰

Efter ferien: tirsdag kl. 14³⁰–17³⁰

fredag kl. 14³⁰–16³⁰

Fritidssvømning i vinterhalvåret 1964/65

i svømmehallen og i Frydenlundskolens og Vorrevangskolens svømmebassiner.

Adgang til deltagelse har alle elever fra 5. klasse og opefter, såfremt de ikke i forvejen har bestået den danske skoles livredderprøve. Tilslutningen har været god i alle tre svømmehaller.

I september 1964 udvidedes undervisningen også til Frydenlundskolen, hvor der ligesom på Vorrevangskolen kun undervistes begyndere.

På Frydenlundskolen deltog 134 piger og 99 drenge. På Vorrevangskolen deltog 95 piger og 77 drenge.

I svømmehallen, hvor eleverne kan aflægge de 3 svømmepróver og dermed erhverve de eftertragtede svømmemærker i bronze, sølv og guld, var deltagerantallet 659 piger og 556 drenge.

Der blev af eleverne aflagt følgende svømmepróver:

216 bestod den »lille svømmepróve«.

200 bestod »frisvømmerpróven«.

121 bestod »livredderpróven«.

Rapport over Biologisk samlings virksomhed

1. april 1964–31. marts 1965.

Det samlede besøgstal på Biologisk Samling, Naturhistorisk Museum har i ovennævnte tidsrum været følgende:

(Tallene i parentes henviser til sæsonen 1963/64).

1. *Frie eftermiddagsbesøg.*
53 (57) besøgsdage, 5.930 (6.897) gæster, 111,9 (121,0) i gennemsnit.
2. *Filmforevisning.*
1 (2) filmforevisning, 318 (307) gæster.
3. *Skoleklasser på museet.*
25 (53) klasser, 554 (1.107) elever.
4. *Samlet besøgstal.*
6.802 (8.311) gæster.

Til besøgsstatistikken skal knyttes følgende bemærkninger:

1. *Frie eftermiddagsbesøg:*

Som sædvanlig har de frie eftermiddagsbesøg været den vigtigste del af Biologisk Samlings arbejde. Ganske vist har der været en lille nedgang i det gennemsnitlige besøgstal, men da der ofte, som det tidligere er påpeget i disse rapporter, er for mange gæster til, at de kan betjenes pædagogisk forsvarligt, ser Biologisk Samlings ledelse ingen grund til at beklage den lille tilbagegang. Gennemsnittet er da også det tredjestørste Biologisk Samling nogen sinde har haft.

Som det fremgår af ovenstående statistik, har der i alt været tilmeldt 593 elever. Af disse er der en del, der kun kommer den ene gang, tilmeldingen finder sted, men det er yderst glædeligt, at adskillige er meget trofaste. Således har ikke færre end 26 elever besøgt Biologisk Samling 50 gange eller derover i sæsonens løb.

Fordelingen på de forskellige klassetrin af de 593 elever, der har været tilmeldt, ses af følgende oversigt:

4. klassetrin: 280 elever
5. klassetrin: 134 elever
6. klassetrin: 136 elever
7. klassetrin: 36 elever
8. klassetrin: 5 elever
9. klassetrin: 2 elever

Af oversigten fremgår tydeligt, at de opgavesæt, der foreligger på Biologisk Samling, i første række fængsler de yngre elever. Man vil gerne have de ældre elever aktiviseret også, og derfor imødeses en påtænkt menneskeudstilling på Naturhistorisk Museum med spænding. I denne udstilling vil der muligvis kunne hentes stof til opgaver, der kan interessere ældre elever.

I sæsonens løb er der foretaget en del indkøb af tegnemateriel, hvoraf man har et ret stort forbrug. Ligeledes er Biologisk Samlings håndbogssamling blevet suppleret, og nogle bøger er blevet udskiftet, da der er en kraftig slidtage på de bøger, der almindeligvis benyttes til løsning af opgaver. Dette forbrug og denne slidtage understreger den glædelige kendsgerning, at børnene med iver og interesse helt frivilligt giver sig i kast med arbejdet.

2. *Filmforevisning:*

Vanskeligheden ved at skaffe nye egnede film frem har bevirket, at man i år kun har vist 1 film, som blev kørt for Biologisk Samlings tilmeldte elever. »Den ny reservatfilm«, som filmen hed, blev kommenteret af en assistent fra Kalø Jagtvæsen, der selv havde medvirket ved filmens optagelse. Forevisningen var en solid succes, og Biologisk Samling vil på linie hermed fortsætte med at vise film, når egnede optagelser kan fremskaffes.

3. *Skoleklasser på museet:*

Denne gren af Biologisk Samlings virksomhed har i nogen grad båret præg af at være stedbarn siden lærerassistancen ved klassebesøgene ophørte. Også i år har der været en nedgang, og mon ikke denne for en del skal føres hen til, at nogle klasser, i stedet for at aflægge et besøg på Naturhistorisk Museum, har besøgt den nyoprettede skoleskov, som i parentes bemærket er en værdifuld nyskabelse, der hilses med glæde.

Biologisk Samling vil dog gerne påpege, at man stadig med udbytte kan aflægge klassebesøg på museet, og at der ved henvendelse til Biologisk Samling kan stilles opgaver til rådighed.

Fra flere sider har der i den forløbne sæson været vist Biologisk Samling en del interesse. En artikel i »Folkeskolen« bevirkede en del henvendelser fra interesserede, især biologilærere. Også enkelte seminarier liniehold har besøgt Biologisk Samling og er blevet orienteret om arbejdsmetoderne.

Biologisk Samling har i den forløbne sæson været ledet af lærerne Henning Nielsen og Erik Laursen, medens gymnasieelev Erik Malchow-Møller har assisteret.

Lejrskoleophold og skolerejser.

I sommeren 1964 har 1.048 elever med 85 lærere været på lejrskoleophold, der fordeler sig med 558 elever og 44 lærere i lejrhytten »Svampedam« ved Femmøller, 490 elever og 41 lærere på lejrskoler i henholdsvis Fuglsølejren, i Sønderjylland og i Vestthimmerland. Udgiften til lejrskoler har andraget i alt kr. 80.787,-.

998 elever med 84 lærere har været på skolerejse, og udgiften til dagpenge til ledsagende lærere har udgjort kr. 15.687.

Tilskuddet er bevilget efter følgende regler:

- 1) *Lejrskoleophold:* kr. 9,00 pr. døgn pr. deltager. Dagpenge til ledsagende lærere: kr. 21,75 pr. døgn plus kr. 1,15 pr. overskydende time samt fri vikar ud over gensidigt vikariat. Tilskud til transportudgifter efter særlig bevilling.
- 2) *Skolerejser:* Dagpenge til ledsagende lærere: kr. 21,75 pr. døgn plus kr. 1,15 pr. overskydende time.
- 3) Under lejrskoleophold og skolerejser i ferier og på skolefridage – bortset fra søndage, der ikke falder

i forbindelse med ferier – udgør dagpengene henholdsvis 43,50 kr. pr. døgn og 2,30 kr. pr. overskydende time.

Lejrhytten »Svampedam« ved Femmøller.

Lejrhytten »Svampedam« er en selvejende institution, hvis bestyrelse består af 5 medlemmer:

Skoledirektør Sv. Aa. Rasmussen (formand),
Rådmand Rud. Jensen,
Skoleinspektør Thorkild Simonsen,
Overlærer fru Birgit Haaning,
Overass. Bent Jessen.

Den daglige ledelse har økonoma frk. A. J. Hansen.

I foråret 1965 er der ud over almindelige vedligeholdelsesarbejder installeret lamper på vejen mod toiletterne samt el-radiatorer i tæntehytten. Lejren er blevet tilsluttet Vedehøj Vandværk i Femmøller, hvorefter vandforsyningen ikke længere er noget problem.

Følgende skoler har i 1965 haft lejrskoleophold på »Svampedam«:

23/5–29/5 Paradisgades skole med 50 elever
29/5– 4/6 Ny Munkegades skole med 44 elever
9/6–15/6 Svagsyns- og svaghøreklasser fra Sct. Annagades skole og Katrinebjergskolen med 32 elever
15/6–21/6 Hjelpeklasser fra Sct. Annagades skole og Skovvangskolen 46 elever
21/6–25/6 Kirkevængets skole med 12 elever
18/8–24/8 Frydenlundskolen med 43 elever
24/8–30/8 Samsøgades skole med 75 elever
30/8– 5/9 Sct. Annagades skole med 43 elever
5/9–11/9 Nørre Boulevards skole med 41 elever
14/9–17/9 Mars. Gymnasium med 29 elever.

I skolernes sommerferie 1965 har der i lighed med tidligere år været 2 hold børn fra »Børnernes Kontor«: 1 pigehold på 60 børn og 1 drengehold på 55 børn, hvert hold i 19 døgn.

Lejren har desuden været udlejet til 3 week-endophold samt i perioden 11/9–17/9 til et hold grønlandske børn.

Specialundervisning.

Kirkevængets skole.

I skoleåret 1964/65 er i alt undervist 17 elever med tilpasningsvanskeligheder af forskellig art.

Der har været helt stillestående, tavse elever, som ved indskrivningen var næsten uden kontakt med omgivelserne, og andre hos hvem affektudbrud udløstes af tilsyneladende små årsager. Den største gruppe har dog haft overskuelige vanskeligheder, som formodentlig kan overvindes.

Af 13 nyindskrevne i årets løb var 11 i 2.–3. skoleår. I årets løb er 4 elever udskrevet til anden skole og 3 til børneforsorgen.

En elev er fraflyttet kommunen. En elev har hele året modtaget 5 ugentlige timers sygeundervisning, og 3 har fået taleundervisning.

Klinisk psykolog har haft 6 ugentlige timer med særligt terapikrævende børn. Skolen har haft et 5-dages ophold på lejrskolen »Svampedam«.

Kontakten med praktiserende læger, hospitaler og socialkontor har været større end tidligere.

Der er aflagt 37 besøg i hjemmene og ført 137 samtaler på skolen. Der er afholdt 2 forældremøder og nogle klubaftener for en mindre gruppe af forældre.

Tidligere elever har ligesom foregående år aflagt mange besøg.

Desuden har forældre til udskrevne børn henvendt sig til skolen med deres børns problemer.

Efter en periode på 5 år er det erfaringen, at det er muligt med denne skoleform at hjælpe hjemmeboende børn med tilpasningsvanskeligheder – og samtidig hjælpe hele familien – under forudsætning af, at børnene er ret unge, og forældrene har evne og vilje til at modtage støtte. I de tilfælde, hvor det ikke er gennemførligt, ville hjælp gennem en behandlingsinstitution under skolevæsenet sikkert blive accepteret af forældrene.

En af byens pædagogiske institutioner har ved et aftenmøde fået en redegørelse for skolens arbejde. Der har været enkelte tilrejsende gæster og inspektion i fritidshjemmet af børne- og ungdomsforsorgen.

Taleundervisning.

Undervisningen af tale- og sprogetarderede børn er i skoleåret 1964/65 sket dels ambulantly (hovedsagelig eneaktioner) dels i taleklassen.

I marts 1964 foretoges en undersøgelse af 76 henviste elever med formodede tale- og stemmelidelser; 48 blev udtaget til *Ambulant Taleundervisning*. Antallet fordeler sig således på de enkelte skoler:

	Anmeldt til undersøgelse	Heraf henvist til behandling
1. Brøbjergskolen	6	6
2. Finsensgades skole	5	3
3. Fjordsgades skole	6	3
4. Frydenlundskolen	6	0
5. Ingerslevs Boulevards skole	1	1
6. Katrinebjergskolen	6	4
7. Kirkevængets skole	0	0
8. Lisbjergskolen	1	1
9. Læssøesgades skole	5	3
10. Møllevangskolen	8	6
11. Ny Munkegades skole	2	1
12. Nr. Boulevards skole	6	4
13. Paradisgades skole	3	3
14. Samsøgades skole	9	5
15. Sct. Annagades skole	2	2
16. Skovvangskolen	8	4
17. Vorrevangskolen	2	2
I alt	76	48

Til undervisning endvidere:		
Ikke færdigbehandlet i 1963/64.....	42	
Henvist i årets løb.....	76	
Behandling udsat til 1964/65.....	8	
		174
I alt henvist til behandling.....	174	
Udgået af fig. grunde:		
Behandling opgivet.....	2	
Flyttet.....	1	
Behandling udsat til 1965/66..	34	37
		137
Behandlet i 1964/65.....	137	
Ikke færdigbehandlet i 1964/65.....	26	
Behandling udsat til 1965/66.....	34	
		60
I alt overført til 1965/66.....	60	

I følgende oversigt over behandlede elever i 1964/65 er elever med flere lidelser opført under hoveddiagnosen.

Taleundervisningen har i 1964/65 fundet sted på N. J. Fjordsgades skole og Brobjergskolen (Aage Bendtson og Gunner Engberg Hansen), Møllevangskolen, Nørre Boulevards skole og Finsensgades skole (E. Toft Jensen og T. Laden Andersen), Katrinebjergskolen (Jytte Jordal) og Vorrevangskolen (N. Krarup). Hermed er endnu en lærer og en skole blevet inddraget i taleundervisningen; det sidste betyder, at endnu flere børn kan undervises på egen skole eller får kortere vej til talepædagog.

Taleklassen.

August 1964 begyndte på Katrinebjergskolen en specialklasse for 8 tale- og sprogetarderede børn (5 piger og 3 drenge), hvoraf 2 bor uden for Århus kommune. 2 af børnene havde gået i sprogklasse på Statens Institut for Talelidende, og en havde fået taleundervisning før skolegangen.

Timeplanen er den samme som for de almindelige førsteklasse, men undervisningen er – ligesom i de

fleste andre specialklasser – individuel. Efter godt 3 måneders forløb kunne en af eleverne udskrives til almindelig 1. klasse. Ved næste skoleårs begyndelse kunne endnu 2 overflyttes til almindelig 1. klasse, en elev flyttedes til 3. læseklasse, og en til 1. hjælpekasse. En elev, der er evnesvag, en med dyslexi og en med et meget kraftigt åbent snøvl samt andre lidelser fortsætter i klassen.

Midt i skoleåret blev indskrevet en 12-årig pige fra Solbakken, Hjem for kronisk syge børn. Hun er kørestolspatient, og har foruden en cerebral parese dysfasi (mangelfuld sprogopfattelse og sprogproduktion) og måske hørenedsættelse. Selv om Solbakken har egen skole med specialundervisning har man fra hjemmets side ønsket at gøre dette forsøg, da man mener, at skolemiljøet kan give eleven erfaringer og oplevelser, som vil fremme den fysiske, psykiske og sproglige udvikling. Da taleklassens børn ofte er multihandicappede, er der opbygget et nært samarbejde med flere lægespecialister, lige som skoletandlægen har vist disse børn særlig interesse.

Svaghørende.

Undervisningen af svaghørende skolebørn sker dels i specialklasser, dels på hold med 1–2 ugentlige timer i mundaflæsning og høretræning, dels som individuel vejledning til eleverne og deres lærere og i enkelte tilfælde samtale med forældrene.

I skolevæsenets almindelige klasser gik i 1964/65 45 elever, der var undersøgt på Statens Hørecentral; 31 havde fået udleveret høreapparat. Deres behov for tunghøreundervisning var således:

37 havde behov for tunghøreundervisning: 20 instruktion, 17 høretræning og mundaflæsning; 3 uden taleundervisning.

Holdundervisningen har fundet sted på Finsensgades skole (7 elever fra nordlige skoler), på Brobjergskolen (5 elever fra midtbyen) og på Sct. Annagades skole (5 elever fra sydlige bydel). Tale-høreopdagogerne Hartmann Larsen og Tage Laden Andersen har givet

Lidelse	Skoleår																						I alt
	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		10.		I alt		
	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	
Svag artikulat..	-	-	3	-	-	1	3	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	7	3	10
Sprogfejl.....	4	1	8	-	4	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	3	21
Læsp.....	-	-	7	4	8	9	5	3	2	4	3	-	1	-	-	2	-	-	-	-	26	22	48
Snøvl.....	1	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4
Løbsk tale.....	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Stammen.....	-	1	-	-	8	2	6	1	2	1	4	-	2	-	6	-	1	-	-	-	29	5	34
Stemmelidelse..	-	-	2	-	3	-	1	1	1	-	5	1	1	1	-	1	1	1	-	-	14	5	19
I alt..	5	2	20	6	24	13	17	7	5	6	12	2	4	1	6	3	3	1	-	-	96	41	137
Tilsammen..	7		26		37		24		11		14		5		9		4		-		-		137

1–2 ugentlige timer i høretræning og mundaflæsning og instrueret lærerne om forholdsregler over for de svagthørende.

En svært tunghør elev har yderligere fået 3 ugentlige timers støtteundervisning i almindelige skolefag og fremmedsprog. Samme elev har i klassen benyttet sig af specielt apparatur efter walkie-talkie princippet (sender på katederet og modtager med induktionssløjfe på skolebordet).

Undervisningsministeriets kursus for svagthørende skolebørn 25. april–4. juni 1965 på Mols (»Bogensholm«) medtog efter ansøgning 6 elever fra Århus, bl. a. med henblik på observation og høreapparatilvænnning.

Høreklasserne.

I 1964/65 har 25 svagthørende elever været fordelt i 5 specialklasser. På N. J. Fjordsgades skole har været en 1. høreklasse med 2 drenge og 2 piger, en 3. høreklasse med 2 drenge og 3 piger, og en 5. høreklasse med 4 drenge og 2 piger. På Sct. Annagades skole har været en 6. høreklasse med 4 drenge og 3 piger, hvoraf en dreng med bopæl i Vestjylland blev udskrevet til Statens skole for døve og svært tunghøre i Fredericia, og en pige overflyttedes til hjælpeklasse; samt en 7. høreklasse med 2 drenge og 2 piger, hvoraf 3 ved skoleårets slutning blev udskrevet ifl. lov og 1 fortsatte i alm. 8. klasse.

Til individuel artikulationsundervisning er der indrettet et rum med specielt apparatur (forstærker, s-indikator, båndspiller). I yngste høreklasse med de sværest tunghøre er installeret forstærker med induktionssløjfe m. m. Laboratorielederen ved døveskolen i Fredericia har været rådgivende ved anskaffelsen af apparaturet.

Svagtseende.

De 2 specialklasser for svagtseende på Sct. Annagades skole har i 1964/65 haft henholdsvis 4 elever (3 drenge og 1 pige på 2.–3.–4. klassetrin) og 5 elever (5 drenge på 5.–7. klassetrin).

Ved skoleårets begyndelse overflyttedes 4 elever fra ældste synsklasse til følgende klasser: en dreng til 6. c, 2 piger til 8. klasse og en dreng til 9. klasse. En dreng – ligeledes fra ældste synsklasse – var fra november til april midlertidigt udskrevet til Egå efterskole. For alle 5 elever gjaldt det, at de klarede sig godt i det normale skolemiljø og gennemførte undervisningen.

Forældremøde har været fælles med høreklasserne. Synsklasserne har sammen med høreklasserne og den nyoprettede taleklasse været en uge på skolevæsenets lejrskole Svampedam. Opholdet var kun for de ældste årgange at sammenligne med en rigtig lejrskole. For de andre børn må udbyttet søges på andre områder:

Samværet med børn med en anden defekt, som forekommer at være et større handicap, kalder på forståelse,

hensyntagen og hjælpsomhed over for andre – og gør det lettere at acceptere ens egen situation.

De forskellige aldersklasser har gavnlige indflydelse på hinanden. Børnene får oplevelser, som kan stabilisere dem psykisk og accelerere dem fysisk og sprogligt.

For lærernes vedkommende gav denne form for »lejrskole« et særligt udbytte:

Viden om og erfaring med andre handicap.

Forståelse af, at de forskellige speciallæreres arbejdsområder har mange berøringspunkter.

Lærerne var enige om, at forsøget burde gentages – og udvides til at omfatte flere specialklasser, også af yngre årgange.

Bevægelseshæmmede.

Klassen for bevægelseshæmmede (børn med cerebral parese o. a.) ved Nørre Boulevards skole fik august 1964 indskrevet en pige med spasticitet, således at der i skoleåret 1964/65 har været 2 piger og 3 drenge i klassen. Kun 2 af børnene kan klare skolevejen alene, idet de 3 andre ikke kan undvære kørestol og derfor må transporteres til og fra skole i bil.

Foruden de almindelige timer, der så vidt muligt svarer til de almindelige klassers, har nogle af børnene fået individuel taleundervisning en del af året.

I efteråret 1964 toges en ny bygning i brug, som indeholder 2 lokaler til undervisning af bevægelseshæmmede: rummelige klasselokaler med brede døre, ekstra installationer til el-skrivemaskiner, stort forrum med 2 særligt indrettede toiletter.

Bygningen indeholder desuden lokaler til skolelæge og sundhedsplejerske.

Sygehusundervisning.

I skoleåret 1964/65 er der ved skolevæsenets foranstaltning mod sædvanlig refusion fra elevernes hjemstedskommuner (intet af børnene var hjemmehørende i Århus kommune) givet undervisning til 2 piger og 5 drenge under deres indlæggelse på Århus kommunehospital (2 på børneafd., 1 på øreafd., 1 på neurokirurgisk afd. og 3 på radiologisk afd.). Et af børnene var 11 år, 2 var 13 år og 4 14 år.

Undervisningen har været varetaget af fhv. overlærer Johs. Andersen og er givet næsten ludelukkende som enetimer, først og fremmest i dansk og regning.

Hjemmeundervisning.

I skoleåret 1964/65 har hjemmeundervisning været etableret for 7 børn i alderen fra 9–12 år. Et af børnene gik i almindelig klasse, 4 i hjælpeklasse og 2 på Kirkevængets skole. Det ene barn kunne p. gr. a. sygdom ikke undervises i skolen; de øvrige havde svære tilpassevanskeligheder og er senere optaget i børnefor-sorgen.

Gæster, kurser m. m.

Specialundervisningen for tale-, høre-, syns- og bevægelseshæmmede samt tilpasningsvanskelige børn har haft besøg af forskellige skolefolk, læger og socialrådgivere fra ind- og udland. En del af Danmarks Lærerhøjskoles uddannelse af lærere til tale-, høre- og læseundervisning har fundet sted i specialklasserne.

Skolepsykologisk kontor 1940–1965.

Af ledende skolepsykolog, cand. psych. E. Livbjerg

Det skolepsykologiske arbejde ved Århus kommunale skolevæsen påbegyndtes d. 1. december 1940. Fra dette tidspunkt ansattes speciallæge i psykiatri fru Margrete Lomholt som psykiatrisk rådgiver.

Der blev etableret et »Skolepsykiaterens kontor« i nogle lokaler i tagetagen på Frederiks Allé's skole.

Som initiativtagere til dette arbejdes påbegyndelse må nævnes skoleudvalgets formand overlærer Moustén og skoledirektør Sejerholt.

Disse var begge meget interesserede i fru Lomholts arbejde og støttede hende i bestræbelserne på at hjælpe de børn, der havde det vanskeligt i skolen.

Det var ikke nogen let opgave for fru Lomholt at være pioner på dette nye felt. Der mødtes modstand fra mange sider – både fra lærere og forældre, ja endog fra pressen, som ikke rigtig kunne forstå, hvad man skulle med en sådan »psykologisk lugekone«.

I skolevæsenets årsberetning for 1941/42 kan læses følgende om skolepsykiaterens virksomhed: »Henvi- sning af børn til konsultation kan kun ske på for- anledning af skolens lærerpersonale i samråd med over- læreren. Såfremt forældre måtte ønske deres barn hen- vist, må henvendelse ske gennem skolen. Ethvert barn, der på en eller anden måde volder vanskelig- heder, kan henvises. Forældrene må i alle tilfælde underrettes, inden henvisning sker. Gør forældrene indsigelse, forelægges sagen for skolekommissionen.«

Forud for skolepsykiaterens ansættelse var der i en årrække foretaget skolepsykologiske prøver på børn, der skulle placeres i hjælpeklasser (værneklasser).

Disse prøver blev foretaget på skolerne, dels af en læge fra Brejning dels af en hjælpeskolelærerinde.

Da først »Skolepsykiaterens kontor« var etableret, kom der hurtigt gang i arbejdet. Til at begynde med kunne man nøjes med en enkelt konsultationsdag om ugen, men man måtte snart udvide til flere dage. I undersøgelsesarbejdet blev fru Lomholt bistået af lærerinde frk. Else Heeno.

I 1940/41 henvistes 57 børn til undersøgelse. I 1945/46 var henvisningstallet steget til 444 børn (241 drenge og

En af talepædagogerne har suppleret sin uddannelse med et 2 måneders kursus i audiologi. Andre har del- taget i fagorganisationernes kurser.

Skoleinspektør B. Kalsbøll og overlærer fru H. Sand- bæk Jensen har efter invitation fra Landsforeningen til bekæmpelse af cerebral parese deltaget i IV. nordiske konference om CP i Helsingfors oktober 1964.

203 piger). Det vil af en senere tabel fremgå, af hvilke årsager der blev henvist.

Personalet blev fra 1. april 1945 udvidet med en socialrådgiver og en kontormedhjælper.

Med det større henvisningstal ændrede arbejdet i nogen grad karakter, idet der nu blev tale om et betydeligt større antal børn med faglige vanskelig- heder – et arbejde, hvortil krævedes personale med den nye skolepsykologuddannelse fra Københavns uni- versitet.

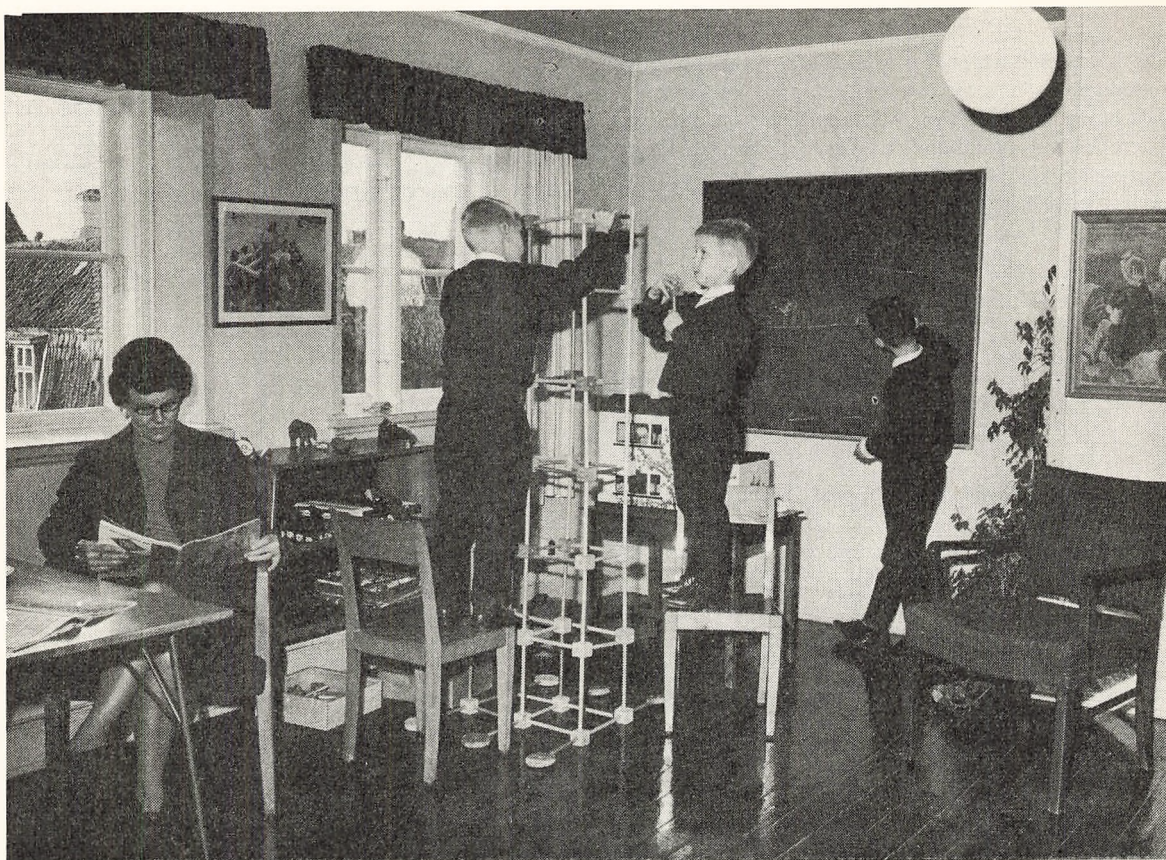
Fra 1. oktober 1947 blev cand. psych. G. Velsing- Rasmussen ansat som ledende skolepsykolog, og kon- toret ændrede fra dette tidspunkt navn til »Skole- psykologisk kontor«, mens fru Lomholt fortsatte som skolepsykiater.

Fra den første officielle skrivelse (dateret 2.12.47) om den nye skolepsykologs arbejde kan citeres følgende: »Det meddeles herved, at den nyansatte skolepsykolog cand. psych. G. Velsing-Rasmussen, vil være at træffe hver skoledag kl. 12–13 på Skolepsykologisk kontor på borgerskolen i Frederiks Allé. Enhver an- meldelse til undersøgelse af skoleelever (årsag af enhver art) så som børn med opdragelsesvanskeligheder, børn med specielle faglige vanskeligheder, nervøse børn, pædagogiske sinker, formodede hjælpeklassebørn samt formodede åndssvage må fremtidig foretages på skema som vedlagte (»Henvi- sning til Skolepsykologisk kontor«), der efter besvarelse af de anførte spørgsmål med så fyldige oplysninger som muligt fremsendes gennem skoleinspektøren til Skolepsykologisk kontor. Forinden henvisning sker, må forældrene underrettes, og gør disse indvendinger, må sagen forelægges skole- kommissionen.«

Skolepsykologisk kontor fortsatte i skolepsykiaterens lokaler, dog måtte der hurtigt ske en udvidelse, for allerede i skoleåret 1948/49 blev der ansat 2 assi- sterende skolepsykologer.

Dette personale fortsatte indtil skoleåret 1951/52. I dette skoleår ansattes en tredje ass. skolepsykolog.

Ledende skolepsykolog G. Velsing-Rasmussen fra-

Børnene leger i venteværelset, mens moderen taler med psykologen.

trådte sin stilling med udgangen af dette skoleår, og i stedet udnævntes cand. psych. H. W. Dæhnert som ledende skolepsykolog fra 1. januar 1953.

Det blev skolepsykiateren og de to første ledende skolepsykologer og deres medarbejdere, der kom til at præge det skolepsykologiske arbejde og udbygningen af specialundervisningen ved Århus kommunale skolevæsen. De formåede at skabe respekt om det skolepsykologiske arbejde og desuden at skabe et godt forhold til hjemmene og skolerne, således at det for det nuværende personale ikke har været vanskeligt at gå videre ad de afstukne baner.

Fra august 1952 fik kontoret nye lokaler, fordi de oprindelige kontorer skulle anvendes som undervisningslokaler.

Man overtog nogle kælderlokaler i samme skolebygning. Dette blev dog kun en midlertidig løsning, idet også disse lokaler måtte inddrages til undervisningsbrug.

I august 1955 flyttedes til de nuværende lokaler i Mejlgade 8. Her er der foruden et undersøgelseskontor til hver af psykologerne et ekspeditionskontor, et terapirum og et venteværelse.

Skolepsykiateren, fru Margrete Lomholt, forlod i

1955 kontoret efter 15 års arbejde for at tiltræde som overlæge ved Psykiatrisk børnehospital i Risskov. Der har ikke siden været ansat en psykiater på kontoret, men der er i de senere år et stigende behov for psykiatrisk bistand.

Da H. W. Dæhnert fra 1. november 1961 blev udnævnt til konsulent for specialundervisningen for Århus amt, blev cand. psych. E. Livbjerg konstitueret som ledende skolepsykolog og udnævnt pr. 1. april 1962.

Efter som arbejdets omfang er steget, er behovet for psykologer steget tilsvarende, og skolemyndighederne har været så velvilligt indstillet, at kontoret i dag har et personale, som stort set svarer til det arbejde, der foreligger.

Ved kontoret er der for skoleåret 1965/66 normeret 1 stilling som ledende skolepsykolog og 8 skolepsykologstillinger med 12 undervisningstimer, endvidere 1 socialrådgiverstilling og en kontorassistentstilling.

Arbejdets organisation.

Det skolepsykologiske arbejde i Århus er centraliseret. Så godt som alle undersøgelser foretages på Skolepsykologisk kontor, der er placeret i byens centrum.

Henvisningsårsager	1940/41	1946/47	1951/52	1956/57	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65
Dårligt standpunkt.....	26	198	311	293	276	334	293	336
Læsevanskeligheder.....								
Tilpasningsvanskeligheder.....	8	34	22	20	24	37	49	55
Rapseri - skulkeri.....	19	34	15	13	13	22	17	16
Oversidning.....	-	73	74	3	-	-	-	-
Skolemodenhed.....	-	-	10	7	10	14	22	9
Hjemmets ønske.....	-	-	57	43	56	44	45	42
Andre årsager.....	4	18	10	7	7	5	12	9
	57	357	499	386	386	456	438	467

Der gøres meget ud af forældresamarbejdet, og der føres samtaler med samtlige undersøgte børns forældre.

Hver af skolepsykologerne er knyttet til 3 skoler og undersøger de børn, der af skolen eller hjemmet ønskes undersøgt.

En af skolepsykologerne, der har særlig klinisk uddannelse varetager det kliniske arbejde, som består dels i undersøgelse og behandling af børn, der er henvist på grund af svære adfærdsforstyrrelser, dels i terapi af nogle af de på heldagsskolen placerede børn.

Yderligere bistås skolepsykologerne i arbejdet af kontorets socialrådgiver, der tager sig af skoleskulkerne og af de sociale problemer, som forældrene måtte have. Socialrådgiveren har et nært samarbejde med skolerne og byens sociale institutioner.

Henvisningsårsager.

Der er igennem de 25 år henvist ialt 9.752 børn. Henvisningsårsagerne fremgår af ovenstående tabel.

Der er valgt otte skoleår ud, for at man kan drage sammenligning.

Som det fremgår af tabellen henvises det store flertal af børnene på grund af vanskeligheder med at følge med. Der henvises nu næsten aldrig børn p. gr. af oversidning, formentlig fordi oversidning i det hele taget nu sker meget sjældent.

Antallet af børn, der er henvist p.gr. af adfærdsvanskeligheder er stigende. Det er betydelig større, end det fremgår af tabellen, da en stor part af de børn, der er henvist efter ønske fra forældrene, også har tilpasningsvanskeligheder.

Disse børn har det ofte meget svært, og det er en både vanskelig og tidkrævende opgave at hjælpe dem.

Skolemodenhedsprøver.

I erkendelse af, at det er bedre at forebygge end at helbrede, har man fra Skolepsykologisk kontors side tidligt haft opmærksomheden henledt på skolemodenhedsprøvenes værdi. På dette felt er der tale om et pionerarbejde, idet man begyndte at afholde skole-

modenhedsprøver allerede i 1952 efter at have lavet en standardisering året forud.

Der har siden 1952 været anvendt en norsk skolemodenhedsprøve udarbejdet af professor Sandven, Oslo.

I de første år prøvedes børn, som fyldte 6 år mellem 1. november og 1. april. Fra 1954 prøvedes yderligere børn som blev 6 år mellem 1. august og 1. april. Skolemodenhedsprøverne gives som et tilbud til forældrene, der ofte har svært ved selv at afgøre om deres barn er skolemodent.

Følgende tabel viser, hvor mange børn der de sidste år har fået tilbud om undersøgelse, og hvor mange der har deltaget i prøven.

År	Antal mulige deltagere	Antal deltagere	%
1955.....	1.285	231	18
1956.....	1.217	342	28
1957.....	1.171	391	33
1958.....	1.162	398	34
1959.....	819	330	40
1960.....	833	433	52
1961.....	781	430	55
1962.....	748	406	54
1963.....	785	474	60
1964.....	711	460	65
1965.....	968	570	59

Forældrene har vist stor interesse for disse skolemodenhedsprøver, og der er ikke tvivl om, at man ved afholdelse af dem virkelig har givet en hjælp til de mange forældre, der ikke selv kan afgøre, hvornår deres barn skal i skole.

Særlige undersøgelser.

I de 25 år har der for skolepsykologerne hele tiden været nok at gøre, hvad angår undersøgelse og behandling af børn med vanskeligheder, der er dog afset tid til en række efterundersøgelser, hvoraf her skal nævnes tre.

En dreng til undersøgelse hos skolepsykologen.

Foruden at deltage i standardisering af forskellige tests, har kontorets personale foretaget en efterundersøgelse vedrørende Sandven-skolemodenhedsprøvens værdi. Fra denne undersøgelse kan følgende anføres: »I august-september 1951 blev 8 1. klasser prøvet med Sandvens skolemodenhedsprøve. Disse 8 forsøgsklasser er efterundersøgt i november 1955 (5. skoleår) med det formål at undersøge, hvorledes børnenes standpunkt i dansk og regning var, sammenlignet med det resultat, der i sin tid var opnået ved skolemodenhedsprøven. Der blev sendt lister ud til de pågældende skoler, hvor klasserne skulle findes, og det lykkedes at få oplysninger om de fleste af børnene. Lærerne blev bedt om at bedømme børnenes skolestandpunkt i dansk og regning efter en alm. 5-grupperet skala (særd. god, god, middel, ringe, særd. ringe).

I de følgende tabeller (I, II, III og IV) vises sammenhængen mellem modenhedskvotienten opnået ved prøven og lærernes vurdering i dansk og regning for de 8 klassers vedkommende. Først vises resultaterne fra 1. skoleår (maj 1952) og dernæst fra 5. skoleår (november 1955). Overensstemmelsen mellem prøvens resultat og skolestandpunktet viser sig derved, at der er en tydelig tendens til, at børn, der har en høj modenhedskvotient, også klarer sig godt i skolen, og at børn, der

har en lav modenhedskvotient, gennemgående klarer sig dårligt.

Tallene foroven i følgende fire tabeller er modenhedskvotienter; tallene inde i feltet betegner antallet af vurderede børn i de forskellige grupper:

Tabel I. Forsøgsklasserne: Lærernes vurdering i dansk.

	1. kl. maj 1952						
	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130
Særdeles god	-	-	1	1	6	9	1
God	-	-	2	19	18	24	7
Middel	-	4	16	26	18	18	6
Ringe	2	6	12	20	7	4	-
Særdeles ringe	2	2	1	3	-	-	-

Tabel II. Forsøgsklasserne: Lærernes vurdering i regning.

	1. kl. maj 1952						
	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130
Særdeles god	-	-	-	1	2	7	1
God	-	1	5	12	18	18	7
Middel	-	5	11	37	21	27	5
Ringe	1	2	14	14	8	3	1
Særdeles ringe	3	4	2	5	-	-	-

Tabel III. Forsøgsklassernes: Lærernes vurdering i dansk.

	5. kl. november 1955						
	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130
Særdeles god	-	-	1	4	9	20	4
God	-	3	5	14	15	13	4
Middel	-	3	13	22	20	13	1
Ringe	1	3	4	13	2	3	1
Særdeles ringe	2	1	4	4	1	1	-

Tabel IV. Forsøgsklasserne: Lærernes vurdering i regning.

	5. kl. november 1955						
	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130
Særdeles god	-	1	2	3	6	17	3
God	-	2	3	11	17	19	5
Middel	-	2	10	25	17	11	1
Ringe	1	4	7	13	7	3	1
Særdeles ringe	2	1	5	5	-	-	-

Overensstemmelsen mellem prøvens resultater og børnenes standpunkt er iøjnefaldende. Dette træder tydeligt frem ved følgende betragtningssmåde: Børn i gruppen særdeles god har en tilbøjelighed til at hobe sig op ved 111-120; børn i gruppen god fordeler sig lidt mere, men hober sig op mellem 101-120. Børn i middelgruppen hober sig op mellem 91-110, som man kunne vente, medens en del børn mellem 91 og 100 kommer i gruppen ringe, og til gengæld kommer en del børn under 90 i middelgruppen, mens børn med resultat under 80 tenderer mod ringe og særdeles ringe.

Går man ud fra prøvens middeltal 100, kan man i grove træk udtrykke resultatet af undersøgelsen således: Børn med modenhedskvotient over 100 er med få undtagelser nær sikre på at kunne klare sig i skolen, medens børn med kvotient under 100 i nogle tilfælde vil kunne klare sig, men sandsynligheden for, at de ikke gør det, stiger, jo lavere kvotienten er. Dette har man taget konsekvensen af ved senere rådgivning.

Det må ud fra resultaterne i de fire ovenstående tabeller kunne fastslås, at prøven har vist sig at være anvendelig, når det drejer sig om at forudsige, hvorvidt et barn vil kunne klare sig i skolen.«

En anden undersøgelse skal også nævnes, nemlig en efterundersøgelse over, hvordan det er gået de børn, der på grund af tilpasningsvanskeligheder er blevet undersøgt og behandlet ved kontoret i de to skoleår 1955/56 og 1956/57.

Fra denne undersøgelse citeres følgende: »I maj 1958 blev der rettet en kontrolforespørgsel til skolerne vedrørende de 65 børn, der på grund af tilpasningsvan-

Standpunkt :	Særd. ringe	Ringe	Middel	God	Særd. god
Læsning					
Diktat					
Regning					

Barnets tilpasning :

Over for lærere					
Over for kammerater					
I hjemmet					
Barnets arbejdsform					

skeligheder har været undersøgt og behandlet ved kontoret i de to skoleår 1955/56 og 1956/57.

Formålet var at få undersøgt, hvorledes disse børn – iflg. skolens vurdering – nu tilpasser sig. De pågældende børns lærere blev blandt andet anmodet om at anføre barnets nuværende standpunkt og væremåde:

Af de 65 udsendte skemaer blev 60 returneret til kontoret. 5 elever var enten udskrevet p.gr. af alder eller flyttet til andre kommuner.

I bearbejdelsen vedr. standpunktet er den oprindelige 5-gruppering skåret ned til en 3-gruppering: De to dårligste grupper er kaldt »under middel«, »middel« er bibeholdt, mens »god« og »særdeles god« er slået sammen til »over middel«.

Da det har været barnets tilpasning, der har haft kontorets særlige interesse ved denne undersøgelse, skal det kun kort nævnes, at 39 af de 60 børn ligger middel eller derover i dansk.

I regning ligger 34 børn på middel eller derover.

Det kan oplyses, at en del af børnene efter undersøgelsen fik ekstra hjælp i dansk, hvorimod ingen børn fik en tilsvarende træning i regning.

31 af de 60 børn har en arbejdsform, der nu ligger på middel eller derover.

Børnenes nuværende tilpasning efter lærernes vurdering kan ses i følgende skema.

Barnets tilpasning	Særd. ringe	Ringe	Middel	God	Særd. god
Over for lærere	2	11	17	27	3
Over for kammerater	5	12	18	23	2

Med hensyn til tilpasningen over for lærerne har nu 47 børn en tilpasning, der er middel eller derover. 43 af de 60 børn har nu et godt forhold til klassekammeraterne.

De indhentede oplysninger er endvidere bearbejdet således, at tilpasningen – over for lærerne og over for kammeraterne – er vurderet under ét. Hvor tilpasningen over for de to grupper er forskellig, har man lagt hovedvægten på tilpasningen over for lærerne. Hvis f.eks. et barn er vurderet til middel m.h.t. tilpasning over for kammerater – men ringe over for lærerne, er barnet sat i gruppen »under middel«.

På grundlag af denne bearbejdelse fås følgende:

15 børns tilpasning er nu under middel.

15 børns tilpasning er nu middel.

30 børns tilpasning er nu over middel.

75% af de henviste og behandlede vanskelige børn har således nu en tilpasning, der af lærerne betegnes som middel eller derover.«

Endelig skal nævnes en undersøgelse fra 1956 vedrørende brugen af standardiserede standpunktsprøver på Århusbørn. Følgende kan citeres fra denne undersøgelse:

»Enkelte af de lærere, der i en årrække i deres arbejde har benyttet de standardiserede standpunktsprøver i regning, har over for Skolepsykologisk kontor fremsat den formodning, at Århus-børnenes standpunkt i regning lå over de normer, som er angivet ved standardiseringen af standpunktsprøver i regning med hele tal.

Det spørgsmål meldte sig uvilkårligt, om det i det hele taget var rimeligt at benytte standardiseringsnormer, der bygger på undersøgelser, der omfatter hele landet. Skolepsykologisk kontor fandt det derfor naturligt at foretage en undersøgelse af, om børnene ved Århus kommunale skolevæsen opnår væsentlig anderledes resultater i de oven for nævnte prøver end de børn, der undersøgtes ved standardiseringen 1940.

En henvendelse til Danmarks pædagogiske institut resulterede i, at instituttet påtog sig den omfattende statistiske behandling af materialet. I samråd med instituttet begrænsedes undersøgelsen til to klassetrin.

Undersøgelsen blev foretaget i begyndelsen af september 1956 og omfattede klasser, der var udvalgt af instituttet efter hensyn til klassernes sammensætning i dreng-, pige- og fællesklasser og således, at så mange skoler som muligt blev repræsenteret, nemlig 12 af 16:

3. klassetrin: 2 drengekl., 2 pigeekl., 5 fælles kl.;
i alt 245 børn.

5. klassetrin: 3 drengekl., 3 pigeekl., 3 fælleskl.;
i alt 225 børn.

Samtlige regnelærere, der blev anmodet om at deltage i afprøvningen, stillede sig velvilligt til rådighed. I 3. kl. blev taget prøver i Add. B, Subtr. A og Mult. A. I 5. kl. blev de samme prøver taget samt Div. A.

Resultaterne af de tagne prøver blev derefter bearbejdet af Skolepsykologisk kontor og Danmarks pædagogiske institut.

Undersøgelsen viste som ventet spredning i standpunkt fra klasse til klasse, og de samlede resultater og beregninger for både 3. og 5. klassetrin viser visse afvigelser fra de oprindeligt fundne normer. Det er kun naturligt, at der findes afvigelser, men afvigelserne i Århus-materialet er ikke af en sådan grad, at normerne ikke kan anvendes. Man må erkende, at der findes klasser, hvis elevklientel som helhed ligger over eller under normerne.

Den foretagne undersøgelse har vist, at standardiseringsnormerne kan anvendes. – Når prøverne benyttes til en kvantitativ og ikke mindst en kvalitativ vurdering af klasse og elev, vil de være af stor værdi i skolens daglige arbejde«.

Samarbejde med andre institutioner.

Det skolepsykologiske arbejde har ikke kunnet trives i de 25 år uden samarbejde med de mange institutioner, skolepsykologerne deler klientel med. Her tænkes særligt på skolemyndighederne, skolevæsenets kontor, skolerne, skolelægeinstitutionen, børneværnet, sociallægeinstitutionen, fritidshjem, børnehjem, julemærkehjem og kystsanatorier til hvem, der fra Skolepsykologisk kontor skal lyde en tak for godt samarbejde gennem de forløbne år og udtrykkes ønsket om et fortsat frugtbart samarbejde til gavn for de børn, der har det vanskeligt.

Specialundervisningen 1940–65.

Folkeskolens specialundervisning har i de forløbne år gennemgået en rivende udvikling. Her skal i korte træk ridses op, hvordan udviklingen er forløbet ved Århus kommunale skolevæsen.

Hjælpeklasser.

Hjælpeklasser er beregnet for børn, der på grund af små evner har svært ved at følge med.

På dette område har Århus været meget tidligt med, idet de første værneklasser, som de dengang kaldtes, blev oprettet allerede i 1914. De var indtil 1934 placeret i værneskolen i Vestergade. På dette tidspunkt flyttedes de til Marienlundskolen, hvor de havde til huse indtil besættelsen, da skolen blev beslaglagt af tyskerne.

Det var i mange år et brændende spørgsmål, om disse elever skulle undervises i en samlet hjælpeskole eller i hjælpeklasser spredt på flere skoler, men efter mange og grundige overvejelser valgte skolevæsenet at lægge undervisningen ud på fire skoler.

For tiden er der 21 klasser med ca. 240 elever fordelt på følgende skoler: Sct. Annagades skole, Brobjergskolen, Skovvangskolen og Katrinebjergskolen.

Hjælpeklasserne står under tilsyn af deres egen inspektør, men sorterer iøvrigt administrativt under skoleinspektøren.

Læsehold.

Læseholdsundervisningen begyndte 1942/43. Det første år undervistes 11 elever på 2 hold, og de fik hver 3 timers undervisning ugentlig. Da man først havde indset værdien af denne ekstraundervisning, oprettedes snart læsehold på alle skolerne. Udviklingen kan ses af nedenstående tabel.

1942/43	2 læsehold	à 6 elever
1945/46	7 »	à 8 »
1950/51	23 »	à 8 »
1955/56	33 »	à 8 »
1960/61	37 »	à 8 »
1965/66	50 »	à 6–8 »

På læseholdene undervises børn med svære læsevanskeligheder. Børnene er på læseholdet højst 1 time om dagen, og følger klassen de øvrige timer. Der undervises både i mundtlig og skriftlig dansk.

Læseklasser.

Hvis læsevanskelighederne er så svære, at barnet ikke kan følge klassen, selvom det støttes på læsehold, flyttes det til en læseklasse. Disse klasser er beregnet for middel- eller velbegavede børn.

Den første læseklasse oprettedes på Skovvangskolen i 1946, og her undervistes 18 elever. Da behovet blev større og større, udvidedes antallet af klasser efterhånden gradvis, så der i 1961-62 var 6 læseklasser med 16 elever i hver.

Disse klasser deltes dog i dansktimerne, så at hver af dansklærerne underviste 8 børn. Fra 1962 udvidedes antallet af klasser til 10. I hver klasse placeredes 10 jævnaldrende børn, og der blev ikke tale om deletimer. Der findes klasser fra 3. til 7. klassestrin.

Læseklassernes udvikling fremgår af nedenstående tabel:

1946-47	1 læseklasse	à 18 elever
1947-48	1 »	à 16 »
1948-49	2 læseklasser	à 16 »
1949-50	3 »	à 16 »
1950-53	4 »	à 16 »
1953-61	5 »	à 16 »
1961-62	6 »	à 16 »
1962-65	10 »	à 10 »

Ekstraundervisningen i dansk har således i de senere år rundt regnet omfattet 300 børn på læsehold og 100 børn i læseklasser om året. Skolepsykologerne fører tilsyn med disse børns undervisning.

Observationsklasser.

For adfærdsvanskelige børn oprettedes den første observationsklasse i 1943. Observationsklasser fandtes ved skolevæsenet indtil 1953. Arbejdet med disse børn er meget vanskeligt. For en del af børnene har der været tale om en sådan bedring i adfærden, mens de har været i observationklassen, at de senere har kunnet klare sig i normale klasser, mens en del har været så svært skadede, at der blev tale om anbringelse uden for hjemmet.

I 1960 oprettedes Kirkevængets skole, der er en hel-dagskole for adfærdsvanskelige børn. Børneklientellet her er stærkt varierende lige fra de meget stilfærdige, hemmede til de aggressive, urolige og vanskelige børn. Der kan optages indtil 20 børn i to klasser. Til skolen er knyttet 2 lærere, 2 fritidshjems-lærere og en klinisk psykolog.

Taleundervisning.

I 1937 oprettedes specialundervisning for talelidende børn ved Århus skolevæsen. Der har hele tiden været undervist på hold eller givet enkeltmandsundervisning, men fra 1964 har der tillige været en taleklasse for svært taleretarderede børn.

Tunghøreklasser.

I 1939 påbegyndtes undervisning af tunghøre, og i 1948 oprettedes den første tunghøreklasse. Tunghøreundervisningen i Århus er nu ikke mindst ved samarbejde med Statens hørecentral, blevet stærkt udbygget. I 1963/64 undervistes 25 børn i 4 klasser fordelt på to kommuneskoler. I disse klasser undervises børn med svære høredefekter, ofte så svære, at man tidligere ikke havde tænkt undervisning i folkeskolen mulig. De middelsvært tunghøre undervises ofte i normale klasser, i kraft af at de nu er udstyret med effektive høreapparater.

Svagsynsklasser.

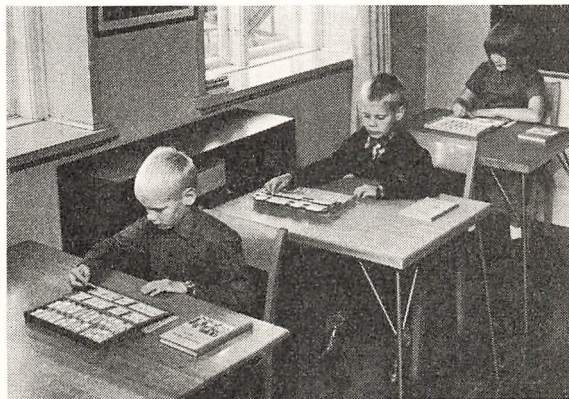
Siden 1954 har der været svagsynsklasser i Århus. I 1963/64 undervistes 12 elever i to klasser. Klasserne er udstyrede med særlige tavler og specielt undervisningsmateriel, og endvidere er der særligt gunstige belysningsforhold.

Spastikerklasser.

Undervisningen af elever med svær cerebral parese (spastikere) er blevet påbegyndt i 1963, da der ved Nørre Boulevards skole blev indrettet to særlige lokaler til dette formål.

I 1963/64 undervistes 5 elever i en klasse, men allerede i 1965/66 var der elever nok til 2 klasser. Hovedparten af disse elever er så gangbesværede, at de sidder i kørestol.

Til at varetage tilsynet med taleundervisningen, tunghøre-, svagsyns- og spastikerklasser er der ansat en inspektør, som tillige er skoleinspektør for Kirkevængets skole.

På læsehold.

Det skolepsykologiske arbejde.

Personalet på Skolepsykologisk kontor bestod i skoleåret 1964/65 af en ledende skolepsykolog, fem skolepsykologer med undervisningstimer, en socialrådgiver og en kontorassistent.

Antallet af henviste børn har i skoleåret 1964/65 været 467, heraf er 309 drenge og 158 piger.

Fra de første 5 skoleår henvistes i alt 416 børn.

Følgende tabel viser antal henviste børn fra de enkelte skoler:

	elever
Brobjergskolen	42
Finsensgades skole	26
N.J. Fjordsgades skole	25
Frydenlundskolen	35
Hjælpeskolen	16
Ing. Boulevards skole	17
Katrinebjergskolen	26
Kirkevængets skole	4
Lisbjergskolen	3
Læssøesgades skole	22
Møllevangskolen	44
Ny Munkegades skole	14
Nørre Boulevards skole	18
Paradisgades skole	20
Samsøgades skole	34
Sct. Annagades skole	32
Skovvangskolen	44
Vorrevangskolen	23
I alt	445

Undersøgelser.

Nedenstående oversigt over behandlingsgrupperne i skoleåret 1964/65 omfatter børn, der er henvist i 1963/64 og 1964/65.

Oversigten er meget grov, bl. a. fordi det enkelte barn kun er talt med i en af behandlingsgrupperne – og her fortrinsvis de undervisningsmæssige, selv om flere foranstaltninger har fundet sted samtidig. Når f.eks. et barn har fået ekstra læsetræning på et læsehold, og der desuden har fundet en måske langvarig rådgivning af forældrene sted, er barnet placeret i gruppen »ekstra læsetræning«.

Behandlingsgrupperne.

	Elever
Hjælpeklasse	41
Læseklasse	33
Ekstra læsetræning	146
Børneværn	9
Oversidning m/ observation	8
Rådgivning	87
Klasseflytning	7
Skoleflytning	23
Børnepsykiatrisk hospital	2
Taleklasse	6
Kirkevængets skole	2
Julemærkehjem	5
Skoleudsættelse	5
Externatskole	4
Spastikerklasse	3
I alt	381

Af de 467 børn er der henvist 14 børn, som endnu ikke havde påbegyndt skolegangen. Disse børn er af hjemmet ønsket undersøgt med henblik på specialundervisning allerede fra 1. klasse.

Fra »Solbakken«, der er et hjem for kronisk syge børn og unge, er der henvist 8 børn med henblik på placering i spastikerklasse eller normalklasse.

Henvisningsårsagerne fremgår af følgende oversigt, der dog kun angiver de primære årsager, som de er anført af skolen:

Henvisningsårsager	Elever
Dårligt standpunkt	336
Kan ikke følge klassen	
Læsevanskeligheder	
Rapseri – skulkeri	16
Tilpasningsvanskeligheder	55
Skoleumodenhed	9
Hjemmets ønske	42
Andre årsager	9
I alt	467

For 5 børns vedkommende er sagen efter aftale med skole og/eller forældre henlagt uden egentlig undersøgelse. 9 henviste børn er flyttet fra Århus, inden undersøgelsen har fundet sted.

Undervisning af børn med læse- og stavevanskeligheder.

Der har i det forløbne år været 10 læseklasser og 49 læsehold. Nedenstående viser, hvordan læsehold og -klasser har været fordelt på de enkelte skoler:

	Læsehold	Læseklasser
Brobjergskolen	4	0
Finsensgades skole	4	0
N.J. Fjordsgades skole	2	2
Frydenlundskolen	3	0
Ing. Boulevards skole	1	0
Katrinebjergskolen	5	0
Lisbjergskolen	1	0
Læssøesgades skole	2	0
Møllevangskolen	5	2
Ny Munkegades skole	1	0

	Læsehøld	Læseklasser	År	Antal mulige deltagere	Antal deltagere	%
Nørre Boulevards skole...	3	0	1955.....	1285	231	18
Paradisgades skole.....	2	0	1956.....	1217	342	28
Samsøgades skole.....	4	2	1957.....	1171	391	33
Sct. Annagades skole.....	3	1	1958.....	1162	398	34
Skovvangskolen.....	3	2	1959.....	819	330	40
Vorrevangskolen.....	6	1	1960.....	833	433	52
I alt...	49	10	1961.....	781	430	55
			1962.....	748	406	54
			1963.....	785	474	60
			1964.....	711	460	65
			1965.....	720	465	65
			1965.....	248 ¹	105	42

¹ Børn født mellem 1. februar 1959 og 31. marts 1959

Læseklasserne har været årgangsdelte, således at der i hver læseklasse har været 10 jævnaldrende børn. Der har været læseklasser fra 4. til 7. klassetrin. Læseholdene har haft fra 4 til 8 ugentlige timer afhængig af børneantallet. Så vidt muligt har læsehøldsbørnene fået 4-5 ugentlige timer hver. Børnene i læseklasser og på læsehøld har fået individuel undervisning nøje tilpasset den enkeltes standpunkt og særlige vanskeligheder.

Alle børnene er efterprøvet enkeltvis to gange i årets løb af skolepsykologerne.

Skolemodenhedsundersøgelser.

Skolemodenhedsundersøgelserne i januar-februar foregik som tidligere år på Sct. Annagades skole og på Skovvangskolen.

Forældre med børn født i tidsrummet 1. august 1958 til 31. januar 1959 fik tilbudt at få deres børn skolemodenhedsprøvet.

Af de 720 børn, der - uden at være undervisningspligtige - havde ret til at begynde skolegangen, deltog 465 i prøven, det svarer til 65%.

Foruden ovennævnte børn har man som noget nyt tilbudt at skolemodenhedsprøve de børn, der er født mellem 1. februar 1959 og 31. marts 1959. Af de 248 mulige blev 105 prøvet, hvilket svarer til 42%.

Følgende tabel viser, hvor mange børn der i de sidste år har fået tilbud om undersøgelse, og hvor mange der har deltaget i prøven:

Forældrene viser altså fortsat stor interesse for disse skolemodenhedsundersøgelser. Der er dog endnu nogle forældre, der sender deres børn i skole, for de er fyldt 7 år, uden at lade dem skolemodenhedsprøve, men som tabellen viser, er antallet stærkt faldende.

Nedenstående tabel viser antallet af ikke-undervisningspligtige børn, der er indskrevet uden at være undersøgt:

1955....	463 børn	1961....	79 børn
1956....	326 »	1962....	116 »
1957....	313 »	1963....	79 »
1958....	251 »	1964....	62 »
1959....	218 »	1965....	46 »
1960....	113 »		

Efter skolemodenhedsundersøgelsen har der været ført samtaler med samtlige børns forældre, dels for at få klarlagt barnets hjemlige situation, dels for at rådgive forældrene, der i langt de fleste tilfælde har fulgt skolepsykologernes råd.

Af ovenstående tabel kan bl.a. ses, at 340 eller 68% af de 570 undersøgte børn blev indskrevet i skole. Kun 19 af de 199 frarådede blev indskrevet. I lidt over halvdelen af tvivlstilfældene blev børnene indskrevet. 12 børn, hvor skolegang blev tilrådet, blev ikke sendt i skole.

Af de 105 yngste deltagere i skolemodenhedsprøven (børn født mellem 1. februar 1959 og 31. marts 1959) blev 23 betegnet som skolemodne, og disse blev alle indskrevet, mens de 82 ikke-skolemodne iflg. byrådets afgørelse ikke kunne indskrives til skolegang i 1965.

Skematisk oversigt vedr. skolemodenhedsprøver 1965 af ikke-undervisningspligtige børn født 1. august 1958-31. marts 1959 (se omstående tabel).

Socialrådgiveren.

Socialrådgiveren har taget sig af 81 elevers forhold. En stor del af disse er henvist på grund af forsømmelser og skulkeri. Børn, der ikke har reelt begrundede forsøm-

Specialundervisning i dansk

Skolemodenhedsprøve 1965.

Børn født i	Fordeling af børn f. $\frac{1}{8}$ 58- $\frac{21}{3}$ 59	Heraf indskr. i komm. skoler	I alt under- søgt	Indskr. af de under- søgte	Indskrivning frarådet		Tvivlstilfælde		Indskrivning tilrådet	
					I alt under- søgt	Indskr. af de unders.	I alt under- søgt	Indskr. af de unders.	I alt under- søgt	Indskr. af de unders.
August 1958.....	115	79	79	63	18	7	21	16	40	40
September 1958.....	112	81	83	67	15	3	13	9	55	55
Oktober 1958.....	131	75	94	70	21	4	17	12	57	54
November 1958.....	131	60	81	55	26	5	12	8	43	42
December 1958.....	125	44	71	36	22	—	12	4	37	32
Januar 1959.....	106	25	57	26	19	—	13	4	25	22
Februar 1959.....	101	7	48	8	37	—	2	—	8	8
Marts 1959.....	147	15	57	15	41	—	1	—	15	15
	968	386	570	340 ¹	199	19	91	53	280	268 ¹

¹ Heraf 9 i andre skoler.

melser, eller som direkte skulker, anmeldes af lærerne, hvorefter socialrådgiveren undersøger forholdene. I mange tilfælde må der gennem længere tid etableres en nøjere kontakt mellem skole og hjem gennem socialrådgiveren for at begrænse forømmelserne.

Det øvrige arbejde, som foretages i samarbejde med skolepsykologerne, omhandler undersøgelse af hjemmene, samtaler med forældrene angående undersøgelse af børnene, skoleflytninger, opførselsvanskeligheder, samt andre sociale forhold, hvor der også har været samarbejde med andre institutioner. I nogle tilfælde har forældrene gået til samtaler gennem længere tid hos socialrådgiveren sideløbende med børnenes behandling hos den kliniske psykolog.

Der er foretaget 327 besøg i hjem og institutioner.

Klinisk virksomhed.

En af skolepsykologerne, der har særlig klinisk uddannelse, har varetaget det kliniske arbejde, som har bestået dels i undersøgelse og behandling af børn, der er henvist på grund af sværere adfærdsforstyrrelser, dels i terapi af nogle af de på Kirkevængets skole placerede børn.

I løbet af året har der været behandlet 45 sager, desuden er der foretaget en del karakterologiske testninger som supplement til andre skolepsykologiske undersøgelser.

15 børn har over en længere periode regelmæssigt været på kontoret til samtaler, observation eller behandling.

Af eleverne på Kirkevængets skole har 10 børn været behandlet enkeltvis eller i grupper gennem terapi i legerummet.

Kursusvirksomhed, besøg m.m.

Skolepsykologisk kontor har haft besøg af forskellige lærere og psykologer fra ind- og udland.

Tre af skolepsykologerne har 1964/65 deltaget i et af Dansk Psykologforening arrangeret kursus i personlighedspsykologi.

Kontoret har været repræsenteret ved to skolepsykologiske fællesmøder på Nyborg strand med deltagelse af skolepsykologer og konsulenter for særundervisning fra hele landet.

Skolepsykologerne har medvirket som instruktører ved forskellige kursus og som foredragsholdere ved forældremøder.

Ved de århusianske læseklasser og læsehold har der været kursister i praktik fra lærerhøjskolens tale- og tunghørekursus.

Fra en skolemodenhedsprøve.

Spørgsmålet om undervisningspligtens forlængelse.

Belyst ved en undersøgelse af medicinske, sociale og skolemæssige forhold hos elever udgået af folkeskolen.

af

H. Lebel.

Danmark er et af de få civiliserede lande, hvor undervisningspligten stadig kun er 7 år (fra det 7. til det 14.), og det er ofte blevet fremført, at vi skulle være tilbagestående på dette område. Undersøger man imidlertid den faktor, som formentlig er af størst betydning for spørgsmålet, nemlig aldersgrænsen for undervisningspligtens ophør, viser det sig, som anført af *Helveg Petersen* i bogen: »Kultur og uddannelsespolitik« (5), at forholdene i Danmark slet ikke er så ringe endda. Man må også bemærke sig, at Danmark som bekendt har mange frie skoleformer og derfor kan tilbyde ungdommen en videregående undervisning ud over de obligatoriske 7 år. Denne frivillige forlængelse af skoletiden har nu slået så stærkt an i befolkningen, at for mange byers vedkommende går ca. 90% af børnene i skole 8 år eller mere.

I Århus er forholdene nu således, at kun ca. 10% af eleverne udskrives ved undervisningspligtens ophør (normalt i 7. klasse), og efter 8. klasse udskrives også kun ca. 10%, medens resten fortsætter deres skolegang. Det vil sige, at ca. 90% af eleverne frivilligt forlænger skoletiden med ét år og ca. 80% med to år eller mere. (Elever fra specialklasser er ikke medregnet i denne opgørelse). Selvfølgelig varierer forholdene betydeligt fra sted til sted, men tendensen er utvivlsom. Den går i retning af at forlænge skoletiden, og at dette sker på frivillig basis, er afgjort det bedste.

Dette forhold, at et meget stort antal børn *frivilligt* forlænger skoletiden med mindst 1 år, gør det muligt at belyse spørgsmålet om en eventuel udvidelse af undervisningspligten fra en anden side end den sædvanlige og spørge: Hvad er det for børn, der nu udskrives ved undervisningspligtens ophør, og hvorfor ønskes de udskrevet? Det er jo klart, at netop disse børn ved en obligatorisk forlængelse af undervisningspligten ville blive tvunget til at gå 2 år længere i skole.

Egne undersøgelser.

Til en undersøgelse af ovennævnte art må et Århusmateriale være velegnet, idet det kun er et forholdsvis ringe antal elever, der udskrives ved undervisningspligtens ophør, hvorfor man må antage, at udskrivelsen ikke sker som følge af konventionelle motiver, såsom:

»Når andre børn udskrives, skal vore børn også«, men at der i reglen foreligger vægtige grunde for udskrivelsen. Her vil de fleste sikkert pege på økonomiske forhold, og der er vel heller ikke tvivl om, at disse er den dybeste årsag, men efter min erfaring sjældent den direkte, og loven åbner også mulighed for økonomisk hjælp til fortsat skolegang.

Spørger man eleverne selv, hvorfor de forlader skolen, er svaret som oftest, at de er skoletrætte og vil prøve noget nyt. Om dette blot er noget, børnene siger, eller de virkelig mener det, afhænger i høj grad af disse børns aktuelle situation, og jeg har derfor prøvet at undersøge, om denne gruppe på væsentlige punkter adskiller sig fra den gruppe, som frivilligt fortsætter skolegangen. På grund af skoleformen er denne sidste gruppe opsplittet i 3 underafdelinger.

Materialet kommer herved til at bestå af 4 grupper:

- Gruppe 1: Elever udskrevet fra 7. klasse ved undervisningspligtens ophør.
- Gruppe 2: Elever udskrevet fra 8. klasse. Disse elever har ganske vist frivilligt gået ét år længere i skole, men de opnår ikke at få den naturlige afslutning, som er 9. eller 10. klasse.
- Gruppe 3: Elever udskrevet fra 9. og 10. klasse efter henholdsvis 9 og 10 års skolegang.
- Gruppe 4: Elever udskrevet fra realafdelingens sidste klasse.

Til orientering for de læsere, som ikke er inde i folkeskolens struktur, giver fig. 1 et kort rids af denne, en plan over undersøgelsen og tidspunktet for elevernes udskrivning. De første 5 eventuelt 7 klasser er fælles for alle eleverne. Efter 5. eventuelt 7. klasse fordeles eleverne og placeres efter deres evner og skolestandpunkt i den boglige eller almene linie.

Den boglige linie kan føre til realeksamen, og kun få elever forlader denne linie før den afsluttende eksamen.

Den almene linie slutter med 10. klasse, men allerede i 7. klasse ved undervisningspligtens ophør udskrives ca. 10%. I 8. klasse – efter 8 års skolegang – udskrives yderligere 10%, medens resten, ca. 45%, fortsætter til 9. eller 10. klasse, hvor de afslutter med en statskontrolleret eksamen.

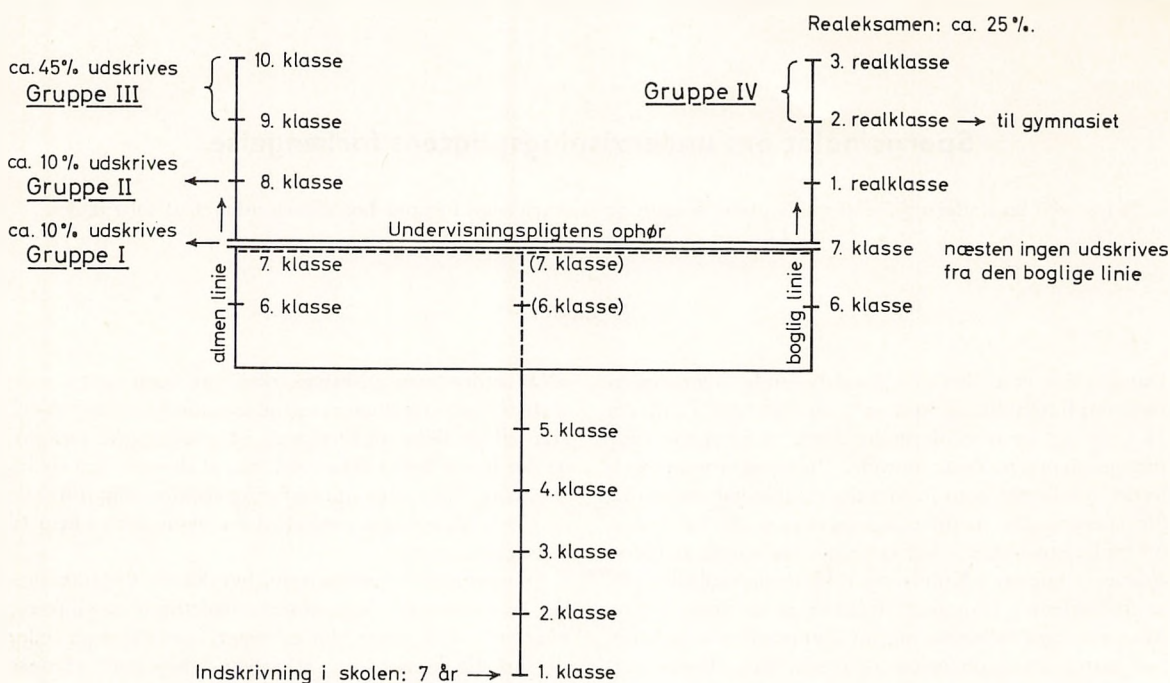

Fig. 1

Folkeskolens struktur
Plan over undersøgelser samt
tidspunkterne for udskrivelsen af elever
ved Skolevæsenet i Århus

For at gøre antallet af elever i de enkelte grupper nogenlunde repræsentativt har man undersøgt 1.005 elever (511 drenge og 494 piger) udskrevet i årene 1960-64 fra 4 af de kommunale skoler i Århus. Af disse elever blev 198 udskrevet fra 7. klasse ved skolepligtens ophør, 176 fra 8. klasse, 239 fra 9. og 10. klasse og 392 fra realafdelingen. (Elever udskrevet fra specialklasser er ikke medtaget i denne undersøgelse).

Bedømmelsen af elevernes status er hovedsagelig sket med skolelægejournalerne som grundlag. På grund af de årlige undersøgelser har man her et godt billede af eleverne lige fra indskrivningen i skolen.

Foruden resultatet af skolelægens undersøgelser er i journalen registreret de oplysninger og iagttagelser, der er kommet til i årenes løb fra sundhedsplejersker, hjemmets læge, hospitaler, lærere og forældre, og det må her fremhæves, at sundhedsplejerskens kendskab til hjemmet har været af særlig stor betydning.

De kriterier, vi har anvendt i bedømmelsen, har været:

- 1) somatiske lidelser,
- 2) psykosomatiske symptomer,
- 3) sociale (hjemlige) forhold,
- 4) forhold i skolen (her er kun medtaget: forsømmelser, oversidning og henvisning til skolepsykolog, altså ting, som sikkert kan registreres).

De rent pædagogiske forhold som flid, evner, anlæg for skolearbejdet osv., der selvfølgelig er af stor betydning, er ikke medtaget; dels ligger bedømmelsen af disse uden for skolelægens kompetence, dels er det betænkeligt at indføre alt for mange subjektive parametre. Indirekte kommer disse forhold dog frem under forsømmelse, oversidning og henvisning til skolepsykolog.

I det følgende er anført den fundne hyppighed af de omtalte forhold hos de enkelte grupper. Undersøgelsen er retrospektiv, idet hver enkelt elev er fulgt lige fra 1. klasse til udskrivningen fra skolen. Det viste sig ikke nødvendigt at dele materialet efter køn, da de undersøgte forhold fandtes at optræde med nogenlunde samme hyppighed hos piger og drenge.

Somatiske lidelser: Legemlig sygdom vil erfaringsmæssigt sjældent betinge en for tidlig udskrivelse fra skolen, og alvorligere, specielt kroniske lidelser, vil som oftest forårsage, at disse børn bliver længere i skolen, idet de på grund af deres legemlige svaghed stiler mod erhverv, der kræver videre uddannelse. Noget helt andet er det med sygdomme eller snarere tilstande, som skulle synes betydningsløse, men som medfører idelige forsømmelser, der ofte får karakteren af »pjæk«. Dette vil blive omtalt senere.

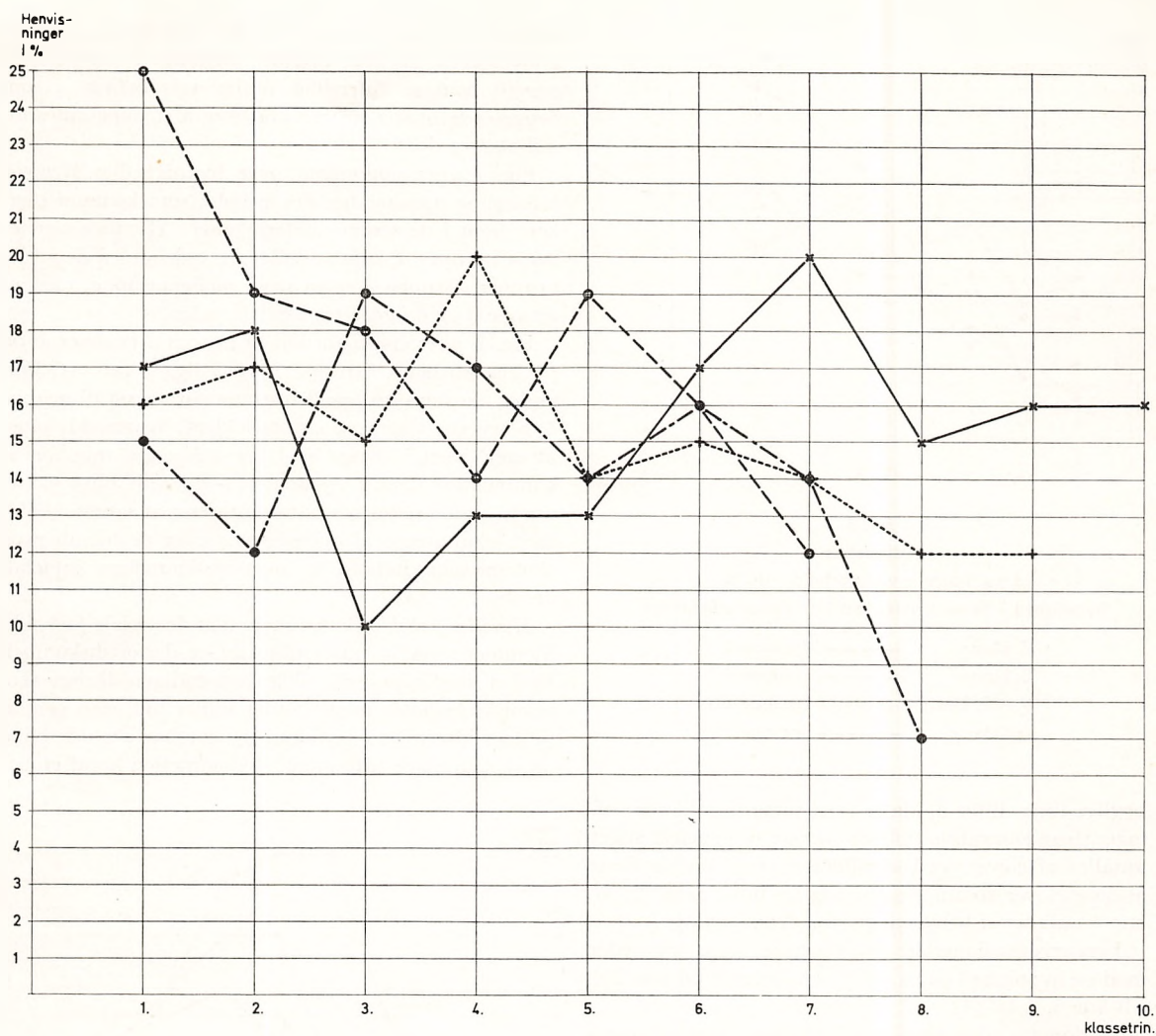

Fig. 2

Antal henvisninger til hjemmets læge.
(udtrykt i % på klassetrinene) af elever udgået fra:

7. klasse   - - - - - (gruppe I)
 8. klasse   - - - - - (gruppe II)
 9.-10. klasse - - - - - (gruppe III)
 realklasse   - - - - - (gruppe IV)

Når jeg i det følgende alligevel giver det sygdomsmæssige en mere udførlig omtale, skyldes det, at der ved undersøgelsen fremkom forskellige forhold, der tjente til at karakterisere de enkelte grupper.

At foretage en opgørelse over den *almindelige sygelighed* med angivelse af årsagerne til de enkelte elevers fraværelse fra skolen ville ikke blot være ugørligt, men også ret intetsigende, da det diagnostiske apparat svigter over for de almindelige forsømmelser. *Antallet af skolelægenes henvisninger til hjemmets læge* er derimod kon-

trollabel og giver et vist mål for antallet af somatiske lidelser.

Fig. 2 viser, at elever udskrevet fra den almene linie (gruppe 1, 2 og 3) har et betydeligt større antal henvisninger end elever, der udskrives fra den boglige linie (gruppe 4). Dette er dog kun tilfældet de første 5 skoleår og skyldes som vist ved retrospektive undersøgelser, *Lebel* (3), at hyppigheden af kataralia og ørelidelser er 4-5 gange så stor hos de elever, der kommer i den almene linie, som hos dem, der kommer i den

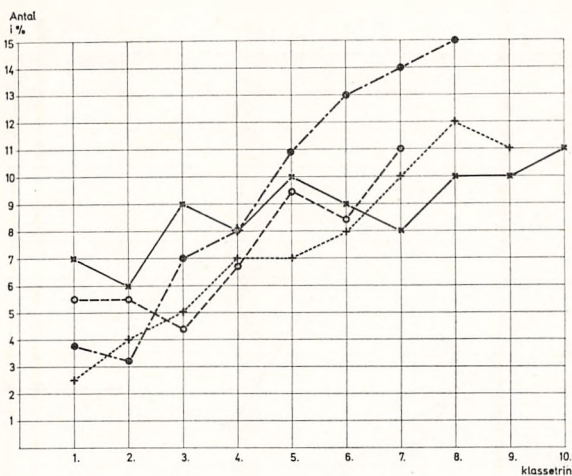

Fig. 3

Adipositas.

(d.v.s. højde - vægtforhold > 16 %).

hyppighed i % på klassetrinet hos elever udgået fra:

7. klasse	-----	(gruppe I)
8. klasse	- · - · -	(gruppe II)
9.-10. klasse	.....	(gruppe III)
realklasse	—————	(gruppe IV)

bøglige linie. Efter 5. klasse (ved pubertetsalderen) aftager disse kataralske tilfælde stærkt; til gengæld stiger antallet af elever med øjenlidelser, men da de fleste af disse elever kommer i den boglige linie, *Lebel* (2, 3), stiger antallet af henvisninger for denne gruppe.

Fyrværkeriløsninger af det Cortiske organ optræder med en hyppighed på ca. 10% i A-linien mod kun 2% i B-linien, *Lebel* (4).

At domme efter antallet af lægehenvvisninger syntes der at have været væsentlig mere sygelighed blandt eleverne i gruppe 1, 2 og 3 end hos eleverne i gruppe 4. Årsagen er sikkert økonomiske forhold (jævnfør *Vagn Christensens undersøgelser* (1)).

Ernæringstilstand (fig. 3): Procenttallet af elever, hvis vægt, højdeforhold oversteg 16%, er opgjort for hver af grupperne og angivet for hvert klassetrin. Det ses, at ved indskrivningen i skolen er der flest »overvægtige« blandt de elever, der senere kom i realafdelingen, og at antallet af overvægtige stiger i alle 4 grupper gennem hele skoletiden, men det er ejendommeligt, at denne stigning især rammer eleverne i de første 3 grupper, hvilket ses af gennemsnitshældningerne for kurverne. Jeg skal ikke komme med nogen kommentarer, men forholdet er ikke uden interesse, idet det er en almindelig antagelse, at overvægt i mange tilfælde er miljøbettinget.

Psykosomatiske lidelser: Dette begreb var for få år siden stærkt på mode, men har nu, selv om ingen tænker på at benægte sammenspillet mellem det psykiske og det

somatiske, fået en mere rimelig placering. I denne undersøgelse er kun opgjort *neglebidning* og lidelsen *enuresis nocturna* (ufrivillig natlig vandladning), som begge er lette at registrere, og som af mange anses for miljøbettonede.

Fig. 4 viser opgørelsen over hyppigheden af *neglebidning*, og man ser her det forhold, som kommer stærkere frem i de senere undersøgelser: Hyppigheden er størst i gruppe 1, som adskiller sig tydeligt fra de andre grupper. Gruppe 2 er en slags mellemgruppe, medens gruppe 3 og 4 ligger ret nær hinanden.

Fig. 5 viser hyppigheden af *enuresis* i grupperne og på klassetrinene. Gruppe 1 og 2 ligger tæt ved hinanden, medens gruppe 3 nærmest slutter sig til gruppe 4. Kurverne viser også den hastighed, hvormed lidelsen aftager, men i øvrigt skal jeg vel vogte mig for at kommentere disse 2 opgørelser, - det ville blive gættværk, - men nøjes med at konstatere, at sammenholdt med resultaterne af opgørelserne over de hjemlige og skolemæssige forhold er overensstemmelsen iøjnefaldende.

Hjemlige forhold: Bedømmelsen af de sociale forhold i hjemmet vil altid blive subjektiv og derfor diskutabel. Ved et *svagt miljø* menes ikke nødvendigvis dårlige økonomiske forhold; meget andet spiller ind, som gør, at miljøet bliver særdeles ugunstigt for barnets udvikling og skolemæssige tilpasning. Bedømmelsen heraf er ba-

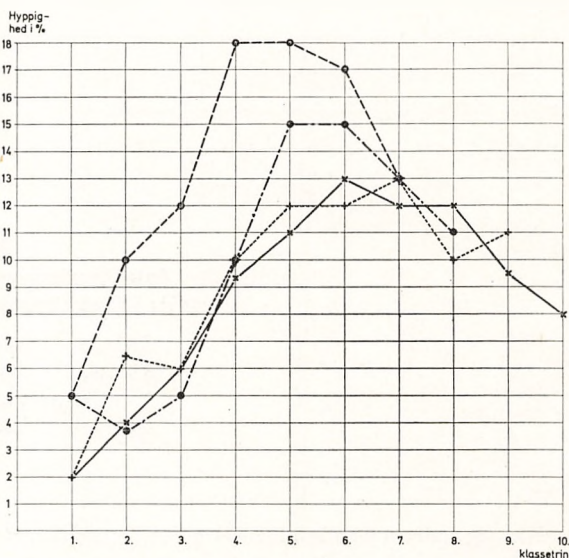

Fig. 4

Neglebidere.

hyppighed i % på klassetrinet af elever udgået fra:

7. klasse	-----	(gruppe I)
8. klasse	- · - · -	(gruppe II)
9.-10. klasse	.....	(gruppe III)
realklasse	—————	(gruppe IV)

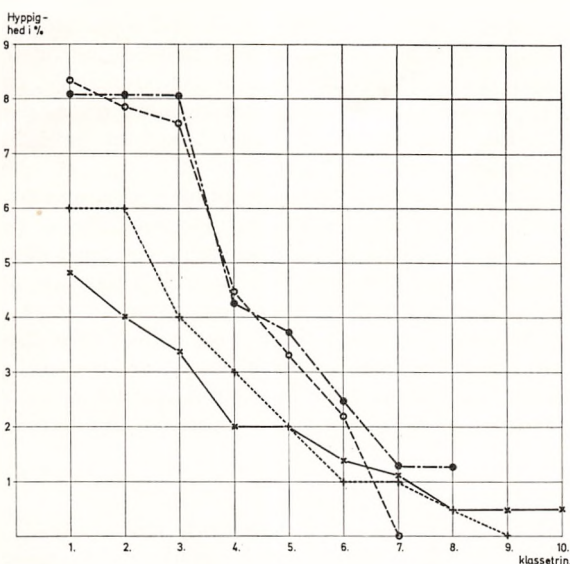

Fig. 5

Enuresis nocturna.

hyppighed i % på klassetrinet af elever udgået fra:

7. klasse	-----	(gruppe I)
8. klasse	-----	(gruppe II)
9.-10. klasse	-----	(gruppe III)
realklasse	-----	(gruppe IV)

seret på det materiale, som vi i årenes løb har samlet, stærkt suppleret med sundhedsplejerskens særlige kendskab til hjemmet. I de tilfælde, hvor der har været tvivl, er miljøet ikke angivet som svagt, så de opgivne tal er sikkert minimalværdier. Resultatet af undersøgelsen fremgår af fig. 6, der taler for sig selv.

Ser vi på *forsørgerforholdet*, fig. 7, falder det straks i øjnene, at 20% af eleverne i gruppe I kun har én forsørger, medens tallet er væsentlig mindre for de andre grupper. I reglen er det moderen, der er alene med barnet, og selv om mangel af én af forsørgerne ikke i sig selv betinger, at hjemmet er mindre godt, vil det oftest være et draw back for barnet.

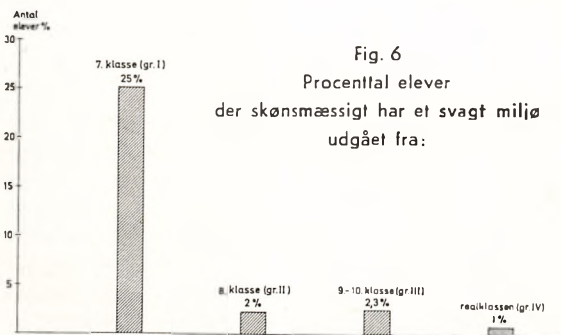

Fig. 6

Procenttal elever der skønmæssigt har et svagt miljø udgået fra:

Enebørn. Fig. 8 viser procenttallet af elever, der ved indskrivningen i skolen var *enebørn*. Reallinien kommer som ventet ind som flot nr. 1. Det er ofte børn, som forældrene vil have frem; disse børn skal nå det, forældrene ikke selv nåede. Der er relativt mange enebørn i gruppe I; dette skyldes formentlig, jfr. fig. 7, at mange af disse børn kun har én forsørger, oftest den ugifte eller fraskilte moder.

Forholdene i skolen: Fig. 9 viser procenttallet af *hyppige forsømmelser* og skulkeri i de 4 grupper, og også her dominerer gruppe I stort. De forsømmelser, der her er tale om, er ofte ikke forårsaget af egentlig sygdom. Det drejer sig om stadige småforsømmelser, der i løbet af året bliver til et betydeligt antal dage. Årsagen angives at være hovedpine, mavesmerter, ørepine, tandpine, forkølelse osv. Der er ingen tvivl om, at det i mange tilfælde er reelt eller måske føles reelt fra barnets og forældrenes side, men gentager det sig ustandseligt, har det i reglen ingen steder hjemme, og det er i sådanne tilfælde ofte forældrene, der overbeskytter barnet. De er for villige til at holde det hjemme fra skole og giver »seddel« med for et godt ord; men herved mistes respekten for skolens arbejde, og efterhånden bliver det til en slags legalt pjæk, og herfra er der ikke langt til regulært skulkeri.

At en elev forsømmer af og til uden særlig tvingende grund, er der måske ikke noget at sige til, men tager det overhånd, bliver sagen mere alvorlig, end de fleste forestiller sig. Specielt i de første klasser er det katastrofalt for indlæringen af de elementære discipliner

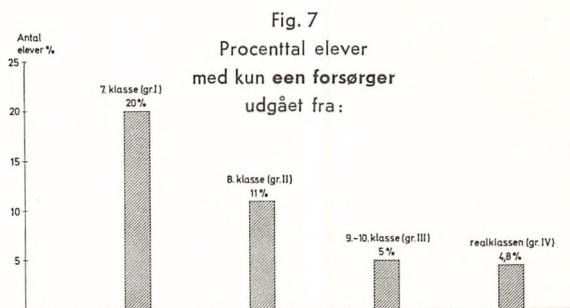

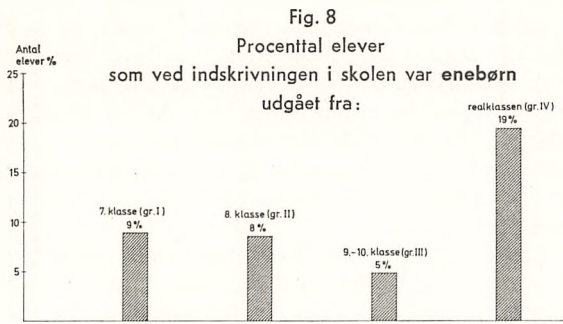
Fig. 7

Procenttal elever med kun en forsørger udgået fra:

som læsning, stavning og regning. Endvidere er det, som om disse elever mister samhørigheden med klassen; de kommer uden for det hele og taber derfor interessen for skolen.

At bekæmpe disse forsømmelser er et meget vigtigt led i skolelægens og -sundhedsplejerskens arbejde. Selv om mange af disse børn kommer fra socialt svage miljøer, viser erfaringen, at det kan nytte at gøre en indsats her. Man må i samarbejde med pædagogerne finde disse børn så tidligt som muligt, helst inden tilstanden er blevet kronisk, men opgaven er ikke let.

I en opgørelse, jeg foretog i en anden anledning, viste det sig, at den omtalte type af forsømmelser allerede

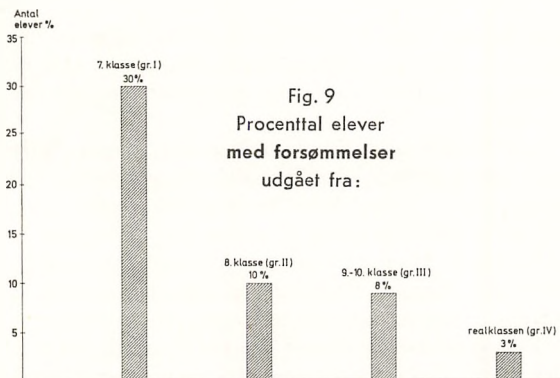

starter i 2. og 3. klasse, når maksimum i 6.-7. klasse for brat at aftage efter 7. klassetrin ved undervisningspligtens ophør.

Procenttallet af *oversiddere* er opgjort, og også her er tallet meget større i gruppe 1 end i de andre grupper. Denne opgørelse kan imidlertid ikke tillægges nogen afgørende værdi, idet pædagogens synspunkter vedrørende oversidning har ændret sig så stærkt i de senere år, at antallet af oversiddere er blevet meget lille. En opgørelse, som omfatter netop denne periode, vil derfor blive skæv.

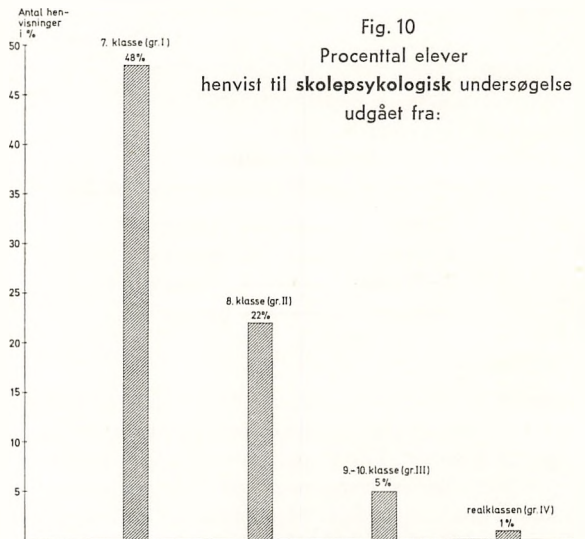
Fig. 10 viser, hvor mange procent af eleverne i de 4 grupper der har været henvist til *skolepsykologisk undersøgelse*. Tallet for gruppe 1 er enormt (48%) og giver, som det skal ses, et godt billede af disse elevers situation.

En summarisk opgørelse af *henvisningsårsagerne* viste for gruppe 1's vedkommende, at 1% var henvist efter hjemmets ønske, 4% på grund af opførelsesvanskeligheder, medens 95% var henvist, fordi de ikke kunne følge med i klassen. Årsagen hertil var så godt som altid vanskeligheder med dansk og regning. At det i de fleste tilfælde ikke var et spørgsmål om intelligens, som mange muligvis på forhånd ville tro, fremgår af skolepsykologens undersøgelse, der viste, at 73% af disse elever placerede sig som middel eller over middel i intelligensmæssig henseende, medens kun 27% fandtes at ligge under middelloftet, men ingen af dem var sinker. (Elever fra hjælpeskolen er ikke medtaget i denne undersøgelse).

Jeg skal ikke gå videre ind på skolepsykologernes område, men blot omtale, at undersøgelsen endvidere viste, at ca. 75% af børnene var læseretarderede, og 34% havde vanskeligheder med regning; noget, der ikke kan forundre, når man tager disse børns forhold i betragtning.

Om læseretarderingen så er primær, dvs. specifik, medfødt eller sekundær, dvs. udviklet som følge af de forhold, barnet har været underkastet, og meget taler for det sidste, skal ikke diskuteres. Det sikre er, at dette handicap ikke fremmer barnets lyst til at gå i skole. I det hele taget vil et svagt miljø, talrige for- sømmelser, betydelig vanskelighed ved at følge med i skolen med deraf følgende ekstraundervisning eller oversidning, altid være stærkt belastende for barnets

lyst til at fortsætte skolegangen ud over det strengt nødvendige, og ved en opgørelse fandt jeg da også, at over 75% af eleverne i gruppe 1 var eller havde været udsat for et eller flere af disse forhold.

Fig. 10 viser endvidere, at der også i *gruppe 2* findes et ret stort antal elever (20%), som har haft vanskeligheder ved at følge med i skolen. Som tidligere omtalt danner denne gruppe en slags overgangsled til gruppe 3 og 4.

Konklusion.

Denne undersøgelse må kun betragtes som en grov skitse, men sammenholder man resultaterne af de forskellige undersøgelser, er der – med de anvendte kriterier som mål – ingen tvivl om, at den gruppe elever, der forlader skolen ved undervisningspligtens ophør, på væsentlige punkter adskiller sig fra dem, der fortsætter skolegangen.

Det er interessant at se, at de grupper, der går længst i skole – gruppe 3 og 4 – ikke synes at adskille sig ret meget fra

hinanden, selv om de er udskrevet henholdsvis fra den almene og den boglige linie.

De elever, der forlader skolen efter 8. klasse, er nærmest en slags mellemproportional mellem gruppe 1 og gruppe 3.

Hvori består da den store forskel mellem gruppe 1 og de andre grupper? Hvad er det for børn, der udskrives ved undervisningspligtens ophør, og hvorfor udskrives de? Her mener jeg, at disse retrospektive undersøgelser har givet et vist fingerpeg.

Ved undersøgelsen fandt man, at blandt eleverne i gruppe 1 havde 25% et svagt hjemligt miljø og 48% vanskelighed med at følge med i skolen, medens de tilsvarende tal for gruppe 3 var henholdsvis 2,3% og 5%. Dette taler efter min mening stærkt for, at hovedparten af de elever, der udskrives ved skolepligtens ophør, enten har et socialt handicap eller har vanskeligheder med skolearbejdet. Disse børn har det ikke let rent skolemæssig set, og særlig galt bliver det, hvor begge handicap gør sig gældende på samme tid, så de ikke har støtte fra hjemmet.

Kan et barn ikke følge med i skolen, må det have ekstraundervisning, hvad det ofte føler som en diskriminering, og dette accentueres yderligere, hvis det bliver oversiddet. Bedre bliver det ikke, dersom det kompliceres med hyppige forsømmelser af den tidligere omtalte art. Barnet får følelsen af, at det ikke rigtig hører hjemme i det lille skolesamfund; det mister interessen for skolearbejdet, får flere og flere interesser og kontakter uden for skolen og føler til sidst skolen som en plage og ser hen til den dag, det kan udskrives.

Jeg vil ikke påstå, at årsagen til, at ca. 10% udskrives ved undervisningspligtens ophør, altid har denne forklaring, men efter de erfaringer, jeg i årenes løb har gjort, vil jeg hævde, at den er hyppig, måske den hyppigste.

Efter min mening synes det derfor ikke særlig formålstjenligt at forlænge sådanne børns undervisningspligt med 2 år, og jeg vil tro, at hvis de tvinges til at gå endnu 2 år i folkeskolen, vil dette skabe betydelige disciplinære vanskeligheder i de klasser, hvor de placeres. Nyttens af en sådan tvungen skolegang vil være i høj grad diskutabel, især da mange af hjemmene ikke vil støtte skolen. Jeg tror, at den tendens, der er fremme i retning af frivilligt at forlænge skoletiden, efterhånden også vil løse problemet for en del af disse børn, og jeg vil mene – efter mange samtaler med forældre og børn – at den stigende tendens, der er til at indføre udelt skole (børnene deles først efter 7. klasse i stedet for efter 5.), i forbindelse med den nye skoleform vil få særlig betydning for disse børn. Den senere deling, der sker på et tidspunkt, hvor børnene er ved at tænke på deres fremtidige erhvervs muligheder, vil – i forbindelse

med de muligheder, den almene linie giver – i mange tilfælde animere dem til at fortsætte skolegangen.

Man kan imidlertid ikke lade de sidste 10% – eller måske efterhånden noget mindre – i stikken, hverken for deres egen eller samfundets skyld. Hvilke veje man her skal gå, er et betydningsfuldt og særdeles vanskeligt pædagogisk problem.

Der har været talt om at give dem en utraditionel undervisning inden for folkeskolen, men forsøges dette, tyder denne undersøgelse på, at disse elever må findes på et tidligt tidspunkt; deres miljø må saneres, og den specielle undervisning må påbegyndes i de mindre klasser. Venter man for længe, går der for meget i stykker, og begynder man først ved 7. klasse (14 års alderen), tror jeg, det er for sent. Skaden er sket.

Man kan også, som det nu er tilfældet, give dem lov til at forlade skolen, når de er 14 år, og prøve livets vilkår – mange klarer sig jo udmærket – og så lade dem, der senere føler, at deres skolekundskaber ikke slår til, have mulighed for at komme på efterskole, hvor de kan supplere deres viden; men jeg er overbevist om, at man ikke skal gøre denne efterskole obligatorisk. Det vil sikkert kun skabe nye vanskeligheder.

Resumé.

Der er foretaget en retrospektiv undersøgelse af 1.005 skoleelever udskrevet fra folkeskoler under Århus kommunale skolevæsen i årene 1960–64 med henblik på deres situation ved udskrivelsen af skolen til belysning af spørgsmålet om en eventuel forlængelse af undervisningspligten.

Undersøgelsen omfatter lægelige, sociale og skolemæssige forhold.

Den gruppe elever, der udskrives ved undervisningspligtens ophør, synes på væsentlige punkter at adskille sig fra den gruppe, der fortsætter skolegangen.

De vigtigste årsager hertil og eventuelle konsekvenser heraf omtales kort.

Litteratur.

- 1) Christensen, Vagn: Boligforhold og Børnesygelighed. Disputats. København 1956.
- 2) Lebel, H.: Synslidelser hos Skolebørn. Skolehygiejnisk Tidsskrift 1957, side 49.
- 3) Lebel, H.: Skoleaudiometri. Ugeskr. f. Læger 1961, 123, 645.
- 4) Lebel, H.: Fyrværkerilæsioner af det Cortiske organ hos Skolebørn. Endnu ikke offentliggjort.
- 5) Petersen, K. Helveg: Kultur og Uddannelsespolitik. København.

Børnenes sundhed.

Skolelægeinstitutionen.

Pr. 1. august 1964 var ansat: 1 skoleoverlæge, 11 skolelæger, 1 ledende sundhedsplejerske og 21 skolesundhedsplejersker.

Ud over de kommunale skoler er følgende skoler i Århus tilsluttet kommunens skolelægeordning – Århus Katedralskole, Århus Statsgymnasium samt de private skoler: Fengers Skole, Århus Friskole, Forældreskolen, N. Kochs Realskole, Fru Laursens Realskole, Elise Smiths Skole og St. Knuds Skole.

Skolelægetilsynet er foretaget efter de i reglement og regulativ for skolelægeordningen i Århus gældende regler.

I skoleåret 1964/65 undersøgtes i alt 16.051 elever ved den sædvanlige årlige undersøgelse. Der ud over er der foretaget kontrolundersøgelse af de elever, hvis helbredstilstand krævede en særlig kontrol, i alt er kontrolundersøgt 2.874 elever svarende til 18 % af samtlige elever. (Elever henvist for skader eller lignende er ikke medregnet). Disse kontrolundersøgelser er en betydningsfuld del af skolelægevirkomheden. Den stadige kontrol med de lidelser, børnene har, eller er mistænkt for, og som man frygter for kan forværres eller udvikles (f. eks. ørelidelser, øjenlidelser, epilepsi, sukkersyge, alvorlige ryglidelser og m. a.) gør, at man kan gribe ind, inden lidelsen når at udvikle sig. Skal dette kontrolsystem være effektivt, kræver det, at alle eleverne undersøges én gang om året, således som det er tilfældet i Danmark.

Ved den årlige undersøgelse afsløres stadig mange sygelige tilstande hos eleverne, mange lidelser, selv alvorlige, observeres ofte ikke hverken af forældre eller lærere, idet mange lidelser er snigende og kun giver få symptomer i begyndelsen. Børnene kommer heller ikke til lægen af sig selv. De har ikke nogen direkte målestok, hvormed de kan sammenligne sig med kammeraterne, og hvis det ikke gør ondt, eller der kommer andre alarmerende symptomer, tror de, det skal være sådan, og tænker ikke på at fortælle noget. Men selv om de har mistanke om, at ikke alt er, som det skal være, generer de sig ofte for at sige noget, de vil ikke være anderledes end kammeraterne. Dette sidste synes dog skolelægetilsynet at have forandret. Det er nu ikke sjældent, at børnene af sig selv kommer til skolelægen og fortæller, at det kniber med at se eller høre, eller hvad det nu kan være, og herved er i mange tilfælde en begyndende sygdom blevet afsløret, så at behandling kunne institueres i tide.

Af de undersøgte elever blev 1.907 (svarende til 12 % af det samlede elevtal) henvist til hjemmets læge for sygelige tilstande, som det var af betydning at få rettet.

Elevernes høreevne bestemmes ved hjælp af toneaudiometri, der udføres af skolelægen og indgår som

et led i den almindelige årlige undersøgelse. Hver skolelæge har et audiometer, så at elevernes høreevne kan kontrolleres, når som helst det skønnes nødvendigt. (Ca. 6 % af eleverne har ørelidelser).

For de elever, der trods adækvat behandling har så store handicap, at de ikke kan følge normalskolens undervisning, er der oprettet specialklasser (der henvises til beretningen fra inspektørerne for specialundervisningen i Århus), hvor de kan få undervisning afpasset efter deres særlige handicap. Ud fra de erfaringer, der er høstet ved undervisningen af disse børn, har det vist sig, at det er muligt at undervise mange flere, selv sværthandicappede, i normalklasser, end man tidligere havde troet muligt. Selvfølgelig må der tages visse hensyn, som dog ikke er uoverkommelige, til disse elever, men gør man det, har vi erfaring for, at de kan undervises på lige fod med de andre elever i normalklassen.

Man må derfor regne med, at flere og flere af de handicappede elever kommer til at gå i normalklasser, en udvikling der vil være af virkelig positiv betydning, dels for de handicappedes indpasning i normalsamfundet og dels for samfundets stilling over for dem.

Vedrørende bekæmpelsen af hyppige småforsømmelser henvises til efterfølgende artikel.

Det vil føre for vidt at give en oversigt over de lidelser eller sygelige tilstande, der i årets løb er påvist af skolelægerne, de hyppigste er øjen- og ørelidelser, der optræder med en hyppighed på henholdsvis 15 % og 6 %.

Ud over den årlige undersøgelse og kontrolundersøgelserne mødte efter et groft skøn ca. 10.000 elever op hos skolelægerne og sundhedsplejerskerne, fordi de følte sig syge, eller fordi de havde pådraget sig småskader og læsioner i skoletiden; antallet af disse sidste var meget stort.

Skolesundhedsplejerskerne har i årets løb foretaget 382 hjemmebesøg for at tale med forældrene om børnenes helbredstilstand.

Pigerne i 7. klasserne har af sundhedsplejerskerne fået et kursus i barnepleje strækkende sig over 6 timer.

Eleverne på 7. klassetrin har i de fleste af skolerne fået undervisning i seksuallære af skolelægerne.

Der gøres et stort arbejde for at bibringe eleverne forståelse af personlig og almen hygiejne, sundhedsplejerskerne, der i særlig grad er med i dette arbejde, anvender til anskuelligørelsen forskellige tavler og flonellograf. En særlig vægt lægges der på at bibringe elever og forældre forståelse af, hvor vigtigt det er, at børnene får den rette kost. Kostproblemer er jo noget, der næsten dagligt drøftes i presse, radio og fjernsyn, men det er, som om denne propaganda ikke er nok. Den personlige, individuelle propaganda, der udøves af skolelægen og især sundhedsplejerskerne, synes betydelig mere effektiv.

Tuberkuloseundersøgelsen.

Tuberkulosekontrollen foregår i samarbejde med Centralstationen og omfatter samtlige elever og det ved skolen ansatte personel. Vedrørende undersøgelsens omfang henvises til tidligere årsberetninger.

Der blev i skoleåret 1964/65 røntgenundersøgt (ved røntgenvognen eller på Centralstationen) 1.973 skoleelever og 1.155 personer ansat ved skolevæsenet. Undersøgelsen afslørede sygelige tilstande hos 5, men hos ingen af de undersøgte fandtes tegn til smittefarlig tuberkulose.

I samme skoleår blev 806 elever calmettevaccinerede, heraf var 18 re-vaccinationer.

Børnetandklinikken.

På børnetandklinikken var der den 1. august 1965 ansat følgende personale: 1 overtandlæge, 2 afdelings-tandlæger, 17 heldagsbeskæftigede børnetandlæger, 7 deltidsbeskæftigede børnetandlæger, 2 kontorassistenter, 18 klinikassistenter, 5 klinikelever og 1 røntgenfotograf.

I skoleåret 1964/65 har tilmeldingsprocenten for børn til indkaldelse på klinikken været 94,6 %.

Det samlede antal konsultationer har været 47.931, og der er på de indkaldte patienter i alt udført følgende behandlinger:

Fyldninger.....	42.791
Protesebehandlinger.....	14
Indlæg.....	23
Rodbehandlinger.....	557
Extraktioner.....	6.887
Injektioner.....	8.412
Analgesi.....	3.787
Tandrensninger.....	4.339
Tandkødsbehandlinger.....	145
Beslibninger.....	1.210
Carriesprofylakse.....	5.455
Modeller.....	1.030
Påbeg. ortodontisk behandling.....	275
Sluttet ortodontisk behandling.....	127
Operationer.....	139
Røntgen.....	1.450
Laboratorieundersøgelser.....	5
Hospitaliseringer.....	11
Fracturer.....	133
Provisoriske kroner.....	56

Der lægges fra klinikens side stor vægt på de forbyggende arbejder mod tandcaries, og som i foregående år er det planlagte program gennemført, ifølge hvilket tandbørstning med en svag opløsning af natriumfluorid finder sted på skolerne under ledelse af perso-

nale udsendt af klinikken. Denne tandbørstning gennemføres 4 gange årligt, og der mødes værdsat bistand og forståelse fra skolemyndighedernes og lærerpersonalets side.

Børnetandklinikken råder nu over filiaklinikker på følgende skoler: Møllevangskolen, Vorrevangskolen, Katrinebjergskolen, Skovvangskolen og Frydenlundskolen, i alt 12 tandlægearbejdspladser samt 11 på hovedklinikken i Graven, i alt 23. Dette svarer til 33.120 tandlægetimer, hvoraf der i årets løb kun har været mulighed for at dække 28.292 tandlægearbejdstimer.

Udbygningen af filiaklinikker har for de skoler, hvor disse er placeret, betydet en væsentlig forbedring af forholdene mellem skole-tandklinik og tandklinik-forældre, og dermed medvirket til en generel kvalitetsforbedring, samt en betydelig formindskelse af spildtid for alle parter.

Med skolelægeinstitutionen og med skolernes talepædagoger har samarbejdet fungeret tilfredsstillende. I samarbejde med narkoseafdelingen på Århus kommunehospital har i flere tilfælde patienter fået tandbehandling i forbindelse med hospitalisering, idet deres helbredstilstand forhindrede normal behandling på klinikken. Endvidere er samarbejdet fortsat med specialafdelinger på Kommunehospital og Tandlægehøjskolen for undersøgelse og behandling af tilfælde af usædvanlige og alvorligere tilstande i kæber og tænder.

Videreuddannelsesprogrammer for tandlæger har væsentligt omfattet praktisk instruktion i tandreguleringstilfælde. Der har endvidere været givet tekniske demonstrationer for anvendelse af nye materialer.

Børnetandklinikken har også et tilfredsstillende samarbejde med Erhvervsvejledningskontoret i Århus.

Publikationer.

I skoleåret 1964/65 er følgende publikationer udgået fra Børnetandplejeinstitutionen:

Eigil Mørch & Erling Ratjen: Odonto-Radiologiske Betragtninger. Værdien af en centraliseret røntgen-diagnostik.

E. M. Mørch, M. Palling and E. Ratjen: Roentgenological Examination and Diagnosis by Panoramix.

Eigil Moerch, D. D. S., M. P. H. and Jess Hayden, Jr., D. M. D., PhD.: Dental Practice in Denmark.

Skolebespisning.

Som tidligere år har der været etableret skolebespisning - 6 måneder - i tiden 1. november 1964 til 30. april 1965. Inden for dette tidsrum har alle deltagere (skolebørn i de 7 første skoleklasser, som er hjemmehørende i Århus kommune) hver skoledag fået et gratis måltid bestående af indtil 4 stk. (halve skiver) rugbrød med pålæg plus 1 flaske (en kvart liter) sødmælk plus 1 æble (indtil januar 1965). Børn, der kan spise

mere, kan derudover få »ekstramad« (rugbrød med fedt eller marmelade).

Fremstillingen af maden fandt sted på centralkøkkenet på Sct. Annagades skole med frøken Anna J. Hansen som økonoma. Kommunens samlede udgift til skolebespisning for sæsonen 1964/65 har andraget kr. 956.110,34.

År	Antal bespisningsdage	Antal bespisningsdeltagere		Gensl. portion pr. delt.	Antal portioner til	
		elever	personale		elever	personale
1964-65	131	8.844	11	4,34	1.089.651	1.441
1963-64	131	9.123	11	4,55	1.196.374	1.441
1962-63	132	9.376	18	4,71	1.211.813	2.630
1961-62	131	9.716	19	4,69	1.206.969	2.553
1960-61	127	10.172	18	4,81	1.233.302	2.306

I sæsonen 1964/65 etablerede man også salg af skolefrokost og mælk for eleverne i 8., 9., 10. klasse, realafdelingen og gymnasieklasserne. Frokosten bestod af 4 halve skiver med pålæg plus 2 halve skiver med fedt plus en kvart liter sødmælk plus (i tiden indtil januar 1965) 1 æble.

Skolefrokosten blev købt hos skolens madudlever på kuponark af 6 kuponer, der gav ret til udlevering af en skolefrokost. Et kuponark kostede kr. 6,60. Skolefrokosten kunne kun udleveres mod aflevering af en kupon. Der blev solgt 26.040 skolefrokoster i sæsonen. Eleverne kunne også købe sødmælk og kærnemælk alene.

Århus Lærerforeningers Feriekoloni.

I månederne juni, juli og august har Ahl-kolonien som sædvanlig været frekventeret af 3 hold børn - 2 drengehold og 1 pigehold - hvert på 56. Koloniopholdets varighed ca. 25 dage.

1. hold (dreng) lededes af stud. mag. Troels Rønholdt Nielsen med bistand af stud. theol. Olaf Andersen og lærer Erik Yde.

2. hold (dreng) blev ledet af lærer Johan Hansen, der som medhjælper havde lærerstuderende Gunnar Sørensen og Jørgen Jørgensen.

3. hold (piger) havde som leder stud. theol. Lisbeth Søb med lærerinde Karen Yde og lærerstuderende Annelise Olesen som medarbejdere.

Trods megen regn og kulde i juli måned har sundhedstilstanden været udmærket. En god forplejning og frie, rolige omgivelser har været af betydning for børnene - både fysisk og mentalt. Udgifterne til koloniens drift er i stadig stigen (ikke mindst p. gr. af fødevarerne) og vil formentlig nå op på omkring 80.000 kr.

Koloniens køkken er helt moderniseret, men herudover er der kun foretaget de nødvendige reparationer.

Alle udgifter til koloniens drift er afholdt af indtægterne fra »Kosmorama«-teatret, mens udgifterne til lærerløn uden for ferierne har påhvilet Århus kommunale skolevæsen. I februar 1965 har udvalget kunnet sende 18 elever fra Århuskoler på en uges skiferie i Norge.

Ferieplan for kalenderåret 1965.

NB.: De anførte dage incl.:

	Ikke-søndage
Nytår: fredag 1. januar-tirsdag 5. januar..	4
Fastelavn: mandag 1. marts.....	1
Kongens fødselsdag: torsdag 11. marts. . .	1
Dronningens fødselsdag: søndag 28. marts, erstatningsfredag mandag 29. marts. . . .	1
Påske: onsdag 14. april-tirsdag 20. april. .	6
1. maj: lørdag 1. maj.....	1
Bededag & lørdag: fredag 14. maj-lørdag 15. maj.....	2
Kristi himmelfartsdag: torsdag 27. maj. . .	1
Grundlovsdag: lørdag 5. juni.....	1
Pinse: lørdag 5. juni (Grundlovsdag)-tirsdag 8. juni.....	2
Sommerferie: mandag 28. juni-lørdag 14. august.....	42
Efterårsferie: mandag 18. oktober-lørdag 23. oktober.....	6
Juleferie: torsdag 23. december-fredag 31. december.....	8
	76
Disponible fridage: lørdag 13. november, mandag 15. november og onsdag 8. dec.	3
Søndage.....	52
Pædagogiske arbejdsdage (skolefridage for eleverne).....	2
Skoledage.....	232
Kalenderdage...	365

Forældredage.

Mandag den 10. maj og tirsdag den 11. maj samt onsdag den 17. november og torsdag den 18. november.

Hjemmene.

»Fra skole til hjem«.

For at styrke samarbejdet mellem hjemmene og de kommunale skoler udsender skolevæsenet hvert år fire numre af skolebladet »Fra skole til hjem«.

I bladet søger skolevæsenet at orientere forældrene om aktuelle skoleforhold i almindelighed og byens skoleforhold i særdeleshed.

Bladet ledes af en redaktionskomité, der har fem medlemmer: Skoledirektør Sv. Å. Rasmussen (ansvarshavende), programleder Chr. Kryger, cand. scient. pol. Jørgen Flindt Pedersen, sognepræst J. Chr. Basse, og viceskoleinspektør Otto B. Lauritzen. Kommunelærer J. Dalsgård Jensen er bladets redaktionssekretær.

Årets fire numre har haft følgende indhold:

Nr. 1, oktober 1964:

Velkommen til de små.
Rektorskifte på Marselisborg Gymnasium.
Der bliver bedre plads på skolerne.
En hilsen fra børnetandklinikken.
Sådan børster man tænder.
Når Deres barn skal gå til præst.
Pædagogiske dage på Katrinebjergskolen.
Elevstipendier.

Nr. 2, december 1964:

Skoleskoven.
Når barnet har vanskeligheder i skolen.
Skoleinspektøren på Ny Munkegades skole.
Om undervisningen i dansk.
Fritidssvømning.
Skolemodenhedsprøve.
Erhvervsoplysning ved fagfolk.

Nr. 3, februar 1965.

Deres barns skolegang efter 7. skoleår.
Ny Munkegades skole fylder 75 år.
Indskrivning til 1. hovedskoleklasse.
Ny ungdomsskoleinspektør.
Standpunktsprøverne.

Nr. 4, maj 1965.

Lisbjergskolen fylder 25 år.
Årsprøverne i 8. hovedskoleklasse, 1. og 2. real-klasse.
Til forældrene i 7. klasserne.
Frydenlundskolen.
Om lejrskolen.
Udstilling på Finsensgade skole.
Husholdning.
Vandet er dejligt – men farligt.

Marselisborg Gymnasium.

I maj-juni eksamenstermin bestod følgende antal elever de forskellige eksamener:

Studentereksamen: 34 på nysproglig linje og
65 på matematisk linje.
Realeksamen: 11.

Lærerpersonalet:

Rektor A. N. Brorson Fich blev på grund af alder bevilget afsked med pension fra 31. juli 1964 at regne.

Fra 1. august 1964 at regne blev adjunkt ved Fredericia Gymnasium B. S. Baunsgaard udnævnt til rektor ved Marselisborg Gymnasium.

Lektor N. J. Kolstrup er afgået ved døden den 28. maj 1965.

Klasseantal og elevantal:

	Klasser	Drenge	Piger	I alt
1. august 1964:				
1. real.....	1	14	14	28
2. real.....	1	13	15	28
3. real.....	1	7	3	10
I-G-spr.....	2	23	30	53
I-G-mn.....	3	59	25	84
II-G-spr.....	2	18	32	50
II-G-mn.....	3	48	23	71
III-G-spr.....	2	7	45	52
III-G-mn.....	3	54	25	78
I alt... ..	18	243	211	454

Marselisborg Gymnasium følger med hensyn til arbejdsplan, ferier og øvrige fridage de bestemmelser, der gælder statens gymnasieskoler, dog kan skolekommissionen i særlige tilfælde disponere over to årlige fridage.

Optagelsen af elever foretages efter de herom gældende regler, for så vidt angår optagelse af elever i 1. realklasse og 1. gymnasieklasse, for tiden undervisningsministeriets bekendtgørelser af 9. februar 1961 og 28. januar 1963.

Vedrørende timefordelingen 1964/65, se side 159, tabel nr. 15.

Inspektionen for skoleåret 1964/65 har været fordelt således:

Lektor Skjøt-Pedersen: tilsyn med naturhistorisk samling, gårdinspektion

Lektor Tyrrestrup: ganginspektion

Adjunkt Erik Madsen: skriftlig inspektion

Adjunkt Helge Qvortrup: boginspektion

Adjunkt Jens Aggebo: bibliotekar

Overlærer Inger Kragh: tilsyn med pigerne.

Ungdomsskolen 1964/65.

Ungdomsskole har været gennemført på
Sct. Annagades Ungdomsskole
Møllevangens Ungdomsskole
Vorrevangens Ungdomsskole
med lokaler i de derværende folkeskoler.

Ved undervisningsperiodens begyndelse var lederne
A lærer Sv. Dalgård
M lærer C. Stjerne

V skoleinspektør V. Herholdt,

der alle i løbet af perioden eller ved dens afslutning på grund af andet arbejde har måttet frasige sig lederopgaven.

Ungdomsskolen kan her give udtryk for taknemmelighed over en årrækkes virke i arbejdets centrum – og glæde over, at det ikke er opgavens art og idé, men arbejdets omfang, der har måttet være afgørende.

Tiltrådt som ledere til afslutning og videreførelse af skolerne er nu

A ungdomsskoleinspektør J. O. Gotfredsen

M lærer Kn. Bülow Nielsen

V lærer J. Hahn Nielsen

Ved ansættelse af ungdomsskoleinspektør J. O. Gotfredsen pr. 1. december 1964 indledtes en administrativ ændring for skolerne, der nu alle henlægges til ungdomsskoleinspektørens ledelse og tilsyn – med lokale ledere som ovennævnt.

Ungdomsskoleinspektørens arbejde i den forløbne periode har derefter især været af gensidig orienterende art – med forberedelser til gennemførelse af fagligt, lærermæssigt, elevmæssigt og planlægnings-samarbejde, såvel ungdomsskolerne imellem som udadtil imellem ungdomsskolen og andre skoleformer (specielt folkeskolen på den ene side og erhvervsskolerne på den anden side).

Skole-tilbud blev udsendt som brochure personligt til en række unge, der var udskrevet af skolerne, eller som var elever fra sidste sæson – samt ved annoncering i dagbladene.

Lærere ved undervisningen var såvel seminarieuddannede, som lærerstuderende og fagfolk fra de forskellige områder med følgende fordeling:

	A	M	V	I alt
Seminarieuddannede.....	9	5	1	15
Lærerstuderende.....	1	5	3	9
Fagfolk.....	4	6	6	16
I alt...	14	16	10	40

og det må bemærkes, at med en skole med et så fremtrædende praktisk indhold er en ligelig fordeling imellem pædagoger og fagfolk som her naturlig.

Samtlige medarbejdere har i februar måned været samlet til faglige møder med gensidig orientering og forberedelse af samvirke som hovedformål. Her ud over har adskillige af medarbejderne deltaget i de af amtet tilrettelagte kurser på Ejstrupholm, Møllevangskolen, på Ansgar og i Viby. Deltagerne på Ejstrupholm modtog tilskud fra kommunen til de ved undervisningen afholdte omkostninger – og ungdomsskolen

må her glæde sig over såvel medarbejdernes villighed til at søge en nødvendig skoling til og indførelse i arbejdet med ungdomsskolens særlige opgaver – som byens forståelse af denne uddannelsesmæssige situation og dens særlige behov.

Lokaleforholdene for gennemførelsen af ungdomsskolerne har været meget blandede. Det rent undervisningsmæssige lokalebehov har stort set kunnet imødekommes – men behov for lokaler til opbevaring af materiel m. v., til ledelse og administration og til lærerne har ikke i tilstrækkelig grad kunnet dækkes. Til klubarbejdet har man haft yderst forskellige rammer. Ved forårets lokaletil dispositioner for den kommende periode er der taget skridt til at skabe en bedring på dette område.

Ungdomsskolernes inventar og materieforsyning er taget op til vurdering med de foranstående opgaver for øje. En væsentlig del af det optalte materiel er af for ringe tilstand, og en gennemgribende revision forberedes.

Skolernes daglige arbejde har været fordelt med undervisning i dagene mandag – tirsdag – onsdag, mens torsdag har været klub-aften. Alle dage har planlægningen været fra klokken 19–21,50. For klubbernes vedkommende har der været tilrettelagt og gennemført enkelte arrangementer på lørdagsaftener, week-ends og hele dage.

De gennemførte undervisningsfag har været fordelt således – efter skoler og det ugentlige timetal (perioden er på 24 uger):

Fag	Antal hold	Antal timer på			I alt
		A	M	V	
Maskinskrivning...	5	6	4	–	10
Regning m.v.	5	9	3	–	12
Samfundslære.....	2	–	6	–	6
Husgerning.....	13	18	12	9	39
Metalhusflid.....	8	12	6	6	24
Dramatik, foto m.v.	3	2	5	–	7
Engelsk.....	1	2	–	–	2
Barnepleje.....	5	2	2	1	5
Håndgerning, syning.....	13	13	9	14	36
Motor-hobby.....	5	4	2	4	10
Førstehjælp.....	4	3	1	–	4
Træ-hobby.....	6	9	3	6	18
Radio.....	2	2	2	–	4
I alt...	72	82	55	40	177

Elev tilslutningen har fordelt sig således:

	A	M	V	I alt
Indmeldte drenge.....	166	125	97	388
Indmeldte piger.....	118	88	83	289
I alt...	284	213	180	677

Elevernes skole- eller erhvervmæssige baggrund har været:

	A	M	V	I alt	%
Folkeskolens 8-9-10 kl.	136	74	65	275	40
Realklasserne	39	48	14	101	15
Gymnasier og andre elever	4	3	0	7	0
Lærlinge	54	57	60	171	25
I erhverv uden læreforhold	51	31	41	123	20

Frafaldet har i alt været på 188 elever = 28% med ligelig fordeling på de ovennævnte erhvervs- og skolegrupper.

Særlige arrangementer har været gennemført såvel i forbindelse med det gennemførte klubarbejde som i undervisningen. Der har bl. a. været erhvervsbesøg ude – og udefra, underholdende gæster, belærende gæster, besøg hos og fra andre skoler, fester og week-end-ture.

Forældremøder og udstillinger har været gennemført med udbytte for alle parter – og endelig må nævnes jævnlige arrangementer med unge »pigtråds-orkestre«, der har været velsete gæster i klubberne. De har almindeligvis været på besøg 1 gang hver måned.

Sommerrejsen – der blev tilrettelagt i samarbejde mellem Sv. Dalgård og Kn. Bülow Nielsen og et absolut dygtigt bus-firma – samlede 40 elever fra Annagade og Møllevangen (20 fra hver). Turen gik til Tyskland, Holland og Belgien. De 9 dage var koncentrerede, interessante og virkelig udbytterige.

Ungdomskostskolen »Tårupgård«

Sommerhold: 43 piger

Vinterhold: 35 drenge

Ekstrahold: 21 piger (3 mdr.).

På alle hold er arbejdet godt.

For pigerne er indført undervisning i husgerning efter planen for »Moderne husførelse«, og de fleste aflægger prøven heri. Sløjdundervisningen for drenge er gennem det nye lokale med fint udstyr blevet meget forbedret.

Der har været arrangeret besøg på andre skoler, på udstillinger, i institutioner, lige som der er foretaget udflugter til egnens seværdigheder.

Når dertil kommer, at eleverne foruden samvær med kammerater fra andre egne af landet gennem foredrag, diskussioner, samtaler m. m. bliver orienteret i aktuelle begivenheder, må opholdet siges at være en god afslut-

ning på børneskolen og en fin start på tilværelsen ude i erhvervslivet.

Fra 1. april 1965 er lærer Jørgen Vindvad – lærer på skolen fra 1963 – ansat som forstander for Tårupgård efter forstander Rosendahl, der fratrådte p. gr. af sygdom.

Aftenskolesæsonen.

Aftenskolesæsonen 1964/65 var tilrettelagt på en tilfredsstillende måde, hvilket bevirkede en god start og et roligt forløb af sæsonen.

Såvel de manuelle fag som ånds-fagene havde samlet fin tilslutning, da sæsonen startede. Holdene i de manuelle fag går så at sige altid fint igennem. I ånds-fagene vil der ofte være elever, som udebliver efter nogle få ugers forløb, når de erfarer, at der kræves en arbejdsindsats af dem. Det kan medføre, at flere hold må lukke. Dog havde man fra ledelsens side forsøgt at imødegå dette ved i 1964/65 at oprette større hold i f. eks. sprog end tidligere. Dette bevirkede, at holdene kunne tåle en reduktion af elevtallet, og færre hold blev lukket end i forrige sæson.

I sammenligning med tidligere år forekom det os, at mødetiderne i stort omfang blev bedre overholdt af eleverne. Det må dog bemærkes, at der endnu er lærere, som bevidst undgår at holde frikvarter imellem timerne, hvorved et kursus bliver afsluttet på et tidligere tidspunkt på aftenen end angivet. Desuden hænder det, at forskellige lærere bytter lokaler, hvorfor det kan blive umuligt at finde frem til bestemte hold. Enten en skoles pedel eller et par lærere bytter lokale, bedes det omgående meddelt på Rådhuset. Det bør ligeledes indskræpes, at ombytning af undervisningsdage og forkortelse af undervisningsperioder ikke må finde sted uden meddelelse til Ungdomsnævnet.

Heldigvis træffer man hver sæson på elevhold, hvor der sidder mange elever, der har følt nødvendigheden af at genopfriske »gammel lærdom« for at kunne hævde sig på arbejdspladsen, eller som for at komme videre i tilværelsen har opdaget muligheden for dygtig-gørelse gennem undervisningen i aftenskolerne.

Det er en fornøjelse at se, at mange lærere evner at forny sig, så aftenskoleundervisningen ikke stivner i gamle traditioner, men byder på nye og interessante ting, der passer til tiden og inspirerer eleverne til en god indsats.

Med hensyn til dagbøgerne er det glædeligt at se, at lærerne i ganske overvejende grad følger den trykte vejledning. Der er så minimale uoverensstemmelser, at dagbøgerne må betegnes som korrekt ført.

Private skoler.

	Klasseantal	Elevantal 1. august 1964.
1) Fengers skole, Thunøgade 2-a, Bestyrer: Fru Inga Andersen.....	7	143
2) Forældreskolen, Marselis Boulevard 17, Bestyrer: Hr. J. Held Petersen.....	23	467
3) N. Kochs skole, Åboulevarden 67, Bestyrer: Hr. Eske Nielsen.....	17	429
4) Fru Laursens realskole, Hjelmensgade 12, Bestyrer: Hr. J. Kjær-Jensen.....	14	247
5) Elise Smiths skole, Nørre Alle 25, Bestyrer: Hr. P. Fryd.....	15	274
6) Århus Friskole, Marselisvej 19, Bestyrer: Fru Kamma Klitgaard Povlsen.....	7	53
7) Sct. Knuds skole, Ryegsgade 24, Bestyrer: Hr. A. Dekkers.....	14	309
8) Rud. Steinerskolen, Strandvejen 102. Bestyrer: Frk. Solveig Jøker.....	9	167
I alt...	106	2.089

Tabel 1. Skolernes lokaleforhold pr. august 1965.

1965/66	Opført	Udvidet	Klasseværelser				Træslojd	Skolekokken	Gymnastiksal	Naturlære (Fysik)	Ungdomslokale	Naturhistorie	Metalslojd	Håndarbejdslok.	Sunglokale	Forningslokale	Geografilokale	Bibliotek	Skolelæsestue	Svømmehal	Idrætshal	Forsamlingshal	Filmlokale	I alt
			over 54 m ²	48-54 m ²	36-48 m ²	under 36 m ²																		
Bro- bjerg	1881-1961 1883 1881	-	-	29	4	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	-	49	
Fins.	1907 1942	-	26	6	4	1	2	3	2	-	1	-	1	2	1	-	-	1	-	-	-	-	50	
Fjordsg.	1910 1962	7	19	4	2	1	2	2	1	-	1	1	1	1	1	-	-	1	-	-	-	-	44	
Fryd.		20	-	2	2	1	2	1	2	2	1	1	1	2	1	-	-	1	1	1	-	-	41	
Ing.	1903	-	22	-	2	1	-	2	1	-	1	-	1	1	1	1	-	1	-	-	-	-	34	
Katr.	1957	30	1	-	5	1	2	2	2	2	1	1	1	2	1	-	-	1	-	1	-	1	54	
Lisbj.	1940 1955	-	6	-	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	13	
Læss.	1921	1	29	-	1	1	1	2	1	-	1	-	1	1	1	-	-	1	-	-	1	-	42	
Møllev.	1952	-	36	-	3	1	2	4	1	2	1	1	1	2	1	1	-	1	-	-	1	1	59	
N. M.	1890 1955	-	-	14	2	1	-	2	1	1	1	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	25	
N. B.	1893 1963	-	-	18	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	-	-	26	
Par.	1862 1956	-	11	2	3	1	1	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	23	
Sams.	1914 1965	1	21	3	3	1	1	2	2	-	1	-	1	1	1	1	-	1	-	-	1	1	42	
Annag.	1957	1	11	16	6	2	2	2	1	5	1	1	1	2	1	1	-	1	-	1	-	-	55	
Skovv.	1937	1	34	6	2	1	1	2	1	-	1	-	1	2	1	1	-	1	-	-	1	-	56	
Vorrev.	1960	-	32	-	4	1	2	1	2	2	1	1	1	2	-	-	-	1	1	1	-	1	53	
I alt..		61	248	100	45	17	21	28	22	16	13	7	15	22	11	6	1	15	2	6	6	4	666	

Tabel 2. Oversidning ved oprykning til skoleåret 1965/66:

	1. kl.		2. kl.		3. kl.		4. kl.		5. kl.		6. kl.		7. kl.		I alt	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
Brobjergskolen	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	3
Finsensgades skole	2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	2
Fjordsgades skole	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Frydenlundskolen	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Ingerslev Boulevards skole	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Katrinebjergskolen	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Lisbjergskolen	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Læssøsgades skole	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Møllevangskolen	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Ny Munkegades skole	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nørre Boulevards skole	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	1
Paradisgades skole	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-
Samsøgades skole	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Sct. Annagades skole	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1
Skovvangskolen	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Vorrevangskolen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	10	5	9	2	2	-	-	1	-	1	1	-	1	-	23	9

Tabel 3. Klasse- og elevtal pr. 1. august 1965.

Skole	Klasse- antal	Elevantal			Skole	Klasse- antal	Elevantal		
		Drenge	Piger	I alt			Drenge	Piger	I alt
Brobjergskolen	41	432	453	885	Ny Munkegades skole	20	218	233	451
Finsensgades skole	42	504	470	974	Nørre Boulevards skole	21	214	188	402
N. J. Fjordsgades skole	32	335	324	659	Paradisgades skole	19	172	202	374
Frydenlundskolen	32	370	397	767	Samsøgades skole	36	379	363	742
Ingerslevs Boulevards skole	28	312	301	613	Sct. Annagades skole	38	351	344	695
Katrinebjergskolen	41	456	445	901	Skovvangskolen	54	646	607	1.253
Lisbjergskolen	8	73	71	144	Vorrevangskolen	44	540	512	1.052
Læssøsgades skole	39	475	466	941	Kirkevængets skole	2	14	2	16
Møllevangskolen	54	625	608	1.233	I alt	551	6.116	5.986	12.102

Tabel 4. Klassetal for

Skole	Hovedskolen					A		B		C		8	9	10	Real			Tekn.	
	1	2	3	4	5	6	7	6	7	6	7				1	2	3	8	9
	Brobjergskolen	3	4	4	4	4	-	3	-	1	4				-	2	2	-	1
Finsensgades skole	4	5	5	5	5	2	2	2	2	-	3	2	-	2	2	1	-	-	-
N. J. Fjordsgades skole	2	3	3	3	3	-	-	-	-	2	4	2	2	1	1	1	1	-	-
Frydenlundskolen	3	4	4	4	3	2	2	1	1	-	1	2	1	1	1	1	1	-	-
Ingerslevs Boulevards skole	2	2	3	2	3	-	-	-	-	4	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Katrinebjergskolen	3	3	3	4	4	2	3	2	1	-	2	2	-	2	2	2	2	-	-
Lisbjergskolen	1	1	1	1	1	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Læssøsgades skole	4	4	4	4	4	1	2	1	2	3	-	3	2	-	1	2	2	-	-
Møllevangskolen	5	5	6	6	6	2	4	2	2	2	-	3	3	-	2	2	2	-	-
Ny Munkegades skole	2	2	2	2	2	-	-	-	-	2	2	1	1	1	1	1	1	-	-
Nørre Boulevards skole	2	2	2	2	2	-	-	-	-	2	2	1	1	-	1	1	1	-	-
Paradisgades skole	2	2	2	2	2	-	-	-	2	2	1	1	-	1	1	1	-	-	-
Samsøgades skole	3	3	3	3	4	-	-	-	-	4	4	2	2	1	1	1	1	1	1
Sct. Annagades skole	3	3	3	3	3	-	-	-	-	3	4	1	2	-	1	1	1	-	-
Skovvangskolen	5	4	6	5	5	-	-	-	-	5	6	2	2	1	2	2	2	-	-
Vorrevangskolen	4	4	4	5	4	-	-	-	-	6	4	3	3	-	2	1	2	-	-
Kirkevængets skole	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	48	51	55	55	55	9	16	8	9	40	31	30	29	6	20	20	20	3	3

Tabel 5. Skolernes klasseantal

Skole	1. kl.		2. kl.		3. kl.		4. kl.		5. kl.		6. kl.		7. kl.	
	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer	klasser	timer
Brobjergskolen	3	54	4	96	4	108	4	112	4	128	4	132	4	150
Finsensgades skole	4	72	5	123	5	138	5	145	5	160	4	140	4	148
N. J. Fjordsgades skole	2	36	3	76	3	81	3	84	3	94	2	66	4	135
Frydenlundskolen	3	54	4	96	4	110	4	114	3	100	3	113	3	119
Ingerslevs Boulev. skole	2	36	2	50	3	84	2	58	3	95	4	132	2	70
Katrinebjergskolen	3	54	3	74	3	84	4	112	4	126	4	138	4	148
Lisbjergskolen	1	18	1	26	1	29	1	29	1	33	1	39	1	42
Læssøsgades skole	4	72	4	96	4	108	4	114	4	128	5	173	4	150
Møllevangskolen	5	90	5	120	6	162	6	168	6	186	6	213	6	212
Ny Munkegades skole	2	36	2	50	2	54	2	60	2	62	2	68	2	73
Nørre Boulevards skole	2	36	2	50	2	54	2	56	2	64	2	66	2	77
Paradisgades skole	2	36	2	48	2	54	2	60	2	62	2	69	2	75
Samsøgades skole	3	54	3	75	3	86	3	88	4	124	4	132	4	132
Sct. Annagades skole	3	54	3	74	3	84	3	90	3	96	3	100	4	132
Skovvangskolen	5	90	4	106	6	162	5	144	5	155	5	165	6	220
Vorrevangskolen	4	72	4	96	4	108	5	144	4	121	6	207	4	152
Kirkevængets skole	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	48	864	51	1.256	55	1.506	55	1.578	55	1.734	57	1.953	56	2.035

skoleåret 1965/66.

Specialundervisning													Læseklasser					Kirkevænget	Samlet antal klasser	Læsehold/ugl. timer
Hjælpeklasser									Særklasser				3	4	5	6	7			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	sh	ss	ta	sp						3	4	5
-	1	-	1	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	4/24
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	4/24
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	1	-	32	2/10
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	32	4/24
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	1/8
1	-	1	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	5/30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	1/8
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	2/12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	54	5/30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	1/6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	21	3/15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	2/12
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	36	4/24
-	1	1	-	1	-	-	1	1	2	2	-	-	-	-	-	1	-	-	38	3/17
-	1	-	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	54	3/18
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	44	6/30
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-
1	3	2	2	3	3	1	3	3	4	2	1	2	1	1	3	4	2	2	551	50/292

og ugl. timetal pr. august 1965.

8. kl.		9. kl.		10. kl.		1. real		2. real		3. real		Særklasser		hold	Dele-timer	I alt	
klasser	timer	kl.	timer	kl.	timer	kl.	timer	kl.	timer	kl.	timer	klasser	timer	timer	1-4. kl.	klasser	timer
3	113	3	110	-	-	1	33	1	37	1	39	5	159	35	46	41	1.352
3	119	2	78	-	-	2	70	2	76	1	36	-	-	30	59	42	1.394
2	74	2	78	1	44	1	36	1	38	1	35	4	133	28	33	32	1.071
1	41	2	76	1	43	1	36	1	41	1	34	1	23	24	46	32	1.070
3	108	3	103	1	33	1	39	1	39	1	36	-	-	9	28	28	920
2	74	2	76	-	-	2	70	2	72	2	65	6	184	35	40	41	1.352
1	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	8	265
3	108	2	72	-	-	1	36	2	69	2	66	-	-	13	52	39	1.257
3	118	3	100	-	-	2	70	2	72	2	64	2	54	62	68	54	1.759
1	41	1	40	1	42	1	36	1	38	1	34	-	-	8	26	20	668
1	48	1	42	-	-	1	36	1	38	1	34	2	41	23	26	21	691
1	39	1	50	-	-	1	35	1	38	1	34	-	-	12	26	19	638
3	113	3	108	1	40	1	35	1	39	1	34	2	50	28	39	36	1.177
1	43	2	80	-	-	1	36	1	38	1	36	10	286	32	39	38	1.220
2	78	2	62	1	37	2	70	2	72	2	68	7	244	18	63	54	1.754
3	106	3	100	-	-	2	67	1	39	2	64	2	63	40	53	44	1.432
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	52	-	-	2	52
33	1.264	32	1.175	6	239	20	705	20	746	20	679	43	1.289	405	644	551	18.072

Tabel 6. Statistik over sygeforsømmelser og permissionstimer for lærerpersonalet 1. august 1964–31. juli 1965.

Skole	Sygdoms-timer		Permissions-timer (incl.militærtj.)		Barne-fødsel Læi.	I alt		Undervisnings-timer		Sygdom %		Permission %		Barne-fødsel % Læi.	I alt %	
	Læ.	Læi.	Læ.	Læi.		Læ.	Læi.	Læ.	Læi.	Læ.	Læi.	Læ.	Læi.		Læ.	Læi.
Brobj.	475	1.680	71	304	242	546	2.226	19.773	32.058	2,4	5,2	0,4	0,9	0,8	2,8	6,9
Fins.	675	1.094	353	288	181	1.028	1.563	23.205	32.253	2,9	3,4	1,5	0,9	0,5	4,4	4,8
Fjord.	889	744	525	55	999	1.414	1.798	22.503	21.996	4,0	3,4	2,3	0,3	4,5	6,3	8,2
Fryd.	321	804	253	118	245	574	1.167	15.951	20.826	2,0	3,9	1,6	0,6	1,2	3,6	5,6
Ing.	269	1.148	125	53	341	394	1.542	18.603	18.018	1,4	6,4	0,7	0,3	1,9	2,1	8,6
Katr.	1.041	1.183	113	234	415	1.154	1.832	25.974	26.442	4,0	4,5	0,4	0,9	1,5	4,4	6,9
Lisbj.	118	35	91	34	179	209	248	6.396	3.666	1,8	1,0	1,4	0,9	4,9	3,3	6,8
Læss.	1.971	618	30	83	360	2.001	1.061	26.871	20.202	7,3	3,1	0,1	0,4	1,8	7,4	5,3
Mølle.	586	2.502	99	114	288	685	2.904	31.512	38.025	1,9	6,6	0,3	0,3	0,8	2,2	7,6
N. M.	223	230	99	55	–	322	285	15.834	8.814	1,4	2,6	0,6	0,6	–	2,0	3,2
N. B.	429	215	183	47	144	612	406	15.561	9.750	2,8	2,2	1,2	0,5	1,5	3,9	4,2
Par.	377	2.491	138	6	251	515	2.748	10.725	14.742	3,5	16,9	1,3	0,04	1,7	4,8	18,6
Sams.	465	767	183	51	278	648	1.096	25.506	19.032	1,8	4,0	0,7	0,3	1,5	2,5	5,8
Sct. A.	722	1.121	80	76	385	802	1.582	21.138	27.534	3,4	4,1	0,4	0,3	1,4	3,8	5,7
Skovv.	603	1.459	194	103	865	797	2.427	32.643	33.891	1,8	4,3	0,6	0,3	2,6	2,4	7,2
Vorrev.	1.741	1.030	195	121	1.004	1.936	2.155	34.515	23.907	5,0	4,3	0,6	0,5	4,2	5,6	9,0
Kirkev.	–	51	12	24	–	12	75	1.053	975	–	5,2	1,1	2,5	–	1,1	7,7
Mars.	656	131	55	5	–	711	136	23.478	3.003	2,8	4,4	0,2	0,2	–	3,0	4,5
I alt.	11.561	17.303	2.799	1.771	6.177	14.360	25.251	371.241	355.134	3,1	4,9	0,8	0,4	1,7	3,9	7,1

Tabel 7. Timeplaner for 1.–7. klasse.

(godkendt af undervisningsministeriet 9. november 1960).

Fag	1.		2.		3.		4.		5.		6. a + b		7. a		7. b	
	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.
Dansk og skrivning.	10	10	12	12	10	10	10	10	10	10	7	7	5	5	5	5
Regning og matematik.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5
Kristendomsundervisning.	2/2	2/2	2/2	2/2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Historie.	–	–	–	–	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Geografi.	–	–	–	–	1	1	1	1	2	2	1	1	2	2	2	2
Biologi (naturhistorie).	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1
Legemsøvelser.	–	–	2	2	2	2	3	3	3	3	3	1	3	2	3	2
Sang.	2/2	2/2	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Formning (tegning m.v.).	1	1	3	1	3	1	(1)3	1	2	2	(1)2	1	1	1	1	1
Håndgerning.	–	–	–	2	–	2	–	2	–	2	–	2	–	1	–	1
Naturlære.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	2	2	2	2	2
Sløjd.	–	–	–	–	–	–	(2)	–	2	–	(3)2	–	3	–	3	–
Husgerning.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3	–	3	–	3
Første fremmedsprog (engelsk eller eventuelt tysk).	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	5	5	3	3	3	3
Andet fremmedsprog (tysk eller eventuelt engelsk).	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	4	4
Valgfrie timer.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	4	4	–	–
I alt.	18	18	24	24	27	27	29	29	31	31	33	33	33	33	33	33

Tabel 8. Timeplaner for Realafdelingen.
(godkendt af undervisningsministeriet 9. november 1960).

Fag	1. real		2. real		2. real m/latin		3. real		Tekn. real	
	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.
Dansk/skrivning.....	5	5	5+1	5+1	5	5	5	5	5	5
Religion.....	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1
Engelsk.....	4	4	3	3	3	3	(3)5	(3)5	4	4
Tysk.....	4	4	4	4	4	(5)3	(5)3	3	3	3
Fransk.....	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—
Regning/matematik.....	6	6	6	6	6	6	5	5	7	7
Historie.....	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Geografi.....	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Biologi (naturhistorie).....	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Naturlære.....	2	2	3	3	3	3	2	2	5	5
Formning (tegning m.v.).....	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Sang.....	1	1	2	2	—	—	—	—	—	—
Legemsøvelser.....	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
Håndgerning eller husgerning.....	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Sløjd.....	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Latin.....	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—
I alt...	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34

Tabel 9. Timeplan for hjælpeklasserne.

	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		
	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	Dr.	P.	
Kristendoms- undervisning...	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1 ³
Dansk og skrivn. . .	8	8	11	11	12	12	11	11	11	11	10	10	11	11	14	14 ³	8 ³	8	
Regning.....	8	8	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	5	
Mundtlige fag.....	—	—	—	—	2	2	3	3	5	5	4	4	4	4	—	—	—	—	
Manuelle fag.....	—	—	4	4	4	—	4 ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Håndarbejde.....	—	—	—	—	—	4	—	4	—	4	—	4	—	4	—	6	—	6	
Sløjd.....	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4+4 ²	—	4+4 ²	—	4+4 ²	—	12	—	—	
Husgerning.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4	—	4	—	7	—	
Fysik.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	
Sang.....	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	
Gymnastik.....	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	
Sprog.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	
I alt...	18	18	24	24	27	27	29	29	31	31	33	33	33	33	34	34	30	30	

¹ Kan eventuelt anvendes som forberedende sløjdundervisning.

² Hvor der er mulighed, anvendes disse timer til metalsløjd.

³ Mundtlige fag indgår i timetallet.

Efter skolekommissionens bestemmelse kan eleverne i de nyoprettede hjælpeklasser deles i 3 dansk- og 3 regnetimer pr. uge i de to første år.

Tabel 10. Timeplan for 8. og 9. klasse.

Den almene fagkreds	8. klasse	9. klasse	Vigtige valgfri fag	8. klasse	9. klasse	I alt
Dansk med litteratur.....	6	5	Praktisk arbejde.....	2-3	2-3	4-6
Skrivning, udfyldning af blanketter.....	1	-	Husgerning.....	4	4-6	8-10
Regning (og evt. matematik) herunder regnskabsføring.....	6	5	Håndarbejde.....	2	4	6
Orientering (historiske, geografiske og biologiske emner. Erhvervsorientering, arbejds- og erhvervslære, samfundskundskab, familie-kundskab).....	7	6	Engelsk.....	3-4	3-4	6-8
Kristendomskundskab.....	1	1	Tysk.....	3-4	3-4	6-8
Legemsøvelser.....	3	3	Videregående regnskabsføring .	-	2	2
			Matematik.....	3-4	3-4	6-8
			Maskinskrivning.....	2-3	3	5-6
I alt...	24	20				

Det må være den almindelige regel, at de elever, der vælger timer blandt de vigtige valgfri fag, følger undervisningen i faget gennem 2 skoleår, dersom de fortsætter i 9. klasse.

Af andre valgfri fag kan skolerne, hvor forholdene tillader det, opstille f.eks.: vævning, keramik, fysiksløjd, formning, naturlære, sang/musik, geometrisk tegning, ekstra dansk og regning.

Tabel 11. Timeplaner for 10. klasse. Fagenes ugentlige timetal

Fag	N. J. Fjordsgades skole	Frydenlund-skolen	Ingerslevs Boulevards skole	Ny Munkegades skole	Samsøgades skole	Skovvang-skolen
<i>Almene fag:</i>						
Dansk.....	5	5	6	5	5	6
Regning.....	5	4	6	6	6	5
Orientering.....	6	5	6	7	7	6
Legemsøvelser.....	2	1	2	2	2	3
I alt timer...	18	15	20	20	20	20
<i>Valgfrie fag:</i>						
Engelsk.....	4	3	4	3	3	4
Tysk.....	4	-	4	3+3	3	3
Fransk.....	-	3	4	-	3	-
Samfundslære.....	2	-	-	-	-	-
Matematik.....	3+3	3	-	-	-	3
Naturlære.....	-	2	-	2	-	-
Litteratur.....	-	-	-	2	-	-
Dramatik.....	2	-	-	-	-	-
Formning.....	2	-	-	3	-	-
Maskinskrivning.....	-	2	3	3+3	-	3
Sløjd.....	-	2 pi.	-	-	-	-
Metalsløjd.....	-	2	-	-	3	-
Håndarbejde.....	3	-	-	-	2	4
Husgerning.....	3	4+3	4	-	3	3
Vævning.....	-	-	-	-	3	-
I alt timer...	23	21	19	16	20	20

Ny Munkegades skole og Samsøgades skole samarbejder med hensyn til valgfri fag. Maksimalt 34 ugl. timer, derudover kan disponeres over 14 lærertimer pr. klasse.

Tabel 12. Timeplan for klasser til teknisk forberedelseksamen.

	8. klasse	9. klasse
Dansk, herunder litteratur og emner hentet fra samfundslivet.....	7	6
Kristendomsundervisning.....	1	1
Legemøvelser.....	2	2
Regning og matematik.....	8	10
Orienteringsfag.....	4	3
Naturlære og kemi.....	6	6
Engelsk.....	3	4
Tysk.....	3	2
I alt..	34	34

Tabel 13. Timeplaner for læseklasserne.

Fag	3. klasse		4. klasse		5. klasse		6. klasse		7. klasse	
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.
Dansk.....	12	12	12	12	12	12	11	11	11	11
Skrivning... 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Regning.... 5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5
Religion og sang.....	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1
Historie....			1	1	2	2				
Geografi....	2	2	1	1	2	2	3	3	3	3
Biografi....			1	1	1	1				
Engelsk....	-	-	-	-	-	-	3	3	3	3
Gymnastik..	2	2	3	3	3	3	3	1	3	2
Formning... 3	1	3(1)	1	1	1	2	1	1	1	1
Håndgerning	0	2	0	2	0	2	0	2	-	1
Naturlære...	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2
Sløjd.....	-	-	2(2)	0	2	-	2	-	3	-
Husgerning..	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3
I alt..	27	27	29	29	31	31	33	33	33	33

Fællestimer (vedr. Marselisborg Gymnasium).

Som det fremgår af tabel 15 over timefordelingen, optræder der foruden »særfag« endnu et begreb, der hedder fællestimer. I den bekendtgørelse, efter hvilken undervisningen i gymnasiet nu gives, står der om disse timer: »Formålet med den egentlige fællestimer, der på normaltimeplanen er afsat til II og III g, er – under friere former, end det er muligt inden for den pensabundne undervisning – at give skolens ældste elever adgang til kunstneriske oplevelser (oplæsning, koncerter o.l.), indføring i særlige emnekredse og i aktuelle problemer samt orientering om nye perspektiver inden for kunst, videnskab og politik. Fællestimerne skal samtidig styrke elevernes fornemmelse af, at gymnasiet er en helhed på tværs af delingen i linier, grene og klasser. Fællestimerne anvendes dels til fællesarrangementer for alle eleverne i II og III g, dels til gruppearrangementer. Elevernes deltagelse i fællesarrangementerne er obligatorisk, mens deltagelsen i en gruppe er frivillig. Når en elev har meldt sig til en gruppe, er han dog forpligtet til at følge dens arbejde.«

Tabel 14. Timefordeling for tunghøreklasserne.

	Klassetrin							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Religion.....	2/2	2/2	1	2	2	2	1	2
Dansk med sprogforståelse...	6	8	9	8	8	8	8	8
Skrivning.....	3	3	3	2	2	2	1	1
Regning.....	4	5	6	6	6	6	6	6
Fortællefag.....	-	-	-	2	5	6	6	6
(historie-geografi-natur-historie-fysik)								
Sang.....	-	-	1	1	1	1	1	1
Gymnastik.....	-	2	2	2	2	2	2	2
Håndarbejde.....	-	-	-	2	p2	p3	p3	p3
Sløjd.....	-	-	-	-	d2	d3	d3	d3
Småsløjd.....	2	2	2	-	-	-	-	-
Husgerning.....	-	-	-	-	-	-	3	3
Tegning.....	-	-	-	1	1	1	1	1
Mundaflysning.....	1	1	1	1	1	1	1	1
Høretræning.....	1	1	1	1	1	1	-	-
Talekorrektions efter behov – gennemsnitlig c. 6 lærertimer, på hvert klassetrin, hvilket svarer til c. 1 elevtime.....	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt..	18	23	26	28	31	33	33	34

(heri ikke medregnet talekorrektions).

Tabel 15. Marselisborg Gymnasium. Timefordeling 1964/65.

	III		II		Særfag		I		3		2		1	
	s	m	s	m	mf	nf	s	m	R	R	R	R	R	R
Religion.....	1	1	1	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-
Dansk.....	4	4	4	4	-	-	4	4	4	4	4	4	4	4
Engelsk.....	5	-	6	3 ¹⁾	-	-	4	4	5	3	4	3	4	4
Tysk.....	4	-	5	3 ²⁾	-	-	3	4	3	4	3	4	3	4
Fransk.....	4	4	3	3 ²⁾	-	-	5	5	4	-	-	-	-	-
Russisk.....	-	-	-	3 ²⁾	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Latin.....	3	-	3	-	-	-	4	-	-	-	-	-	4 ³⁾	-
Oldtidskundskab....	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Historie.....	4	4	3	3	-	-	4	4	3	2	2	2	2	2
Geografi.....	-	-	1	2	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Biologi.....	4 ⁴⁾	4 ⁴⁾	-	-	-	4 ⁴⁾	-	-	2	2	1	-	-	-
Kemi.....	-	2	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Fysik.....	-	4 ⁴⁾	-	-	5	3	-	3 ⁴⁾	2	3	2	3	2	2
Matematik og regn..	-	6	3	-	6	4	3	5	5	6	6	6	6	6
Skrivning.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
Formning.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
Sløjd/kv. h. arb....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 ⁵⁾
Sang.....	2	2	2	2	-	-	2	2	-	1	2	-	-	-
Legemøvelser.....	3	3	3	3	-	-	3	3	3	3	3	3	3	3
Fællestimer.....	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum..	35	35	36	25	11	11	36	36	34	36	36	36	36	36

1) Eleverne vælger mellem engelsk og tysk.

2) Eleverne vælger mellem fransk og russisk.

3) Ikke-latinerne har i stedet en time i hvert af fagene dansk, engelsk, tysk og matematik.

4) Hertil kommer en ugentlig øvelsestimer med delt klasse i en del af året.

5) Sløjdundervisningen er foregået på Sct. Annagades skole.

Tabel 16. 4. hovedskoleklassernes undervisning i svømmehallen 1964/65.

Skole	Antal deltagere i svømmeundervisningen		Antal, der kunne svømme uden sele ved begyndelsen af skoleåret		Antal, der kunne svømme uden sele ved slutningen af skoleåret					
	Dreng	Piger	Dreng	Piger	Dreng	Piger				
			%	%	%	%				
Brobjergskolen	52	42	2	3,8	3	7,1	41	78,8	36	85,7
Finsensgades skole	71	42	10	14,1	2	4,8	46	64,8	22	52,4
N. J. Fjordsgades skole	30	38	7	23,3	8	21,1	23	76,7	28	73,7
Ingerslevs Boulevards skole	43	28	2	4,7	8	28,6	29	67,4	18	64,3
Katrinebjergskolen	54	43	4	7,3	2	4,7	38	70,4	22	51,2
Lisbjergskolen	7	10	0	0,0	1	10,0	5	71,4	8	80,0
Læssøsgades skole	58	49	5	8,6	2	4,1	49	84,5	41	83,7
Møllevangskolen	64	76	7	10,9	7	9,2	47	73,4	48	63,2
Ny Munkegades skole	23	28	1	4,3	0	0,0	18	78,3	18	64,3
Nørre Boulevards skole	30	18	1	3,3	1	5,6	17	56,7	8	44,4
Paradisgades skole	21	16	2	9,5	1	6,3	15	71,4	10	62,5
Samsøgades skole	40	39	2	5,0	0	0,0	24	60,0	32	82,1
Sct. Annagades skole	36	30	2	5,6	2	6,7	22	61,1	16	53,3
Skovvangskolen	58	65	3	5,2	11	16,9	32	55,2	52	80,0
I alt . . .	587	524	48	8,2	48	9,2	406	67,8	359	68,5

Tabel nr. 17. Realeksamen og statskontrollerede prøver 1965.

Skole	Antal elever, der tog realeksamen		Antal elever, der tog den afsluttende prøve for 9. klasse		Antal elever, der tog den afsluttende prøve for 10. klasse		Antal elever, der tog den tekniske forberedelseseksamen	
	Dreng	Piger	Dreng	Piger	Dreng	Piger	Dreng	Piger
Brobjergskolen	16	10	12	21	—	—	—	—
Finsensgades skole	23	23	20	19	—	—	—	—
N. J. Fjordsgades skole	7	12	9	18	6	6	—	—
Frydenlundskolen	—	21	14	17	—	—	—	—
Ing. Boulevards skole	5	17	5	11	1	12	16	10
Katrinebjergskolen	12	11	9	18	—	—	—	—
Lisbjergskolen	—	—	—	—	—	—	—	—
Læssøsgades skole	12	11	13	27	—	—	—	—
Møllevangskolen	23	23	24	49	—	—	—	—
Ny Munkegades skole	28	—	8	13	—	—	—	—
Nørre Boulevards skole	9	9	8	—	—	—	—	—
Paradisgades skole	4	16	—	12	—	—	—	—
Samsøgades skole	9	16	9	16	—	—	14	—
Sct. Annagades skole	4	15	10	19	—	—	—	—
Skovvangskolen	13	19	13	23	8	13	—	—
Vorrevangskolen	17	23	30	30	—	—	—	—
I alt . . .	182	226	184	293	15	31	30	10

ANCIENNITETSLISTE

*Skoledirektør Sv. Aa. Rasmussen, f. 1910, dim. 1932, ansat som skoledirektør 1. november 1953, anc. fra 1. november 1953.
Viceskoledirektør P. J. Dethlefsen, f. 1919, dim. 1941, ansat som viceskoledirektør 15. maj 1964, anc. fra 1. juni 1964.*

<i>Skoleinspektører</i>		Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Som skoleinspektør	Lønanci- ennitet fra
1.	S. M. Aagaard	Møllev....	1898	1919		1.9.46	1.4.52
2.	Else E. Heeno	Par.....	1907	1929	1.10.39	1.7.47	1.4.52
3.	H. V. Rahbek	Lisbj.....	1898	1919		1.4.40	1.4.52
4.	H. P. Pedersen	Sams.....	1911	1932	1.10.37	1.6.54	1.12.54
5.	P. Vesterbak	Katr.....	1913	1938	1.10.41	1.10.53	1.10.56
6.	A. M. Pedersen	Skovv.....	1912	1933	1.10.39	1.1.57	1.1.57
7.	J. G. Søndergaard	Fins.....	1910	1931		1.1.55	1.4.57
8.	V. Herholdt	Vorrev....	1907	1945	1.9.47	1.8.54	1.8.57
9.	G. M. Nielsen	Ing.....	1917	1938		1.10.56	1.4.58
10.	A. Holm	Fjord.....	1917	1942	1.1.49	1.3.57	1.4.58
11.	Jenny Esben-Petersen	Frydenl....	1914	1937	1.4.42	1.2.58	1.4.58
12.	B. A. H. Kalsbøll	N. B.....	1908	1930	1.1.36	1.11.61	1.11.58
13.	A. Nordvig-Rasmussen	Annag....	1914	1936	1.4.40	1.11.61	1.7.59
14.	K. A. Mønster	Læss.....	1923	1948		1.12.62	1.4.61
15.	Th. Simonsen	Brøbj.....	1926	1953	1.8.55	1.4.64	1.4.64
16.	S. E. Bang-Sørensen	N. M.....	1922	1945	1.10.50	1.11.64	1.4.64
<i>Inspektør ved hjælpeklasserne</i>							
	Myrla L. M. Laursen, f. Larsen		1922	1944	1.10.47	1.6.59	1.6.59
<i>Inspektør ved specialundervisning og Kirkevængets skole</i>							
	Erik Jepsen		1917	1940		1.7.63	1.8.53
<i>Ungdomsskoleinspektør</i>							
	J. O. Gotfredsen		1920	1942		1.12.64	1.12.64
<i>Ledende skolepsykolog</i>							
	E. P. Livbjerg		1922	1946		1.4.62	1.4.61
<i>Viceskoleinspektører</i>							
							Som vice- inspektør
<i>Mandlige :</i>							
1.	A. Gisselbæk	N. B.....	1898	1919	1.5.25	1.4.39	1.4.55
2.	Poul Kristensen	Fins.....	1898	1919	1.5.25	1.10.51	1.4.55
3.	A. T. Nielsen	Skovv.....	1906	1927	1.8.32	1.1.52	1.4.55
4.	H. G. Jørgensen	Ing.....	1907	1929	1.3.34	1.4.56	1.4.55
5.	A. Holmboe	Fins.....	1908	1929	1.3.34	1.7.58	1.4.55
6.	B. Risom Pedersen	Brøbj.....	1919	1941	1.10.50	1.7.55	1.8.56
7.	H. F. A. Christensen	Katr.....	1920	1943	1.8.48	1.8.56	1.4.58
8.	Johs. Mikkelsen	Læss.....	1924	1947	1.4.51	1.5.57	1.4.58
9.	Aage G. Jensen	Fryd.....	1908	1930	1.4.38	1.8.64	1.8.58
10.	B. Hougaard Petersen	Sams.....	1925	1947	1.8.50	1.5.61	1.5.61
11.	E. Askel	N. M.....	1924	1954	1.1.57	1.1.62	1.1.62
12.	Ege Bruun-Hansen	Skovv.....	1922	1952	1.1.55	1.8.63	1.8.63
13.	P. H. Kristiansen	Vorrev....	1928	1958	1.8.60	1.8.63	1.8.63
14.	K. Fisker Jensen	Fjord.....	1930	1952		1.4.64	1.4.64
15.	Johs. Bruun	Møllev....	1924	1946	1.11.49	1.10.64	1.4.61
16.	Svend Stræde Nielsen	Fins.....	1931	1952	1.2.56	1.9.65	
17.	H. J. Eriksen	Annag....	1928	1949	1.1.55	1.10.65	
<i>Kvindelige :</i>							
1.	Johanne C. Kristensen, f. Haugaard	Møllev....	1901	1930	1.10.40	1.9.49	1.4.55
2.	M. N. Damsgaard Gregersen, f. Frantzen	Møllev....	1905	1928	1.7.35	1.11.52	1.4.55
3.	Gunhild Ehrenreich-Petersen, f. Bach	Frydenl....	1912	1935	1.10.40	1.11.57	1.10.55
4.	Gudrun Pedersen	Læss.....	1927	1949	1.11.52	1.3.57	1.4.58
5.	Elin J. Klitgaard	Katr.....	1919	1940	1.8.54	1.8.57	1.4.58
6.	Kirsten Albertsen, f. Sørensen	Annag....	1917	1939	1.11.49	1.8.59	1.7.58
7.	Rigmor Christensen, f. Sørensen	Vorrev....	1919	1943	1.12.46	1.8.58	1.8.58

	Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Som viceinspektør	Lønanci- ennitet fra	
8.	Inga Christensen	Brobj.	1917	1939	1.10.46	1.8.58	1.8.58
9.	Karen Margr. Jensen	Sams.	1911	1932	1.4.38	1.8.64	1.8.58
10.	Johanne Dreyer Sørensen	Par.	1907	1928	1.1.36	1.1.65	1.1.59
11.	Bente W. Moth, f. Nathansen	Fins.	1920	1943	1.10.47	1.8.63	1.2.61
12.	Alma Krathus	Ing.	1917	1946	1.8.50	1.1.62	1.4.61
13.	Alice Lind Andersen	Skovv.	1925	1947	1.10.50	1.8.65	1.8.62
14.	Birgit Stensgaard Jensen	Fjord.	1926	1949	1.8.53	1.8.63	1.8.63
<i>Skolepsykologer</i>						Som skole- psykolog	
1.	Sv. Aa. Houllind	Skovv.	1920	1941		1.8.62	1.5.56
2.	Anne Lisbeth Thelle, f. Helweg-Larsen		1921	1944		1.8.60	1.8.60
3.	P. Gunner Frederiksen	Fjord.	1920	1945	1.1.48	1.2.62	1.4.61
4.	N. Krarup	Vorrev.	1921	1953		1.2.62	1.2.62
5.	K. Hjorth		1935	1958		1.8.63	1.8.63
<i>Talepædagoger</i>						Som tale- pædagog	
1.	Aage Bendtson	Fjord.	1924	1945	1.12.48	1.8.54	1.8.57
2.	E. J. Toft Jensen	Møllev.	1915	1944	1.11.49	1.5.57	1.4.58
<i>Pedagogiske konsulenter</i>						Som konsulent	
1.	i faget håndarbejde: Agnes M. Andersen	Fins.	1910	1931	1.10.37	1.8.63	1.8.57
2.	i faget sløjd (værkstedundervisning): Vagn L. Rosenbech	N. B.	1916	1939		1.8.63	1.8.57
3.	i faget biologi: Knud Christensen	Sams.	1908	1930	1.1.36	1.8.65	1.8.59
4.	i faget regning: J. Ethelberg Laursen	Skovv.	1921	1943	1.1.48	1.12.63	1.4.61
5.	i faget dansk: Knud E. Nymand	Fjord.	1932	1954	1.8.56	1.8.63	1.8.63
6.	i faget orientering: Carl Stjerne	N. M.	1934	1958	1.8.60	1.8.63	1.8.63
7.	i faget sang: E. Bak Nielsen	Sams.	1931	1955	1.12.58	1.8.65	1.8.65
8.	i faget husgerning: Oda Haugaard Nielsen, f. Christiansen	Annag.	1922	1957	1.1.60	1.8.65	1.8.65
9.	i faget erhvervsorientering: H. Kaae Holm	Brobj.	1932	1960		1.8.65	1.8.65
<i>Overlærere</i>						Som overlærer	
<i>Mandlige:</i>							
1.	E. U. Riis Poulsen	Fins.	1898	1919	1.11.26	1.3.50	1.4.55
2.	Aage K. Hansen	Fins.	1898	1919	1.4.28	1.8.50	1.4.55
3.	J. B. Damsgaard Gregersen	Sams.	1899	1920	1.4.28	1.8.50	1.4.55
4.	C. M. Johannessen	Brobj.	1901	1922	1.8.32	1.8.51	1.4.55
5.	Axel Jacobsen	Ing.	1906	1927	1.10.31	1.10.51	1.4.55
6.	Gother Sørensen	N. B.	1903	1928	1.8.32	1.10.51	1.4.55
7.	Ejnar Madsen Thorn	Annag.	1905	1929	1.8.51	1.8.52	1.4.55
8.	Oskar Jensen	Læss.	1901	1927	1.4.38	1.11.52	1.4.55
9.	H. Møldrup	Par.	1909	1930	1.7.35	1.12.52	1.4.55
10.	H. L. Jensen	Skovv.	1908	1930	1.8.51	1.1.53	1.4.55
11.	H. Hartmann Larsen	Annag.	1910	1931	1.1.36	1.10.53	1.4.55
12.	Axel Sørensen	Fins.	1910	1932	1.1.36	1.12.53	1.4.55
13.	N. C. Hansen	N. B.	1908	1931	1.6.36	1.5.54	1.4.55
14.	H. A. L. Sogaard-Hansen	Læss.	1909	1930	1.8.53	1.6.54	1.4.55
15.	M. Christiansen	Ing.	1905	1930	1.6.36	1.8.54	1.4.55
16.	C. Christensen	Skovv.	1904	1933	1.10.38	1.8.54	1.4.55
17.	Henry Nielsen	Møllev.	1909	1931	1.10.37	1.11.54	1.4.55
18.	M. A. Jacobsen	Skovv.	1909	1931	1.10.37	1.11.54	1.4.55
19.	O. H. Helms	Kirkev.	1911	1933	1.8.49	1.5.55	1.5.55
20.	Jørgen S. Rasmussen	Læss.	1902	1929	1.10.37	1.5.55	1.5.55
21.	Ejnar E. Nielsen	Læss.	1907	1929	1.10.40	1.8.55	1.8.55
22.	N. Bomholt	Skovv.	1910	1935	1.4.39	1.1.56	1.1.56
23.	P. Ehrenreich-Petersen	N. M.	1903	1936	1.10.39	1.4.56	1.4.56
24.	S. Sandbæk-Jensen	N. B.	1908	1929	1.4.42	1.8.56	1.8.56

Overlærere

	Mandlige :	Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Som overlærer	Lønanci- emittet fra
25.	Gunnar E. Engberg Hansen	Fjord	1912	1937	1.10.39	1.8.57	1.8.57
26.	Edvin Eriksen	Sams.	1906	1936	1.10.40	1.8.57	1.8.57
27.	Helge Lundgaard	Brobj.	1912	1937	1.10.40	1.8.57	1.8.57
28.	J. B. Veraae	Katr.	1915	1937	1.7.41	1.9.57	1.9.57
29.	Tage Byrith	Fins.	1915	1938	1.7.41	1.7.58	1.7.58
30.	Sven Høring	Læss.	1915	1937	1.10.41	1.7.58	1.7.58
31.	E. Pind Olesen	Skovv.	1913	1936	1.10.42	1.7.58	1.7.58
32.	Albert Johansen	Sams.	1916	1937	1.10.43	1.7.58	1.7.58
33.	J. H. Kjestrup	N. M.	1914	1936	1.12.49	1.7.58	1.7.58
34.	Peter Alfred Hansen	Vorrev.	1912	1936	1.1.57	1.7.58	1.7.58
35.	Aage P. Rasmussen	Skovv.	1910	1939	1.10.42	1.7.58	1.7.58
36.	L. Østrup	Annag.	1913	1939	1.1.53	1.7.58	1.7.58
37.	Erik Balle	Læss.	1918	1940	1.6.44	1.7.58	1.7.58
38.	A. Kloster Jensen	Brobj.	1918	1941	1.12.49	1.12.58	1.12.58
39.	Holger P. C. Moth	Fins.	1919	1941	1.10.44	1.5.59	1.5.59
40.	Bent B. Riber	Katr.	1919	1941	1.10.44	1.5.59	1.5.59
41.	N. Klemensen	Møllev.	1914	1941	1.12.52	1.9.59	1.9.59
42.	Laur S. Gravesen	Sams.	1919	1941	1.12.45	1.10.59	1.10.59
43.	Sv. Brix Olesen	Brobj.	1920	1942	1.12.45	1.4.60	1.4.60
44.	Hans Chr. Olsen	Skovv.	1918	1942	1.10.46	1.4.60	1.4.60
45.	Niels J. Jespersen	Ing.	1921	1943	1.6.47	1.9.60	1.9.60
46.	Jens S. Thomsen	Læss.	1914	1943	1.10.46	1.10.60	1.10.60
47.	Aage Agger	Læss.	1919	1943	1.10.47	1.4.61	1.4.61
48.	T. Tromholt-Madsen	Læss.	1917	1942	1.4.46	1.4.61	1.4.61
49.	Ove E. Stranddorf	Læss.	1920	1943	1.10.47	1.4.61	1.4.61
50.	Hakon P. Bollesen	Ing.	1922	1944	1.8.47	1.4.61	1.4.61
51.	Kurt Nielsen	Fjord	1921	1943	1.8.48	1.4.61	1.4.61
52.	Chr. Bønt Petersen	Skovv.	1922	1943	1.12.48	1.4.61	1.4.61
53.	J. B. Bøssing Pedersen	Møllev.	1922	1944	1.10.51	1.4.61	1.4.61
54.	Gert Buch	Læss.	1918	1945	1.8.49	1.4.61	1.4.61
55.	V. Højgaard Jensen	Skovv.	1922	1945	1.1.48	1.4.61	1.4.61
56.	Vagn F. Baggesen	Møllev.	1923	1945	1.10.50	1.4.61	1.4.61
57.	Arne Klit Jensen	Brobj.	1916	1946	1.11.49	1.4.61	1.4.61
58.	Benny Clausen	Sams.	1924	1945	1.11.49	1.4.61	1.4.61
59.	Henning V. Larsen	Møllev.	1923	1945	1.11.49	1.4.61	1.4.61
60.	Vagn Jensen	Møllev.	1923	1946	1.11.49	1.4.61	1.4.61
61.	Robert M. Fisker	Sams.	1913	1943	1.12.46	1.4.61	1.8.61
62.	Wagn R. Kruse	Skovv.	1919	1947	1.8.50	1.8.61	1.8.61
63.	Henning S. Sørensen	Skovv.	1923	1947	1.8.50	1.10.61	1.10.61
64.	Arnold E. Larsen	Møllev.	1924	1947	1.10.50	1.10.61	1.10.61
65.	N. Henning Hougaard	Møllev.	1925	1947	1.11.51	1.10.61	1.10.61
66.	Børge Pedersen	Skovv.	1926	1947	1.8.50	1.10.61	1.10.61
67.	John E. Mølgaard Jensen	Vorrev.	1924	1947	1.8.59	1.10.61	1.10.61
68.	Ege F. Elsnér	Ing.	1925	1948	1.7.51	1.8.62	1.8.62
69.	Bent Aa. Møller	Ing.	1924	1948	1.8.52	1.9.62	1.9.62
70.	Arne Bentzen	Annag.	1924	1947	1.10.50	1.10.62	1.10.62
71.	Børge Skoulund Larsen	Fins.	1924	1947	1.10.50	1.10.62	1.10.62
72.	Carl Otto Rich.	Brobj.	1925	1947	1.10.50	1.10.62	1.10.62
73.	Knud Birthin	Ing.	1924	1947	1.11.50	1.11.62	1.11.62
74.	Jørgen Kingo Nielsen	Katr.	1925	1948	1.3.54	1.7.63	1.7.63
75.	Preben K. Høiriis	Fins.	1920	1949	1.8.51	1.8.63	1.8.63
76.	Vagn Aa. Rønlev	N. M.	1925	1949	1.8.52	1.8.63	1.8.63
77.	Villy Ajstrup	Fins.	1928	1949	1.8.52	1.9.63	1.9.63
78.	Knud Elkjær Laursen	Annag.	1925	1949	1.9.52	1.9.63	1.9.63
79.	Einar Møller	Fryd.	1927	1949	1.9.53	1.9.63	1.9.63
80.	Børge Haurdahl	Katr.	1925	1949	1.5.54	1.9.63	1.9.63
81.	S. E. Højer Christensen	Læss.	1926	1949	1.1.59	1.9.63	1.9.63
82.	S. Dalgaard	Sams.	1925	1947	1.10.51	1.10.63	1.10.63
83.	Henry Møller	N. B.	1925	1949	1.8.52	1.10.63	1.10.63
84.	Gunner Gregersen	Sams.	1924	1947	1.11.51	1.11.63	1.11.63
85.	J. O. Lang	Fjord	1927	1949	1.8.52	1.4.64	1.4.64
86.	J. L. Gjørup	Ing.	1926	1948	1.7.52	1.7.64	1.7.64
87.	R. Winther Sørensen	Par.	1922	1950	1.8.52	1.8.64	1.8.64
88.	Arne O. Baadsgaard	Møllev.	1925	1950	1.11.52	1.9.64	1.9.64
89.	H. F. Schultz	Møllev.	1928	1950	1.8.53	1.9.64	1.9.64
90.	N. P. Flytkjær	Skovv.	1925	1950	1.1.54	1.1.65	1.1.65
91.	Frank R. Andersen	Brobj.	1922	1951	1.8.53	1.8.65	1.8.65
92.	Arne R. Jensen	Skovv.	1929	1951	1.8.54	1.8.65	1.8.65

Overlærere

	<i>Mandlige :</i>	Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Som overlærer	Lønanci- ennitet fra
93.	E. O. Andersen.....	Læss.....	1929	1951	1.9.54	1.9.65	1.9.65
94.	P. Kjør Andersen.....	Sams.....	1928	1951	1.9.54	1.9.65	1.9.65
95.	Ib V. Petersen.....	Fjord.....	1930	1951	1.9.55	1.9.65	1.9.65
96.	J. K. Dalsgaard Jensen.....	Ing.....	1929	1951	1.10.54	1.10.65	1.10.65
97.	H. N. Bredahl.....	Fins.....	1929	1951	1.11.54	1.11.65	1.11.65

Overlærere

Kvindelige :

1.	Margrethe Holm Madsen.....	Ing.....	1909	1931	1.10.39	1.1.62	1.4.52
2.	Ane K. Erstad, f. Pedersen.....	Sams.....	1897	1920	1.6.37	1.10.50	1.4.55
3.	Inger Jørgensen.....	Frydenl....	1901	1929	1.7.35	1.3.52	1.4.55
4.	Ellen Pind Olesen.....	Frydenl....	1905	1927	1.1.36	1.3.52	1.4.55
5.	Solveig M. Bohm, f. Tønnesen.....	Fjord.....	1907	1927	1.8.37	1.6.52	1.4.55
6.	Karen A. Andersen, f. Rasmussen.....	Frydenl....	1904	1925	1.1.36	1.8.52	1.4.55
7.	Mette Møller Pedersen, f. Gunnerup.....	Skovv.....	1907	1929	1.1.36	1.10.52	1.4.55
8.	Johanne L. Hansen, f. Jensen.....	Brobj.....	1908	1929	1.1.36	1.11.52	1.4.55
9.	Martha H. Christensen.....	Skovv.....	1905	1926	1.8.49	1.8.53	1.4.55
10.	M. Syrene Mortensen.....	Par.....	1907	1928	1.4.38	1.10.53	1.4.55
11.	Kirstine Selholt, f. Nielsen.....	Møllev....	1905	1931	1.11.51	1.10.53	1.4.55
12.	Karen Margr. Jensen.....	Skovv.....	1906	1930	1.6.36	1.10.53	1.4.55
13.	Elin Heydorn Jakobsen.....	Skovv.....	1910	1931	1.1.37	1.10.53	1.4.55
14.	A. Elisabeth Jensen.....	Ing.....	1910	1931	1.10.37	1.12.53	1.4.55
15.	Grethe M. K. Holmboe, f. Jensen.....	Skovv.....	1909	1932	1.10.37	1.4.54	1.4.55
16.	Pouly L. Pedersen.....	Fins.....	1907	1929	1.4.38	1.6.54	1.4.55
17.	Anna K. Mousten.....	Møllev....	1905	1926	1.4.38	1.8.54	1.4.55
18.	Ellen H. Jeppesen.....	Møllev....	1906	1928	1.10.38	1.8.54	1.4.55
19.	Ellen M. Lawaetz.....	Fins.....	1907	1932	1.4.38	1.11.54	1.4.55
20.	Anne C. Bang.....	Par.....	1905	1932	1.4.38	1.11.54	1.4.55
21.	Anna M. Laursen.....	Sams.....	1907	1929	1.10.38	1.11.54	1.4.55
22.	Eva E. Jensen.....	Møllev....	1911	1932	1.4.39	1.1.54	1.4.55
23.	Alma J. Krabbenhøft.....	Fjord.....	1900	1933	1.4.39	1.1.55	1.4.55
24.	Lissa v. d. Ahé.....	Par.....	1911	1932	1.10.39	1.8.55	1.8.55
25.	Paula H. Jensen, f. Staehelin.....	Skovv.....	1911	1933	1.10.41	1.8.55	1.8.55
26.	Rigmor Villumsen.....	Skovv.....	1911	1932	1.10.41	1.8.55	1.8.55
27.	Astrid Søndergaard, f. Esben-Petersen.....	Vorrev....	1911	1933	1.3.55	1.10.55	1.10.55
28.	Johanne Rokbøl, f. Skovenborg.....	Skovv.....	1913	1935	1.10.46	1.10.55	1.10.55
29.	Lilli Sørensen.....	Annag.....	1908	1935	1.2.49	1.1.56	1.1.56
30.	Else Haas, f. Rasmussen.....	Brobj.....	1913	1935	1.8.54	1.2.56	1.2.56
31.	Elsa D. F. Hansen, f. Stender.....	Skovv.....	1912	1933	1.10.40	1.8.56	1.8.56
32.	Karen Lund.....	Sams.....	1914	1936	1.10.42	1.1.56	1.10.56
33.	Ellen Bjerre, f. Sørensen.....	Fjord.....	1899	1937	1.10.40	1.10.56	1.10.56
34.	Ellen Johannessen, f. Olesen.....	Brobj.....	1910	1935	1.10.41	1.3.57	1.3.57
35.	G. Margrethe R. Eriksen, f. Bjarnarson.....	Skovv.....	1905	1936	1.10.41	1.8.57	1.8.57
36.	Grete Schmidt, f. Jensen.....	Fins.....	1913	1935	1.10.40	1.8.57	1.8.57
37.	Helga Hemmer Hansen.....	Vorrev....	1914	1940		1.8.59	1.8.57
38.	Else A. Bjørn.....	Skovv.....	1916	1938	1.4.43	1.12.57	1.12.57
39.	Rosa M. J. Westh.....	Fins.....	1908	1936	1.4.42	1.12.57	1.12.57
40.	Edith Henningsen.....	Frydenl....	1912	1938	1.4.42	1.7.58	1.7.58
41.	Gerda Jelvin, f. Sørensen.....	Fjord.....	1915	1938	1.10.43	1.7.58	1.7.58
42.	Bodil Nielsen.....	Fjord.....	1911	1938	1.10.42	1.7.58	1.7.58
43.	Ingrid Moustgaard.....	Brobj.....	1907	1931	1.10.51	1.7.58	1.7.58
44.	Birgit Haaning, f. Nielsen.....	Frydenl....	1916	1939	1.10.43	1.7.58	1.7.58
45.	Else Frederiksen.....	Fins.....	1914	1939	1.10.50	1.7.58	1.7.58
46.	Elisa Holten Nielsen, f. Olesen.....	Skovv.....	1915	1939	1.10.43	1.7.58	1.7.58
47.	Ellen Møller, f. Rode.....	Læss.....	1918	1940	1.7.49	1.7.58	1.7.58
48.	Karna Bech.....	Læss.....	1915	1940	1.1.46	1.4.59	1.4.59
49.	Helga M. Sandbæk Jensen, f. Nyholm.....	N. B.....	1919	1941	1.10.44	1.5.59	1.5.59
50.	Magda O. Klemensen.....	Brobj.....	1912	1941	1.9.52	1.7.59	1.7.59
51.	Ingrid K. Løhde Witt, f. Bennick.....	Brobj.....	1914	1936	1.8.52	1.8.59	1.8.59
52.	Lilly E. K. Kristensen, f. Hansen.....	Brobj.....	1920	1941	1.4.45	1.9.59	1.9.59
53.	Gytha Dreyer Hansen, f. Jørgensen.....	Læss.....	1920	1942	1.1.48	1.12.59	1.12.59
54.	Anna M. Pinstrup, f. Frandsen.....	Ing.....	1920	1942	1.10.51	1.1.60	1.1.60
55.	Jytte Rosenlund Jespersen.....	Ing.....	1920	1942	1.12.46	1.2.60	1.2.60
56.	Else A. Byrith, f. Vestergaard.....	Fins.....	1917	1940	1.10.46	1.3.60	1.3.60
57.	Enid Bach, f. Hansen.....	Frydenl....	1917	1942	1.11.49	1.3.60	1.3.60
58.	Anna Højgaard Jensen, f. Dam.....	Skovv.....	1920	1942	1.10.46	1.3.60	1.3.60
59.	Ida C. Hundevad.....	Møllev....	1907	1939	1.10.51	1.5.60	1.5.60

Overlærere

Kvindelige :	Skole	Fødsels- år	Dimis- sionsår	Fast ansat	Som overlærer	Lønanci- ennitet fra	
60.	Else Marie Riber, f. Jensen.....	Fins.....	1921	1942	1.12.46	1.5.60	1.5.60
61.	Karen T. Sørensen, f. Ladefoged.....	Sams.....	1917	1942	1.4.46	1.9.60	1.9.60
62.	Dagny N. Madsen.....	Ing.....	1920	1943	1.4.47	1.1.61	1.1.61
63.	Anna Haagensen, f. Schmidt.....	Skovv.....	1919	1943	1.11.49	1.1.61	1.1.61
64.	Karen A. Andersen, f. Hjerrild.....	Katr.....	1920	1943	1.4.57	1.1.61	1.1.61
65.	Signe Tromholt-Madsen, f. Berthelsen.	Frydenl....	1917	1942	1.8.48	1.4.61	1.4.61
66.	Guðrun Christensen.....	Brobj.....	1913	1943	1.8.51	1.4.61	1.4.61
67.	Ester Olsen, f. Rørholm.....	Skovv.....	1920	1942	1.10.46	1.4.61	1.4.61
68.	Lis A. Bollesen, f. Møller.....	Brobj.....	1918	1944	1.4.47	1.4.61	1.4.61
69.	Betty Jensen, f. Jensen.....	Par.....	1920	1944	1.12.48	1.4.61	1.4.61
70.	Ruth Poulsen, f. Hansen.....	Frydenl....	1921	1944	1.9.47	1.4.61	1.4.61
71.	Dagny A. Jensen.....	Møllev.....	1921	1945	1.8.50	1.4.61	1.4.61
72.	Kirsten Bomholt, f. Bådsgård.....	Skovv.....	1919	1943	1.8.48	1.4.61	1.4.61
73.	Agnes J. K. Holm-Jensen, f. Espensen.	Fjord.....	1923	1945	1.8.48	1.4.61	1.4.61
74.	Anna R. S. Dyrberg, f. Christensen....	Kirkev.....	1900	1923	1.1.55	1.4.61	1.4.61
75.	Ellen I. Jensen.....	Ing.....	1919	1945	1.12.48	1.4.61	1.4.61
76.	Ruth L. Graversen, f. Arnetoft.....	Fins.....	1922	1946	1.11.49	1.4.61	1.4.61
77.	Oda Andersen.....	Møllev.....	1922	1946	1.11.49	1.4.61	1.4.61
78.	Inger Lillelund, f. Dalby.....	Annag.....	1923	1946	1.8.54	1.4.61	1.4.61
79.	Karen K. Helms.....	Møllev.....	1920	1945	1.10.51	1.4.61	1.4.61
80.	Dagny M. Aaby.....	Læss.....	1919	1946	1.8.51	1.4.61	1.4.61
81.	Alice Naomi Petersen.....	Brobj.....	1920	1946	1.11.49	1.4.61	1.4.61
82.	Dagny Pedersen.....	Læss.....	1923	1946	1.10.51	1.4.61	1.4.61
83.	Inge Laursen, f. Thordahl.....	Møllev.....	1921	1943	1.2.49	1.4.61	1.4.61
84.	Anni Rita Frandsen, f. Pedersen.....	Brobj.....	1925	1946	1.8.60	1.4.61	1.4.61
85.	Ruth A. Wagner.....	Møllev.....	1923	1947	1.10.50	1.9.61	1.9.61
86.	Aase Bang-Sørensen, f. Fischer.....	Møllev.....	1920	1945	1.11.49	1.4.61	1.4.62
87.	Guðrun Ravn Nielsen, f. Møller.....	Annag.....	1914	1947	1.10.50	1.5.62	1.5.62
88.	Aase la Cour, f. Dahl.....	Brobj.....	1921	1947	1.8.50	1.8.62	1.8.62
89.	Ester Skriver, f. Hansen.....	Sams.....	1926	1948	1.10.51	1.8.62	1.8.62
90.	Jytte Jordal, f. Hansen.....	Frydenl....	1924	1934	1.11.52	1.8.62	1.8.62
91.	Rigmor Falksen.....	Møllev.....	1921	1943	1.11.52	1.8.62	1.8.62
92.	Rigmor Møller, f. Jensen.....	Fjord.....	1923	1948	1.12.52	1.9.62	1.9.62
93.	Henny E. M. Bygum, f. Knudsen.....	Skovv.....	1916	1949	1.10.51	1.8.63	1.8.63
94.	Herdis Østergaard.....	Møllev.....	1918	1949	1.10.51	1.8.63	1.8.63
95.	Ulla B. Sørensen.....	Brobj.....	1920	1949	1.10.51	1.8.63	1.8.63
96.	Anna Elise Balle, f. Bak.....	Ing.....	1926	1949	1.3.52	1.8.63	1.8.63
97.	Asta J. Engell-Sørensen, f. Rode.....	Annag.....	1927	1949	1.12.51	1.8.63	1.8.63
98.	Helle Brix Olesen, f. Christensen.....	Brobj.....	1926	1949	1.11.52	1.8.63	1.8.63
99.	Karen Mikkelsen, f. Agerschou.....	Læss.....	1925	1949	1.8.55	1.8.63	1.8.63
100.	Inger Dyhr.....	Sams.....	1927	1949	1.11.52	1.9.63	1.9.63
101.	Grethe Lindegaard Jensen, f. Nielsen..	Fryd.....	1913	1947	1.10.50	1.10.63	1.10.63
102.	Inga B. Bloch, f. Jensen.....	Annag.....	1927	1949	1.12.52	1.10.63	1.10.63
103.	Karen Gram Christensen, f. Larsen....	Fins.....	1927	1949	1.9.52	1.11.63	1.11.63
104.	Doris Pytlich, f. Møller.....	Læss.....	1926	1949	1.12.52	1.3.64	1.3.64
105.	A. Ulla B. Nielsen, f. Lorentzen.....	Møllev.....	1925	1949	1.4.52	1.6.64	1.6.64
106.	Agnete J. B. Dabelsteen, f. Riber.....	Skovv.....	1923	1945	1.12.53	1.8.64	1.8.64
107.	Marie Kirstine Knudsen.....	Fins.....	1925	1950	1.11.52	1.8.64	1.8.64
108.	Anne Elisabeth Winther Sørensen, f. Kahl.....	Fjord.....	1926	1950	1.1.55	1.8.64	1.8.64
109.	Anna Margr. Moesgaard Pedersen, f. Pedersen.....	Annag.....	1927	1950	1.1.59	1.9.64	1.9.64
110.	Gyda Gram Pedersen, f. Olsen.....	Læss.....	1924	1945	1.8.53	1.12.64	1.12.64
111.	Lydia Nydam, f. Larsen.....	Vorrev.....	1927	1949	1.8.61	1.4.65	1.4.65
112.	Inger Blichfeldt, f. Riis.....	Annag.....	1924	1949	1.8.53	1.5.65	1.5.65
113.	Esther M. Sørensen, f. Heltov.....	Annag.....	1917	1951	1.8.53	1.8.65	1.8.65
114.	Ingrid D. Grann.....	Annag.....	1926	1951	1.10.53	1.8.65	1.8.65
115.	Grethe Sørensen.....	Annag.....	1926	1951	1.8.56	1.8.65	1.8.65
116.	Milly K. S. Buhl, f. Lauridsen.....	Ing.....	1930	1951	1.8.54	1.8.65	1.8.65
117.	Elsa L. Knudsen.....	Frydenl....	1927	1951	1.8.58	1.8.65	1.8.65
118.	Bodil Romanini, f. Zeuthen.....	Ing.....	1929	1950	1.11.52	1.11.65	1.11.65

	Købstadlærere	Skole	Fødselsår	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lønanci- ennettet fra
1.	Johs. Lind Andersen	Fjord	1927	1951	1.1.54	1.1.51
2.	Kr. Heltoft	Annag.	1921	1951	1.1.54	1.1.51
3.	V. H. Ehlers	Vorrev.	1914	1953	1.12.56	1.1.51
4.	Jørgen P. Jensen	Annag.	1928	1951	1.7.54	1.5.51
5.	Henning Hancke Jensen	Ing.	1927	1951	1.8.56	1.8.51
6.	Peter Hindkær	Fins.	1922	1952	1.8.54	1.8.51
7.	Erik Rolighed Petersen	Vorrev.	1928	1952	1.2.56	1.8.51
8.	Anders Bak	Fins.	1929	1952	1.2.56	1.8.51
9.	Charles E. Larsen	Ing.	1928	1950	1.10.54	1.10.51
10.	Aage Esgaard Christensen	Katr.	1927	1952	1.11.56	1.11.51
11.	A. Riis-Vestergaard	Fins.	1924	1952	1.1.55	1.1.52
12.	Henning B. Nielsen	N. B.	1929	1952	1.1.55	1.1.52
13.	Erik Laursen	N. B.	1931	1952	1.1.57	1.1.52
14.	Niels Roed Sørensen	Katr.	1929	1951	1.8.53	1.2.52
15.	Jens Jørgen Beck	Skovv.	1929	1951	1.4.54	1.5.52
16.	I. Walther Sørensen	Møllev.	1925	1953	1.8.55	1.8.52
17.	L. Alfred Bloch	Katr.	1926	1953	1.8.55	1.8.52
18.	H. P. K. Lai	N. B.	1931	1953	1.12.56	1.8.52
19.	Leo L. Winkler	N. M.	1929	1953	1.5.57	1.8.52
20.	Knud R. Roulund Jensen	Skovv.	1931	1953	1.8.57	1.8.52
21.	Bent W. Holst Laursen	Brobj.	1929	1953	1.8.57	1.8.52
22.	Kay A. Hansen	Møllev.	1929	1953	1.1.56	1.1.53
23.	Søren W. Rasmussen	Ing.	1930	1954	1.8.56	1.8.53
24.	Søren Isager	Vorrev.	1932	1954	1.8.57	1.8.53
25.	Tage Bo Frandsen	Katr.	1931	1954	1.8.65	1.8.53
26.	Bent B. Lomborg	Skovv.	1930	1954	1.8.57	1.9.53
27.	Mads G. Hesselholt	Skovv.	1928	1954	1.1.57	1.1.54
28.	Knud E. Hermansen	Katr.	1929	1953	1.2.57	1.2.54
29.	Hugo Noes	Annag.	1917	1955	1.8.57	1.8.54
30.	Jens J. Bech	Katr.	1930	1955	1.8.57	1.8.54
31.	Kurt Hellemose Hansen	Par.	1931	1955	1.8.57	1.8.54
32.	P. G. Mølby	Vorrev.	1932	1955	1.8.58	1.8.54
33.	Erik Vestergaard Andersen	N. B.	1931	1952	1.2.55	1.2.55
34.	Henning Laursen*	Katr.	1930	1953	1.9.57	1.3.55
35.	Borge Stauenberg Jensen	Vorrev.	1932	1953	1.8.55	1.8.55
36.	Svend Svendsen	Brobj.	1932	1954	1.10.56	1.10.56
37.	Ejner Dam Sørensen	Katr.	1932	1954	1.1.57	1.1.57
38.	Per Hammershøj Johansen	Møllev.	1932	1954	1.1.59	1.1.57
39.	Jørgen Frederik Andersen	N. M.	1933	1954	1.1.59	1.1.57
40.	Gerhardt Eriksen	Vorrev.	1931	1955	1.8.57	1.8.57
41.	Olaf Bergholz Knudsen	N. B.	1932	1955	1.8.57	1.8.57
42.	Harry B. Gravesen	Annag.	1934	1955	1.8.60	1.1.58
43.	Sven Rahbek	Katr.	1929	1956	1.8.58	1.4.58
44.	Palle Nielsen	Annag.	1933	1956	1.8.58	1.4.58
45.	Chr. P. Honore	N. M.	1927	1956	1.1.59	1.4.58
46.	H. J. Mortensen	Vorrev.	1931	1956	1.1.59	1.4.58
47.	Poul Victor Hansen	N. M.	1932	1956	1.5.60	1.4.58
48.	Erik Skjøttgaard	Frydenl.	1935	1956	1.5.60	1.4.58
49.	P. A. Ginnerup	Vorrev.	1910	1958	1.8.60	1.4.58
50.	N. J. Pagh Iversen	Sams.	1921	1958	1.8.60	1.4.58
51.	Olaf E. Justesen	Katr.	1924	1958	1.8.60	1.4.58
52.	Poul Erik Johansen	Vorrev.	1932	1956	1.8.60	1.4.58
53.	Bent E. Jacobsen	Sams.	1935	1957	1.12.60	1.4.58
54.	Jens Kr. H. Kristensen	Læss.	1933	1956	1.1.61	1.4.58
55.	Kaj M. Christensen	Katr.	1934	1957	1.2.61	1.4.58
56.	Leif Pedersen	Vorrev.	1934	1957	1.8.61	1.4.58
57.	Matthias Hansen	Lisbj.	1921	1957	1.10.64	1.4.58
58.	Alfred Jørgensen	Vorrev.	1912	1958	1.8.60	1.8.58
59.	Willy Due Jacobsen	Katr.	1926	1958	1.8.60	1.8.58
60.	Jørgen V. H. Mortensen	Fjord	1927	1958	1.8.60	1.8.58
61.	John Robdrup	Brobj.	1935	1958	1.8.60	1.8.58
62.	Jørgen P. M. Gimbel	Katr.	1935	1958	1.8.60	1.8.58
63.	Flemming Eriksen	Fjord	1935	1958	1.8.60	1.8.58
64.	Niels Jensen	Vorrev.	1936	1958	1.8.60	1.8.58
65.	Johs. P. N. Holm	Lisbj.	1911	1958	1.8.63	1.8.58
66.	Søren Hede	Lisbj.	1935	1960	1.4.62	1.9.58

* Årskursus på Danmarks Lærerhøjskole.

	Købstadlærere	Skole	Fødselsår	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lønanci- ennitet fra
67.	Jørgen H. Christiansen	Frydenl.	1934	1957	1.12.61	1.3.59
68.	Svend G. Kristoffersen	Skovv.	1924	1959	1.8.61	1.4.59
69.	Leif Madsen Prang	Møllev.	1928	1960	1.8.62	1.5.59
70.	Knud Erik Rasmussen	Par.	1929	1961	1.6.63	1.6.59
71.	Frede Jespersen	Vorrev.	1916	1959	1.8.61	1.8.59
72.	Mogens Groth	Annag.	1918	1959	1.8.61	1.8.59
73.	Poul Erik Nielsen	Ing.	1923	1959	1.8.61	1.8.59
74.	Svend Aage Hansen	Fryd.	1928	1959	1.8.61	1.8.59
75.	Carsten Funding	Fjord.	1937	1959	1.8.61	1.8.59
76.	Erik Hall	Møllev.	1936	1959	1.1.62	1.8.59
77.	Henning Vestergaard Pedersen	Lisbj.	1936	1959	1.4.62	1.8.59
78.	Henning A. Lauridsen	Vorrev.	1937	1959	1.11.62	1.8.59
79.	Ejnar Severin Sørensen	Møllev.	1920	1960	1.8.62	1.10.59
80.	Hans Erik Sørensen	Vorrev.	1933	1958	1.1.62	1.1.60
81.	Arne Ejvind Hansen	Møllev.	1927	1960	1.8.62	1.8.60
82.	Niels Enevold Andersen	Fins.	1934	1960	1.8.62	1.8.60
83.	Finn Sørensen	N. M.	1934	1958	1.9.62	1.9.60
84.	Preben Holten Nielsen	Fryd.	1914	1962	1.9.64	1.9.60
85.	Leif Olsen	Læss.	1937	1960	1.3.63	1.3.61
86.	Jan Rowedder	Læss.	1936	1961	1.8.63	1.6.61
87.	Ernst Mosegaard Kristensen	N. M.	1931	1961	1.8.63	1.8.61
88.	Jørgen Brandt Lassen	Par.	1932	1961	1.8.63	1.8.61
89.	Poul Smith Mortensen	Møllev.	1934	1961	1.8.63	1.8.61
90.	Poul Simonsen	Sams.	1935	1961	1.8.63	1.8.61
91.	Niels Chr. Breindahl	Fryd.	1936	1961	1.8.63	1.8.61
92.	Ebbe S. Aagaard	Sams.	1936	1961	1.8.63	1.8.61
93.	Mogens Hansen*	Sams.	1936	1961	1.8.63	1.8.61
94.	Mogens Grauenkjær*	Fryd.	1937	1961	1.8.63	1.8.61
95.	Kaj Madsen	Sams.	1937	1961	1.8.63	1.8.61
96.	Sonny Buchwald	Annag.	1938	1961	1.8.63	1.8.61
97.	Knud Kammer Pedersen	Fryd.	1938	1961	1.12.64	1.8.61
98.	Jens Krogstrup Hareskov	Vorrev.	1939	1961	1.8.63	1.8.61
99.	Svend Linderoth Hansen	Fins.	1936	1960	1.11.63	1.11.61
100.	Poul Erik Røhl	Fryd.	1938	1960	1.11.63	1.11.61
101.	Per Jørgen Skriver	Skovv.	1938	1960	1.9.64	1.8.62
102.	Olav Matthiessen	N. B.	1929	1962	1.5.65	1.8.62
103.	H. Chr. Kjær Petersen	Fjord.	1930	1962	1.9.64	1.8.62
104.	Kjeld Jørgen Jensen	N. M.	1938	1962	1.9.64	1.8.62
105.	Gunnar Nielsen	Skovv.	1939	1962	1.9.64	1.8.62
106.	Povl R. Faurbye	Katr.	1939	1962	1.8.65	1.8.63
107.	Per S. Davidsen	Skovv.	1938	1963	1.8.65	1.8.63
108.	Knud Bülow Nielsen	Møllev.	1939	1963	1.8.65	1.8.63
109.	Mogens Carsten Hansen	Katr.	1940	1963	1.8.65	1.8.63
110.	Sven Erik Ahlstrøm	Annag.	1940	1963	1.8.65	1.8.63
111.	Henrik Jespersen	Møllev.	1939	1961	1.8.65	
112.	Poul R. Kristensen	Brobj.	1939	1963	1.8.65	
113.	Frede Byg	Sams.	1937	1960	1.8.65	
114.	Allan Bjørn Thomsen	Læss.	1939	1962	1.10.65	
115.	Vagn Koldby Jensen	Læss.	1940	1962	1.11.65	
116.	Bent Meng	Par.	1938	1962		aspirant
117.	Kresten S. Godrim	Fins.	1932	1963		aspirant
118.	Per Rasmussen	Møllev.	1939	1963		aspirant
119.	Viggo Ib Nellemann	Læss.	1925	1964		aspirant
120.	Knud Frederik Jensen	Fjord.	1934	1964		aspirant
121.	Poul Werner Thorup	Skovv.	1937	1964		aspirant
122.	Mogens Vind Lübker	Fryd.	1941	1964		aspirant
123.	Egon Thusgaard	Fryd.	1939	1964		aspirant
124.	John Andersen	Brobj.	1936	1963		aspirant
125.	Max Peter Mikkelsen	Vorrev.	1940	1963		aspirant
126.	Henning Mortensen	Fryd.	1939	1962		aspirant
	Uden for nummer:					
127.	Finn Horn Nielsen	Fins.				
128.	Kai Johannsen	Vorrev.				

* Årskursus på Danmarks Lærerhøjskole.

	<i>Købstadlærerinder</i>	Skole	Fødselsår	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lønanci- ennitet fra
1.	Vibeke Nørgaard, f. Holm	Møllev.	1926	1951	1.8.54	1.1.51
2.	Margrete Kjær Andersen, f. Rye	Sams.	1928	1951	1.8.54	1.8.51
3.	Karen Overgaard	Skovv.	1904	1929	1.1.55	1.1.52
4.	Aase Toft	Fins.	1929	1951	1.4.57	1.1.52
5.	Else K. Lindhardtzen	Møllev.	1925	1951	1.8.56	1.7.52
6.	Ragnhild Nielsen, f. Brun	Vorrev.	1928	1951	1.10.53	1.8.52
7.	Anna Margrethe Jacobsen, f. Mogensen	Brobj.	1924	1953	1.8.55	1.8.52
8.	Jytte Meyer Christensen, f. Falksen	Fins.	1929	1951	1.1.54	1.8.52
9.	Ella Brøgger Jensen*	Fjord.	1930	1951	1.9.53	1.9.52
10.	Doris Kingo Nielsen, f. Nielsen	Par.	1927	1952	1.10.55	1.10.52
11.	Kirsten Krarup, f. Sønderby	Vorrev.	1924	1947	1.2.62	1.12.52
12.	Tove Vaaben, f. Sommer	N. B.	1911	1953	1.1.56	1.1.53
13.	Bodil Møller	Par.	1930	1952	1.8.54	1.10.53
14.	Minna Willumsen, f. Siegumfeldt	Læss.	1930	1952	1.1.55	1.12.53
15.	Kirsten Sørensen, f. Vigild	N. M.	1921	1945	1.8.61	1.12.53
16.	Clara Johanne E. Lund, f. Møller	Brobj.	1914	1954	1.1.57	1.1.54
17.	Else Holm, f. Madsen*	Katr.	1924	1954	1.2.57	1.2.54
18.	Inger K. Skjerk, f. Mortensen	Fjord.	1929	1953	1.10.55	1.4.54
19.	Grethe Hjort*	Læss.	1931	1952	1.8.54	1.6.54
20.	Helga Medom Madsen	N. M.	1931	1952	1.1.57	1.6.54
21.	Inger-Marie Bjerre	Fins.	1930	1953	1.8.57	1.8.54
22.	Eva Kamp Birthin, f. Christiansen	Fins.	1929	1954	1.8.56	1.11.54
23.	Vibeke Heide Ottosen, f. Olesen	Brobj.	1931	1952	1.1.55	1.1.55
24.	Anne Marie Lai, f. Risbjerg	Møllev.	1930	1952	1.1.55	1.3.55
25.	Jytte Henriksen, f. Kølback	Fjord.	1931	1953	1.8.55	1.7.55
26.	Doreen Nedergaard Setnes, f. Christensen	Par.	1930	1952	1.1.55	1.7.55
27.	Inge B. Mikkelsen, f. Jensen	Annag.	1931	1953	1.1.56	1.8.55
28.	Elisabeth Kristiansen	Annag.	1931	1953	1.8.55	1.8.55
29.	Lilly Elita Skaarup, f. Pedersen	Læss.	1924	1947	1.8.60	1.9.55
30.	Grethe S. Hjermind, f. Petersen	Vorrev.	1918	1942	1.8.63	1.12.55
31.	Ilse A. Jacobi, f. Buch	Brobj.	1931	1953	1.1.56	1.1.56
32.	Bodil M. Erlykke, f. Børsting	Fins.	1932	1953	1.4.56	1.1.56
33.	Judith A. Understrup, f. Schäfer	Fins.	1932	1953	1.4.56	1.2.56
34.	Laura Flejsborg, f. Kryger	Vorrev.	1931	1953	1.12.59	1.3.56
35.	Inge K. Jørgensen, f. Olesen	Vorrev.	1932	1953	1.4.56	1.4.56
36.	Birgit N. Vosegaard	Ing.	1932	1954	1.8.56	1.8.56
37.	Karen R. Piilgaard Nielsen	Vorrev.	1932	1954	1.8.56	1.8.56
38.	Else Isager, f. Andersen	Vorrev.	1933	1954	1.8.57	1.8.56
39.	Lis Minna Jensen, f. Sørensen	Annag.	1931	1954	1.1.57	1.12.56
40.	Karen Andersen, f. Søgaard	Møllev.	1932	1954	1.1.57	1.1.57
41.	Ane Marie Hein, f. Kjeldgaard	Katr.	1930	1954	1.8.58	1.2.57
42.	Ketty Marker, f. Andresen	Annag.	1930	1955	1.8.57	1.2.57
43.	Lis D. Kaadtman*	Fins.	1933	1954	1.7.57	1.7.57
44.	Birgit Aidt, f. Algreen-Jensen	Læss.	1932	1955	1.8.57	1.8.57
45.	Anna Margrethe E. S. Knudsen	Annag.	1933	1955	1.12.57	1.8.57
46.	Magna Pedersen, f. Svenningsen	Katr.	1924	1948	1.8.61	1.8.57
47.	Ellen Bech, f. Madsen	Brobj.	1931	1955	1.12.59	1.9.57
48.	Inger-Marie Brandt Lassen, f. Gravesen	Fjord.	1934	1956	1.12.60	1.1.58
49.	Inge Roulund Jensen, f. Bratborg	Katr.	1933	1955	1.8.57	1.4.58
50.	Gerda R. Dethlefsen, f. Jacobsen	N. M.	1920	1941	1.1.59	1.4.58
51.	Ulla R. Goll, f. Jensen	Vorrev.	1927	1951	1.8.58	1.4.58
52.	Kirsten Karstenskø	Katr.	1931	1956	1.8.58	1.4.58
53.	Lillian B. Hammershøj Johansen, f. Mønster	Møllev.	1933	1956	1.8.58	1.4.58
54.	Birgit Hougaard Jensen, f. Sørensen	Skovv.	1935	1956	1.7.59	1.4.58
55.	Krista M. Skottgaard, f. Jensen	Sams.	1935	1956	1.7.59	1.4.58
56.	Elisabeth Sørensen, f. Svendsen	Brobj.	1913	1956	1.4.59	1.4.58
57.	Esther Wendelboe, f. Olesen	Møllev.	1934	1956	1.8.63	1.4.58
58.	Jenny M. Dahm, f. Pedersen	Fins.	1917	1957	1.8.59	1.4.58
59.	Ingeborg Kaalund	Vorrev.	1918	1957	1.8.59	1.4.58
60.	Grethe H. Hansen	Ing.	1922	1957	1.8.59	1.4.58
61.	Reta O. M. Knudsen	Ing.	1910	1957	1.1.60	1.4.58
62.	Lis Schwert, f. Rasmussen	Annag.	1934	1957	1.12.59	1.4.58
63.	Helle W. Jørgensen, f. Nielsen	Frydenl.	1936	1957	1.12.59	1.4.58
64.	Else Margr. Søgaard-Sørensen, f. Schultz	Møllev.	1933	1956	1.12.60	1.4.58
65.	Jytte Boutrup Petersen	Vorrev.	1935	1957	1.12.60	1.4.58
66.	Margrethe Cecilie Hansen	Fins.	1932	1958	1.8.60	1.8.58

* Årskursus 1965/66 på Danmarks Lærerhøjskole.

<i>Købstadlererinder</i>		Skole	Fødselsår	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lønanci- ennitet fra
67.	Martje L. Mortensen, f. Jørgensen	Møllev.	1935	1958	1.8.60	1.8.58
68.	Birgit Ali Hayder, f. Husted	Katr.	1935	1958	1.8.60	1.8.58
69.	Inge K. Høgsberg	Annag.	1931	1958	1.1.61	1.8.58
70.	Ebba T. Pedersen, f. Poulsen	Skovv.	1935	1958	1.1.61	1.8.58
71.	Bodil Sander Nielsen, f. Hansen	Katr.	1936	1958	1.1.61	1.8.58
72.	Ulla Arendt Harding, f. Thomsen	Sams.	1934	1958	1.8.61	1.8.58
73.	Kirsten Eriksen, f. Siegumfeldt	Skovv.	1936	1958	1.8.61	1.8.58
74.	Bitten L. Kristensen, f. Jensen	Skovv.	1936	1958	1.8.61	1.8.58
75.	Ingeborg Gimbel, f. Lund	Skovv.	1937	1958	1.8.61	1.8.58
76.	Else Marie Knudsen, f. Ludvigsen	N. B.	1935	1957	1.12.59	1.9.58
77.	Kirsten Fabricius, f. Kilstrup	Fins.	1935	1958	1.8.62	1.9.58
78.	Anna Birthe S. Garsdal	Katr.	1936	1959	1.8.62	1.9.58
79.	Birgit Holm-Andersen, f. Kilsgaard	Katr.	1933	1955	1.8.58	1.10.58
80.	Mette Stavad	Brobj.	1933	1956	1.9.59	1.11.58
81.	Ellen M. Bo Frandsen, f. Andersen	Læss.	1932	1954	1.8.65	1.1.59
82.	Edith Johannsen, f. Buhl	Katr.	1936	1959	1.8.61	1.7.59
83.	Bodil Kreiberg, f. Hansen	Annag.	1936	1959	1.8.62	1.7.59
84.	Birgit Ewald Jørgensen, f. Rasmussen	Møllev.	1936	1957	1.8.63	1.8.59
85.	A. Rosa W. Stegager, f. Frandsen	Annag.	1924	1959	1.1.62	1.8.59
86.	Solveig Hansen, f. Munkholm	Lisbj.	1931	1959	1.4.62	1.8.59
87.	Martha Vestergaard, f. Torp	Annag.	1933	1959	1.8.62	1.8.59
88.	Grethe Thybo Mortensen, f. Weibel	Ing.	1933	1959	1.8.62	1.8.59
89.	Inga Møller Mogensen, f. Hansen	Møllev.	1935	1959	1.8.61	1.8.59
90.	Linda Lindahl Tolbøll, f. Ovesen	Sams.	1936	1959	1.8.62	1.8.59
91.	Grethe M. Larsen, f. Munk-Madsen	Fins.	1936	1959	1.8.62	1.8.59
92.	Tove Røhl, f. Lunding	Møllev.	1936	1959	1.8.62	1.8.59
93.	Ulla E. Larsen, f. Enevoldsen	Fjord.	1925	1962	1.8.64	1.9.59
94.	Bente Langager Nielsen	Sams.	1937	1959	1.8.62	1.8.60
95.	Kirsten Skaarup	Par.	1935	1960	1.8.63	1.8.60
96.	Inga Olesen*	Sams.	1936	1960	1.8.62	1.8.60
97.	Kirsten Bøggild, f. Wiese	Fjord.	1937	1960	1.10.62	1.8.60
98.	Inger K. Søndergaard, f. Klit	Møllev.	1937	1960	1.10.62	1.8.60
99.	Rita Søgaard-Jensen, f. Madsen	Par.	1937	1960	1.8.63	1.8.60
100.	Ruth Solveig Schmidt	Katr.	1938	1960	1.8.63	1.8.60
101.	Kate Kahl Kristensen, f. Blaase	Brobj.	1935	1959	1.9.61	1.8.60
102.	Rigmor M. Rasmussen, f. Pedersen	Katr.	1908	1960	1.10.62	1.9.60
103.	Grethe Andersen, f. Bach	Fjord.	1936	1961	1.8.63	1.9.60
104.	Else Haurdahl, f. Schumann	Katr.	1936	1960	1.8.63	1.9.60
105.	Inge Lauritsen, f. Pedersen	Fins.	1937	1960	1.8.63	1.9.60
106.	Jytte Jakobsen, f. Rasmussen	Annag.	1937	1960	1.8.63	1.9.60
107.	Inger Pedersen, f. Clausen	Møllev.	1922	1944	1.8.62	1.12.60
108.	Bodil Schou Kirketerp, f. Andersen	Brobj.	1937	1960	1.8.63	1.4.61
109.	Aase H. Winterberg, f. Hansen	Skovv.	1935	1962	1.8.64	1.7.61
110.	Ellen Fisker Jensen, f. Kjeldsen	Vorrev.	1933	1961	1.8.64	1.8.61
111.	Anna Marie Weibel, f. Kjær	N. M.	1938	1961	1.8.63	1.8.61
112.	Ellen Hansen	N. M.	1938	1961	1.8.63	1.8.61
113.	Inger Rasmussen, f. Østergaard	Brobj.	1938	1961	1.8.63	1.8.61
114.	Inger Nørgaard Møller	N. B.	1938	1961	1.8.64	1.8.61
115.	Vibeke Reinholdt Svendsen, f. Nielsen	Vorrev.	1938	1961	1.8.64	1.8.61
116.	Else Terkelsen, f. Pedersen	Fins.	1938	1961	1.8.64	1.8.61
117.	Else Skriver, f. Hundewadt	Skovv.	1938	1961	1.8.63	1.8.61
118.	Tove Solveig Jakobsen, f. Mikkelsen	Katr.	1938	1961	1.8.64	1.10.61
119.	Birthe Møller Troelsen	N. M.	1939	1961	1.8.64	1.2.62
120.	Inger Dybdahl Pedersen	Katr.	1937	1961	1.5.65	1.5.62
121.	Inga Worre Bech	N. B.	1931	1962	1.9.64	1.8.62
122.	Grete Liisberg, f. Sivertsen	Skovv.	1937	1962	1.8.64	1.8.62
123.	Ingrid Sørensen	Brobj.	1938	1962	1.8.64	1.8.62
124.	Gudrun Cordes, f. Nielsen	Katr.	1938	1962	1.8.64	1.8.62
125.	Elsa Ruth Andersen	Skovv.	1939	1962	1.9.64	1.8.62
126.	Anne-Lise Thorup, f. Kækel	N. B.	1939	1962	1.9.64	1.8.62
127.	Airi Marjatta Andreasen, f. Lonka	Skovv.	1934	1962	1.8.65	1.8.62
128.	Edda L. Storgaard, f. Lange	Brobj.	1939	1962	1.9.64	1.8.62
129.	Elsi Dall, f. Markusen	Møllev.	1931	1962	1.8.64	1.8.62
130.	Inge S. Koldby Jensen, f. Petersen	Fjord.	1939	1962	1.9.64	1.9.62
131.	Helga Lauridsen, f. Bjørnekær	Sams.	1939	1963	1.8.65	1.8.63

* Årskursus 1965/66 på Danmarks Lærerhøjskole.

<i>Købstadlærerinder</i>		Skole	Fødselsår	Dimis- sionsår	Fast ansat	Lonanci- enettet fra
132.	Vibeke Lyngsø, f. Voldstedlund.....	Lisbj.....	1940	1963	1.8.65	1.8.63
133.	Margit Møller Stounberg, f. Andersen.....	Fryd.....	1940	1963	1.8.65	1.8.63
134.	Birgitte Bedsted, f. Serritzlew.....	Skovv.....	1940	1963	1.8.65	1.8.63
135.	Anna Marie Toft Nielsen, f. Nielsen.....	Frydenl.....	1937	1963	1.9.63	1.9.63
136.	Hanne Schouby, f. Josefsen.....	Frydenl.....	1940	1963	1.9.65	1.9.63
137.	Anna Marie Poulsen, f. Eriksen.....	Vorrev.....	1938	1961	1.8.65	
138.	Hanne Christensen, f. Barlach.....	Læss.....	1939	1962	1.8.65	
139.	Tove Graugaard Christensen, f. Jepsen.....	Fjord.....	1935	1963	1.8.65	
140.	Karen Land.....	Brobj.....	1939	1963	1.8.65	

Uden for nummer:

141.	Birthe Ingerslev Andersen.....	Katr.....				
142.	Edith Lorentzen.....	Katr.....				
143.	Else Agnete Nyhus Nielsen.....	Katr.....				
144.	Margrete Køhler Skov.....	Læss.....				
145.	Lisa Corell-Nielsen.....	N. M.....				
146.	Inger Merete Parke.....	Par.....				
147.	Kirsten Hornshøj.....	Vorrev.....				
148.	Else M. Krogh Nielsen.....	Vorrev.....				

Timelærerpersonale:

	Skole	Fødselsår	Dimis- sionsår	Time- lærer	
1.	Ole Kjeld Sandhøj.....	Katr.....	1940	1963	1.5.65
2.	Henning R. Juul.....	Par.....	1940	1963	1.5.65
3.	Frank Benno Jacobsen.....	Sams.....	1940	1963	1.5.65
4.	Uffe Werner König.....	Frydenl.....	1941	1963	1.5.65
5.	Frits Pedersen.....	Par.....	1939	1964	1.5.65
6.	Jørgen Erik Jørgensen.....	Sams.....	1941	1963	1.8.65
7.	Jørgen Wadmann Pedersen.....	Læss.....	1941	1963	1.8.65
8.	Bent Møller Dahl.....	Brobj.....	1937	1964	1.8.65
9.	Erik Robert Christensen.....	N. M.....	1925	1965	1.8.65
10.	Leon M. Mogensen.....	Fins.....	1932	1965	1.8.65
11.	Poul W. Schmidt.....	Annag.....	1935	1965	1.8.65
12.	Peder Møller Andersen.....	Vorrev.....	1938	1965	1.8.65
13.	Jørgen Hahn Nielsen.....	Vorrev.....	1939	1965	1.8.65
14.	Claus Byrith.....	Sams.....	1941	1965	1.8.65
15.	Poul F. Øxenholt.....	Sams.....	1942	1965	1.8.65
16.	Jørgen P. S. Mikkelsen.....	Frydenl.....	1942	1965	1.8.65
17.	Flemming Stounberg.....	Skovv.....	1942	1965	1.8.65
1.	Erna S. Heydorn Jakobsen, f. Jensen.....	Ing.....	1899	1920	1.4.57
2.	Ingrid Sæderup, f. Rasmussen.....	Vorrev.....	1915	1937	1.8.62
3.	Lene B. J. Overvad.....	Sams.....	1938	1961	1.8.62
4.	Yelva S. Dalum-Andersen.....	Frydenl.....	1938	1962	1.8.65
5.	Birthe W. Melchiorson, f. Rasmussen.....	Katr.....	1940	1963	1.8.65
6.	Inger Bruun, f. Dahm.....	Brobj.....	1940	1964	1.8.65
7.	Grete Dybdahl Pedersen.....	Møllev.....	1940	1964	1.8.65
8.	Hanne G. Trudsø, f. Moustgaard.....	Sams.....	1941	1964	1.8.65
9.	Emma Birgit Østergaard, f. Andreasen.....	Frydenl.....	1941	1964	1.8.65
10.	Sonja Møller.....	N. B.....	1941	1964	1.8.65
11.	Hanne Kolstrup Frederiksen.....	Læss.....	1941	1964	1.8.65
12.	Inge K. Bach, f. Trust.....	Vorrev.....	1941	1964	1.8.65
13.	Bonnie Tøttrup, f. Pedersen.....	Skovv.....	1941	1964	1.8.65
14.	Grethe Bøggild.....	N. B.....	1941	1964	1.8.65
15.	Bente Frederiksen.....	Frydenl.....	1941	1964	1.8.65
16.	Annelise Madsen, f. Henriksen.....	Fins.....	1941	1964	1.8.65
17.	Vibeke Hansen, f. Pedersen.....	Læss.....	1941	1964	1.8.65
18.	Anna-Hedvig Skydt, f. Nielsen.....	Katr.....	1942	1964	1.8.65
19.	Kirsten Krogh-Jespersen, f. Rasmussen.....	Læss.....	1942	1964	1.8.65
20.	Vibeke Hedegaard, f. Langagergaard.....	Møllev.....	1942	1964	1.8.65

Marselisborg Gymnasium.

<i>Rektor :</i>	Fødselsår	Fast ansat ved Marselisborg Gymnasium	Som rektor	Lønanci- ennitet fra
B. S. Baunsgaard.....	1918	1.8.64	1.8.64	1.8.64
<i>Lektorer :</i>	Fødselsår	Fast ansat ved Marselisborg Gymnasium	Som lektor	Lønanci- ennitet i
A. E. Skjøt-Pedersen.....	1900	1.11.26	1.4.58	26. lønkl. fra 1.4.58
L. M. Larsen.....	1908	1.8.40	1.4.58	1.4.58
E. M. Kjærgaard.....	1912	1.1.44	1.4.58	1.4.58
Just Vange.....	1917	1.11.43	1.4.58	1.4.58
Th. Bent Jespersen.....	1920	1.8.49	1.8.63	1.8.63
H. B. Qvortrup.....	1924	1.9.55	1.8.65	1.8.65
S. Lauge Jørgensen.....	1906	1.5.35	1.2.44	i 24. lønkl. fra 1.11.43
O. V. B. Lyngbye.....	1906	1.4.36	1.9.47	1.9.44
E. Tyrrestrup.....	1910	1.8.60	1.8.60	1.4.54
B. Møller-Madsen.....	1913		1.8.63	1.8.54
A. Rübner Jørgensen.....	1917	1.8.61	1.8.61	1.8.57
Hans Erik Work.....	1913	1.8.65	1.8.65	1.6.58
Aase M. Dalsgaard, f. Vammen.....	1909	1.10.47	1.8.60	1.8.60
Margrete Bj. Madsen, f. Bentzon.....	1922	1.8.49	1.8.64	1.8.64
H. J. Jordt.....	1922	1.8.56	Som adjunkt 1.8.56	1.4.51
G. Køster.....	1922	1.8.58	1.8.58	1.8.53
Anna Margrethe Drud.....	1918	1.8.65	1.8.65	1.8.53
<i>Overenskomstansatte adjunkter :</i>		Overenskomstans.		
Jens Aggebo.....	1926	1.12.64	1.8.60	1.7.56
Ida Kjeldsen, f. Thordrup.....	1932	1.3.65	1.8.61	1.2.58
Thomas M. H. Rasch.....	1930	1.8.62	1.8.62	1.8.62
Erik Madsen.....	1926	1.8.65		1.2.52
<i>Overlærer :</i>			Som overlærer	
Inger K. F. Kragh.....	1906	1.4.40	1.4.58	1.4.55
<i>Timelærere :</i>			Som timelærer	
Nina O. O. Schroeder.....	1916		1.8.56	
H. E. Knudsen.....	1914		1.8.62	

Skolebetjente.

	Skole:	Fødsels- år	Antaget ved skole- væsenet	Lønanci- ennitet fra
1. O. Sørensen.....	Fins.....	1903	1.10.49	1.4.48
2. C. M. H. Sørensen.....	N. M.....	1907	1.8.50	1.4.48
3. A. C. Andersen.....	Sams.....	1909	1.8.49	1.4.48
4. A. Jørgensen.....	Mars.....	1900	1.8.49	1.4.48
5. K. B. Petersen.....	Skovv.....	1904	15.2.37	1.4.48
6. K. E. Pedersen.....	Møllev.....	1910	1.9.39	1.4.48
7. B. Nissen.....	Fjord.....	1909	1.1.46	1.4.48
8. E. J. Pedersen.....	Annag.....	1909	1.8.55	1.4.48
9. H. K. Kornmaaler.....	Brobj.....	1907	1.10.44	1.4.48
10. Th. Christensen.....	Læss.....	1907	1.10.47	1.4.48
11. H. S. Nielsen.....	Par.....	1915	1.9.55	1.4.48
12. F. J. Pedersen.....	N. B.....	1917	1.8.52	1.4.48
13. C. A. Thodesen.....	Katr.....	1923	1.8.53	1.4.48
14. P. B. Sørensen.....	Ing.....	1919	1.11.58	1.11.48
15. O. E. Vitt.....	Vorrev.....	1932	15.4.61	1.5.61
16. Tage Mikkelsen.....	Frydenl.....	1912	1.11.61	1.4.48
17. Rasmus V. Bjerring.....	Lisbj.....	1902	1.4.62	Slutløn